

Годишен извештај 2010

NLB Тутунска банка
Знам згошто.

Профил на Банката	3-4
Финансиски показатели	
Табела 1: Избрани финансиски показатели за Банката врз основа на неконсолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување	5
Финансиски показатели	
Табела 2: Избрани финансиски показатели за Групацијата на НЛБ Тутунска банка врз основа на консолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување	6
Обраќање на Претседателот на Управен одбор	8-9
Менаџерска структура	10
Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура	12-14
Деловна етика	15
Деловно окружување на Банката	16
Преглед на финансиските резултати на Банката за 2010 година.....	18-20
Банкарство на мало	21-22
Мрежа на експозитури на НЛБ Тутунска банка АД Скопје.....	23-24
Корпоративно банкарство и работа со мали и средни претпријатија (МСП)	25-27
Финансиски пазари	28
Управување со ризици	30-31
Информатичка технологија	32
Управување со човечки ресурси.....	34
Организација на работа	35
Финансиски резултати.....	36-102

Профил на Банката

НЛБ Тутунска банка АД Скопје е една од водечките банкарски институции во Република Македонија со постојан тренд на пораст и позитивни резултати од основањето до денес. Основана е во 1985 година, а од 1993 година работи како комерцијална банка којашто ги извршува сите финансиски и банкарски услуги за клиентите во земјата и во странство. Банката спаѓа во групата големи банки и е трета најголема банка во Република Македонија според нето активата.

Банката е член на НЛБ Групацјата. Стратешки акционери се Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана и NLB InterFinanz AG Цирих, коишто учествуваат со 86,97% во вкупниот капитал на Банката. Членството во Групацјата и корпоративниот бренд на НЛБ носат посебен квалитет во работењето на Банката, којшто подразбира трансфер на знаење, искуство и технологија меѓу членките на Групацјата, како и лесен пристап до странските пазари.

НЛБ Тутунска банка е една од најуспешните банки во НЛБ Групацјата. Успехот се должи на воспоставената корпоративна култура и традиција на Банката комбинирани со современа информатичка технологија, професионален кадар и успешна пазарна стратегија, поддржани со брендот на НЛБ. Во својот успех Банката препознава удел на севкупната општествена јавност поради што посебно внимание посветува на својата корпоративна општествена одговорност.

Една од основните стратешки определби на Банката е да го поддржува и финансира развојот на малите и средни претпријатија како носители на економскиот развој во Република Македонија, а и самата е значаен учесник во сите финансиски случувања и промотор на македонскиот бизнис на меѓународните пазари.

Банката посебно внимание посветува на збогатување и прилагодување на понудата на продукти и услуги на потребите на различните пазарни сегменти, како и олеснување на пристапот до нив преку инвестирање во современа деловна мрежа којашто ја сочинуваат 48 модерни експозитури организирани како мали банки, како и преку инвестирање во современите канали на пристап до Банката и нејзините продукти и услуги.

НЛБ Тутунска банка заедно со Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана е сопственик и основач на Друштвото за управување со пензиски фондови – НЛБ Нов Пензиски Фонд АД Скопје.

Награди и признанија

Потврда за успешното работење на НЛБ Тутунска банка се бројните меѓународни и национални награди, кои се однесуваат на деловните резултати, позитивниот имиџ и препознатливоста, како и за високо развиена корпоративна општествена одговорност, меѓу кои се:

- признанието за **Банка на годината за 2003, 2006, 2007, 2008 и 2009 година во Република Македонија** доделено од финансискиот магазин „The Banker“,
- признанијата од „Finance Central Europe“ за **Банка со најголем остварен профит во Македонија за 2002, 2003, 2004 и 2006 година и Најдобра банка според поврат на капиталот (ROE) во 2005 година,**
- признанието за **Најдобра инвестициона банка во Македонија за 2008 година** од финансискиот магазин „Euromoney“,
- Сертификатот за добро корпоративно управување од Транспарентност нулта корупција за 2007 и 2008 година,

- признанијата од Deutsche Bank London за извонредност во квалитетот на Euro SWIFT плаќања кон Deutsche Bank за 2006, 2007, 2008 и 2009 година,
- признанието за Супербренд на Македонија за 2009 година,
- наградата за Развој на филантропијата во Република Македонија за 2008 година, и
- наградата од здружението на финансиски пазари на Република Македонија – ACI Македонија за најактивен учесник во меѓубанкарското тргување во државата.

Мисија на Банката

Нашата цел е да бидеме меѓу водечките финансиски институции во земјата.

Да обезбедиме повисоко ниво на квалитет на услугите, современа понуда на нови продукти и градење на традицијата на Банката.

Преку ефикасноста и економичноста во работењето да оствариме профит.

Финансиски показатели

Табела 1: Избрани финансиски показатели за Банката врз основа на неконсолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување

во илјади МКД			
Приходи (за периодот)	2010	2009	2008
Нето приходи од камати	1.833.317	1.750.956	1.834.502
Нето приходи од провизии	717.976	639.779	610.687
Добивка пред резервации	1.161.798	1.066.253	1.412.362
Добивка пред оданочување	470.766	444.486	741.204
Нето добивка за периодот	470.766	432.758	676.262
Состојба (на крај на година)	2010	2009	2008
Вкупна актива	62.705.219	55.006.631	51.049.359
Кредити на комитенти	32.930.213	29.850.704	30.171.505
Депозити на комитенти	45.754.892	40.382.830	36.461.227
Позајмици од банки	7.433.334	5.747.748	6.030.487
Капитал и резерви	4.394.282	4.330.896	4.560.815
Акционерски капитал	3.057.117	3.057.117	3.057.117
Основен капитал (Tier 1)	3.845.352	3.797.454	3.749.311
Дополнителен капитал (Tier 2)	1.818.561	1.402.044	1.610.027
Оперативни показатели ¹	2010	2009	2008
ROA враќање на вкупна актива (бруто)	0,80%	0,84%	1,59%
ROA враќање на вкупна актива (нето)	0,80%	0,82%	1,45%
ROE враќање на капиталот (бруто)	12,06%	11,54%	21,35%
ROE враќање на капиталот (нето)	12,04%	11,12%	19,09%
Капитал и резерви / вкупна актива	7,41%	8,38%	8,89%
Капитална адекватност	13,16%	13,05%	13,57%
Cost/Income Ratio	58,94%	59,80%	47,24%
Факти и бројки	2010	2009	2008
Број на акционери	830	807	554
Број на акции	854.061	854.061	854.061
Дивиденда по акција (во МКД)	-	430	786
Дивиденда / Номинална вредност на акција	-	43%	79%
Дивиденда / Акционерски капитал	-	12,01%	20,38%
Нето добивка / Број на акции	551	507	853
Број на вработени	764	705	699
Експозитури и шалтери	48	48	43
Официјален курс на НБРМ (на крајот на годината)	2010	2009	2008
ЕУР 1=МКД	61,51	61,17	61,41
УСД 1=МКД	46,31	42,67	43,56

Забелешка:

- 1) Оперативните показатели се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Банката

Финансиски показатели

Табела 2: Избрани финансиски показатели за Групацијата на НЛБ Тутунска банка врз основа на консолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување

во илјади МКД			
Приходи (за периодот)	2010	2009	2008 ¹
Нето приходи од камати	-	1.757.634	1.840.665
Нето приходи од провизии	-	643.703	622.005
Добивка пред резервации и оданочување	-	1.098.444	1.463.232
Добивка пред оданочување	-	468.380	792.074
Нето добивка за периодот	-	456.466	725.525
Состојба (на крај на година)	2009	2008 ¹	
Вкупна актива	-	55.128.083	51.182.889
Кредити на комитенти	-	29.850.704	30.171.505
Депозити на комитенти	-	40.388.538	36.469.855
Позајмици од банки	-	5.747.748	6.030.487
Капитал и резерви	-	4.504.722	4.721.245
Оперативни показатели ²	2009	2008 ¹	
ROA враќање на вкупна актива (бруто)	-	0,88%	1,69%
ROA враќање на вкупна актива (нето)	-	0,86%	1,55%
ROE враќање на капиталот (бруто)	-	11,76%	21,88%
ROE враќање на капиталот (нето)	-	11,35%	19,65%
Факти и бројки	2010	2009	2008 ¹
Број на вработени	764	712	707
Експозитури и шалтери	48	48	43
Официјален курс на НБРМ (на крајот на годината)	2010	2009	2008 ¹
ЕУР 1=МКД	61,51	61,17	61,41
УСД 1=МКД	46,31	42,67	43,56

Забелешка:

- 1) Врз основа на примената на IFRS во Македонија, извршена е рекласификација на одделните позиции во билансот на состојба и билансот на успех
- 2) Оперативните показатели се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Банката

Визија

Обраќање на Претседателот на Управниот одбор

Почитувани акционери,

Закрепнувањето на европските економии во изминатата година поволно влијаеше врз реалниот сектор на Република Македонија. Зголемените активности кај најзначајните трговски партнери, повлекоа зголемување на македонскиот извоз, а дополнителен стимул на извозот имаше и порастот на цените на металите, што севкупно позитивно се одрази на платниот биланс, девизните резерви и на севкупната макроекономска стабилност. Остварениот пораст на БДП од 0,7% во 2010 година, влева надеж за завршување на последните фази на рецесијата, но ризиците од неликвидност во реалниот сектор се сеуште присутни. Избалансираноста на монетарната и фискалната политика овозможија делумно релаксирање на монетарната политика преку намалување на каматната стапка на благајничките записи од 8,5% на 4,0%.

Банкарскиот сектор во текот на целата година беше стабилен, со изразено висока ликвидност. Паричната маса се зголеми за 12,2%, додека порастот на вкупните депозити изнесува 13,7% (2009: 7,1%). Кредитниот раст изнесува 7,1% што е двојно повисоко во однос на 2009 година (3,5%). И покрај намалувањето на макроекономските ризици, НБРМ ја задржа стапката на задолжителна резерва во денари на 10%, во денари со валутна клаузула на 20% и во девизи на 13%. Вкупната актива на секторот е зголемена за 14%, додека нето добивката е зголемена за 37% во однос на претходната година, што укажува на тоа дека банките успешно го амортизираа ударот на економската криза. Адекватноста на капиталот изнесува 16%.

За Банката минатата година беше успешна. Како и претходната година, примарна определба беше зајакнување на депозитната база, одржување на структурната ликвидност и одржување на квалитетот на кредитното портфолио. Издвоени се резервации во вкупен износ од 11,2 милиони ЕУР, што овозможи покриеност на портфолиото со резерви од 10,1%. Нето добивката изнесува 7,4 милиони ЕУР со стапка на поврат на капиталот од 11,3%. Гарантниот капитал на Банката достигна 90,5 милиони ЕУР додека адекватноста на капиталот изнесува 13,16%.

Билансната сума се зголеми за 14%, а бројот на комитенти се зголеми за 12%. Вкупната депозитна база е зголемена за 12,3%. Од друга страна, со подобрување на економските услови во втората половина на годината, кредитната активност на Банката се зголеми за 10,1%, додека рочната структура на кредитите се промени во насока на зголемување на уделот на долгорочните кредити.

Во сегментот на Корпоративно банкарство, во насока на стимулирање на новиот инвестициски циклус кај компаниите, Банката ги намали каматните стапки на кредитите за правни лица. Покрај постојните обезбедени се и нови кредитни линии од International Finance Corporation (IFC), нови кредитни продукти од Македонската развојна фондација за претпријатија (МРФП), и тоа: кредити за финансирање на информатичко-комуникациски технологии, кредити за финансирање туризам, кредити за органско производство и кредити за бизнис-почетници, како и нови средства од програмата на European Investment Bank (EIB) преку Македонската банка за поддршка на развојот. Дополнително, за извозни аранжмани и за тендерски учества на домашните компании во домашни и меѓународни проекти, беа издадени нови гаранции во вредност од 141,5 милиони ЕУР.

Депозитите од правни лица се намалија за 6,8% како одраз на продолжените ликвидносни проблеми со кои се соочија стопанството и јавниот сектор.

Во делот на Банкарството на мало, остварен е пораст на кредитирањето на населението за 13,2%, при што беа промовирани нови кредитни продукти, а извршено е и рекласирање на условите за одобрување на кредитите и намалување на каматните стапки на кредитите и депозитите во насока на намалување на општото ниво на каматни стапки и интензивирање на кредитирањето. Со успешно спроведување на промотивните кампањи за НЛБ Супер депозит, вкупните депозити од населението кај Банката пораснаа за 27,1%.

Во делот на електронските сервиси на Банката, беа воведени нови функционалности на картичките и на електронското банкарство за физички лица, а направени беа и позначајни инвестиции во зголемување на безбедноста на истите.

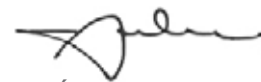
Дополнително, во услови на стеснување на каматната маргина и ограничени можности за поголемо пазарно проширување, Банката во рамки на усвоената стратегија на НЛБ Групацјата спроведе активности за рационализација на оперативните трошоци и зголемување на трошковната ефикасност, што паралелно со подобрување на оперативната ефикасност ќе придонесе кон континуирано зголемување на профитабилноста.

Успешното работење на Банката во 2010 година е поддржано и со зајакната пазарна позиција преку зголемено пазарно учество во повеќе сегменти: остваривме пазарно учество од 18,9% во кредитирање на населението, 20,1% пазарен удел кај штедењето, 25,8% во доменот на картичното работење и рекордно учество на девизниот пазар од 26,7%.

Почитувани акционери,

На крајот, би заклучил дека изминатата година беше година на предизвик, но и успешна година во која ја надминавме бројката од 1 милијарда ЕУР билансна сума и покрај сеуште присутните негативни ефекти од економската рецесија. Наш приоритет во идниот период претставува обезбедување стабилни долгорочни извори на финансирање, одржување на високата ликвидност на Банката, одржување на квалитетот на кредитното портфолио, понуда на поквалитетна услуга на клиентите во однос на конкуренцијата, подобрување на ефикасноста на работењето и хармонизацијата со НЛБ Групацјата.

Со почит,

Ѓорѓи Јанчевски

Претседател на Управниот одбор

Менаџерска структура

УПРАВЕН ОДБОР

Ѓорѓи Јанчевски - Претседател на Управниот одбор

Љубе Рајевски - Член на Управниот одбор

Томе Перински - Член на Управниот одбор

СОВЕТНИЦИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР

Душан Спиковски, Советник на Управниот одбор по област на работа со готовина и депо

Радован Трпкоски, Советник на Управниот одбор по област на инвестиции, набавки и општи работи

Трајко Матески, Советник на Управниот одбор за управување со системите на безбедност на Банката

Драги Тасевски, Советник на Управниот одбор за управување со човечки ресурси и за управување со трошоците на Банката

СЕКТОР ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Љиљана Настоска, Директор

ЦЕНТАР ЗА КООРДИНАЦИЈА НА СОРАБОТКАТА СО ЧЛЕНКИ НА НЛБ ГРУПАЦИЈАТА И НИВНИТЕ КОМИТЕТИ

Дамир Кудер, Директор

СЕКТОР ЗА ПРАВО, УСОГЛАСЕНОСТ СО ПРОПИСИТЕ И УПРАВУВАЊЕ СО ПРОБЛЕМАТИЧНИ ПЛАСМАНИ

Надица Ценева, Директор

СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Богоја Китанчев, Директор

СЕКТОР ЗА ЛОГИСТИКА НА БАНКАТА

Јорданка Грујоска, Директор

ДЕЛОВЕН СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И СРЕДСТВА

Стојна Стојкоска, Директор

ДЕЛОВЕН СЕКТОР ЗА КОРПОРАТИВНО БАНКАРСТВО

Страшо Пупулковски, Директор

ДЕЛОВНА МРЕЖА-ДЕЛОВЕН СЕКТОР

Антонио Аргир, Директор

СЕКТОР ЗА ЛОГИСТИКА НА ПРОДАЖБАТА

Слаѓана Белева, Директор

СЕКТОР ЗА РАБОТА СО ГОТОВИНА И ДЕПО

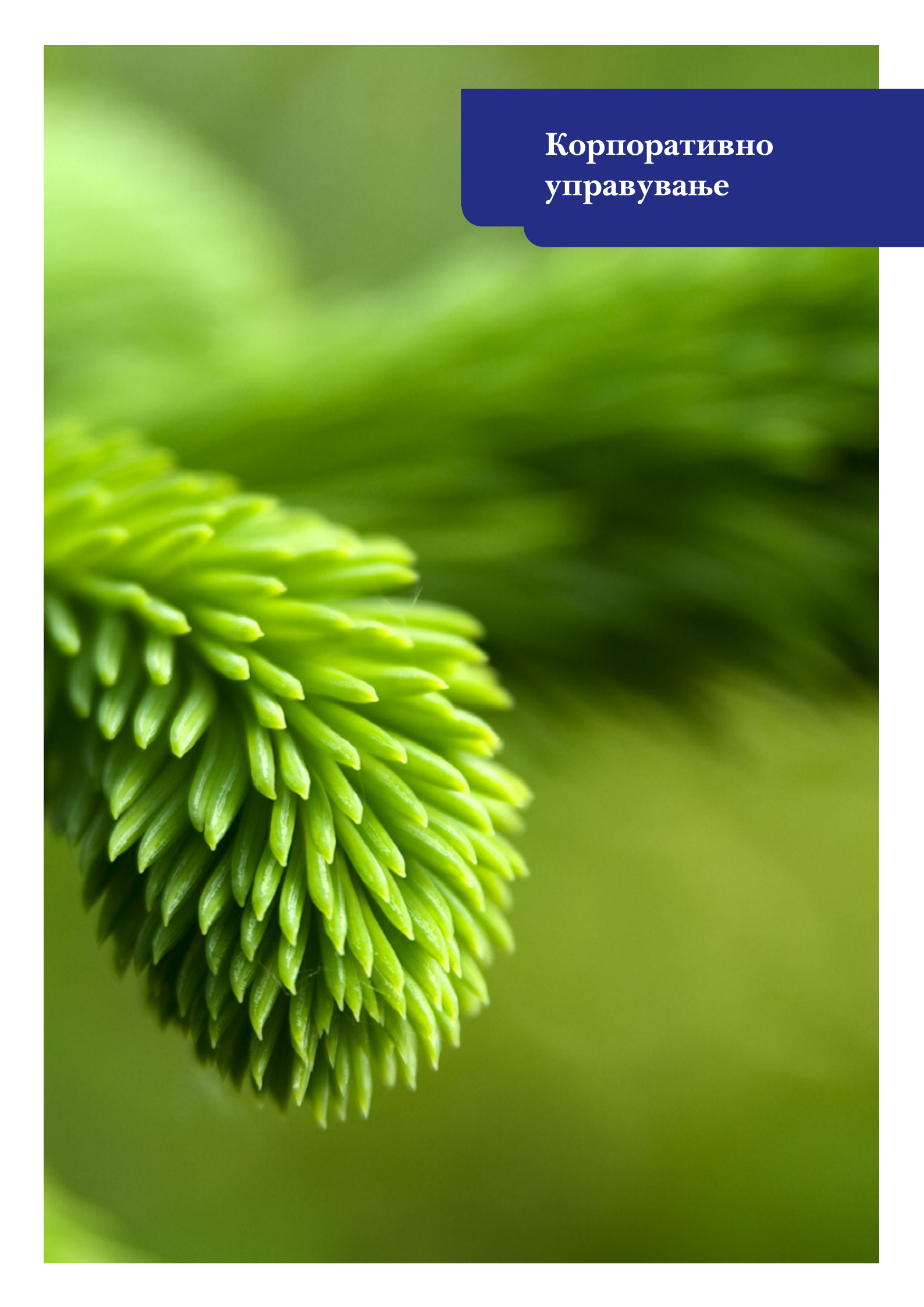
Драган Пановски, Директор

СЕКТОР ЗА ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Александар Мисовски, Директор

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМИ

Игор Давчевски, Директор

Корпоративно управување

Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура

Корпоративно управување

Корпоративното управување во Банката, како збир од заемни односи меѓу Управниот одбор, Надзорниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во Банката, акционерите на Банката и останатите заинтересирани субјекти, се заснова врз принципите на одговорност, транспарентност и контрола при одлучувањето, при секојдневното работење и при известувањето за состојбите во Банката.

Банката има јасна организациска структура која прецизно ги дефинира правата и одговорностите на членовите на органите на надзор и управување и на вработените во Банката, како и линиите на контрола и проверка при секојдневното извршување на задачите.

Корпоративното управување во Банката е олицетворено преку органите кои имаат клучна улога во ефикасното работење на Банката:

- **Собрание на акционери.** Во текот на 2010 година беше одржана една седница.
Годишното собрание на акционери беше одржано на 22.4.2010 година и на истото, покрај редовните точки за работа на Собранието, беше усвоена и Одлука за изменување и дополнување на Деловникот за работа на Собранието на акционери на НЛБ Тутунска банка АД Скопје, со цел усогласување со Статутот на НЛБ Тутунска банка АД Скопје.
- **Надзорен одбор на Банката.** Во 2010 година, Надзорниот одбор одржа 12 седници. Надзорниот одбор во текот на 2010 година работеше во состав од шест члена, и тоа:
 1. **Матеј Нарат** – Претседател на Надзорниот одбор и Помошник на Управата на НЛБ д.д. Љубљана, магистер по економски науки;
 2. **Алојз Јамник** – Заменик-претседател на Надзорниот одбор и Помошник на Управата на НЛБ д.д. Љубљана, дипломиран економист;
 3. **Јанко Гедрих** – Член на Надзорниот одбор, дипломиран правник;
 4. **Андреј Хазабент** – Член на Надзорниот одбор, магистер по економски науки;
 5. **Абдулменаф Беџети** – Независен член на Надзорниот одбор и Проректор на Универзитетот на Југоисточна Европа, Тетово, доктор по економски науки;
 6. **Борислав Атанасовски** – Независен член на Надзорниот одбор и управител на Ревизија, проценка и финансиски консалтинг - Б и Љ БОРО И ЉУПЧО ДОО Скопје, дипломиран економист.
- **Управен одбор.** Во текот на 2010 година, Управниот одбор одржа 43 редовни седници. Управниот одбор до 2.6.2010 година работеше во состав од три членови, и тоа:
 1. **Ѓорѓи Јанчевски**, Претседател на Управниот одбор;
 2. **Љубе Рајевски**, Член на Управниот одбор;
 3. **Томе Перински**, Член на Управниот одбор.

Во текот на годината бројот на членови се намали на два члена, што е во согласност со законскиот минимум.

- **Одбор за ревизија.** Во текот на 2010 година, Одборот за ревизија одржа шест седници. Составот на Одборот за ревизија го сочинуваат пет членови, и тоа:
 1. **Алојз Јамник** - Претседател на Одборот за ревизија и Помошник на Управата на НЛБ д.д. Љубљана (член на Надзорниот одбор);
 2. **Матеј Нарат** - Член на Одборот за ревизија и Помошник на Управата на НЛБ д.д. Љубљана (член на Надзорниот одбор);
 3. **Јанко Гедрих** - Член на Одборот за ревизија (член на Надзорниот одбор);
 4. **Абдулменаф Беџети** - Член на Одборот за ревизија и Проректор на Универзитетот на Југоисточна Европа, Тетово (член на Надзорниот одбор) и
 5. **Стојан Јорданов** - член на Одборот за ревизија, управител на Друштво за ревизија Ценсум ДООЕЛ Скопје, дипломиран економист и овластен ревизор.
- **Надзорен одбор врз информативниот систем.** Формиран е врз основа на регулативата на НБРМ, Базелските принципи и меѓународните стандарди за сигурност на информативниот систем. Членовите на Надзорниот одбор врз информативниот систем се избирани од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката, вклучително и лицето одговорно за сигурност на информативниот систем. Претседател на Надзорниот одбор врз информативниот систем е Претседателот на Управниот одбор г. Ѓорѓи Јанчевски.

Заради поголема ефикасност во секојдневното управување, Управниот одбор на Банката работеше преку следните одбори, преку кои поопширно се следат одделни подрачја од работењето на Банката, и тоа:

- **Одбор за развој** - членови на Одборот за развој се членовите на Управниот одбор, Директорот на Центарот за координација на соработката со членките на НЛБ Групаацијата и нивните комитенти и Директорот на Секторот за логистика на Банката. Претседател на Одборот за развој е Претседателот на Управниот одбор г. Ѓорѓи Јанчевски.
- **Одбор за управување со ризици** - членовите на Одборот за управување со ризик се избирани од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката. Претседател на Одборот за управување со ризици е Претседателот на Управниот одбор г. Ѓорѓи Јанчевски.
- **Одбор за управување на средства и обврски** - членовите на Одборот за управување на средства и обврски се избирани од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката. Член на Одборот е и претставник од NLB d.d.-Љубљана. Претседател на Одборот за управување со средства и обврски е Претседателот на Управниот одбор г. Ѓорѓи Јанчевски.

Кодекс на корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување во Банката подетално ги определува стандардите на управување и раководење на органите на Банката. Водејќи се од истите Банката има воспоставено транспарентен и разбирлив систем на управување кој го зголемува нивото на доверба како на домашните така и на странските инвеститори, на вработените и на пошироката јавност.

Принципите за добро корпоративно управување се во целост инкорпорираани во Кодексот за корпоративно управување, и тоа:

- Членовите на Надзорниот одбор располагаат со соодветни квалификации, ја разбираат својата улога во корпоративното управување на Банката и се способни за реално оценување на работењето на Банката;
- Органите на управување и надзор на Банката ги утврдуваат и го следат исполнувањето на стратешките цели и корпоративните вредности на Банката и со нив ги запознаваат сите нејзини вработени;
- Органите на надзор и управување воспоставуваат соодветно дефинирани одговорности и линии на известување меѓу сите вработени во Банката;
- Надзорниот одбор на Банката треба да биде сигурен дека Управниот одбор и другите лица со посебни права и одговорности вршат соодветен надзор и следење на работењето на Банката;
- Надзорниот одбор, Управниот одбор и останатите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат

раководна функција во Банката, треба ефикасно да ја користат работата на Секторот за внатрешна ревизија во Банката, како и работата на друштвото за ревизија;

- Надзорниот одбор и Управниот одбор треба да бидат сигурни дека политиката за наградување и соодветните процедури се во согласност со корпоративната култура, долгорочните цели и стратегијата, како и со контролното опкружување на Банката;
- Обезбедување на транспарентност на корпоративното управување.

Кодексот на корпоративно управување се оценува еднаш годишно на Собранието на акционери на Банката.

Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија во НЛБ Тутунска банка АД Скопје е организирана како независен организационен дел, функционално и организациски издвоен од останатите делови на Банката, непосредно одговорен на Надзорниот одбор. Во текот на 2010 година, Секторот за внатрешна ревизија изврши 15 функционални прегледи, како и 13 ненајавени прегледи по експозитури. Покрај редовните прегледи, во текот на 2010 година беа спроведени и два вонредни ревизорски прегледи.

Корпоративна општествена одговорност

Грижата за општото добро претставува еден од највисоките приоритети во системот на вредности на Банката и е интегрален дел од стратегијата, поради што Банката посебно внимание посветува на општествената одговорност и заштитата на интересите на сите заинтересирани страни. Со поддршка на проекти од хуманитарен карактер и од областа на културата, спортот, науката, образованието и заштитата на човековата околина, децата и младите, Банката настојува да придонесе за унапредување и подобрување на целокупниот квалитет на животот на поединците, семејствата, институциите и организациите во поширокото опкружување во кое дејствува.

Спонзорства и донации

Во текот на 2010 година, Банката ги спонзорирала следните проекти: Патување во Европа - организиран од граѓанската асоцијација МОСТ; Шарпланински куп во скијање - Попова Шапка - Тетово; Македонска опера и балет; Фестивалот Охридско лето - Охрид 2010 година; Група „Синтезис“; НЛБ Лига (кошарка); Проект за изградба на автобуски постојки за Општината Кичево; Општински проект за разубавување на Град Прилеп, Зоолошка градина - Скопје. Направени се следните донации: компјутерска опрема за Ј.З.У. Клиничка болница Тетово; „Прва донаторска аукција на чоколадо“ - за Детската клиника за белодробни заболувања - Козле.

Деловна етика

Банката ги поддржува организациите и иницијативите кои се залагаат за почит и еднаков третман, деловна етика и хуманизам, со што креира вредност за општеството и придонесува кон зајакнување на општественото ткиво и социјалната кохезија.

Банката целосно ја прифаќа и во своето работење се придржува кон меѓународната декларација за човекови права, еколошката декларација и меѓународните конвенции кои се однесуваат на социјалната и заштитата на животната средина.

Спречување перење пари

Банката има усвоено и доследно применува Програма за спречување перење пари и повеќе интерни акти кои ја регулираат оваа област и соработува со надлежните институции и кореспондентските банки. Банката во целост ги има имплементирано сите инструменти кои произлегуваат од законската регулатива што се однесува за ефикасно откривање и спречување перење пари.

Акционерски капитал и сопственичка структура

Акционерскиот капитал на Банката на 31.12.2010 година се состои од 854.061 обични акции со номинална вредност од 1.000 МКД по акција или вкупно 854.061.000 МКД. Акциите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар на хартии од вредност на РМ.

Обичните акции на сопствениците им даваат право на исплата на дивиденда и право на глас на седница на Собранието на акционери. Еден глас во Собранието на Банката се добива за еквивалент од една обична акција.

Во текот на 2010 година Банката нема извршено откуп на сопствени акции.

Заклучно со 31.12.2010 година, бројот на акционери во Банката изнесува 830 (2009: 807) што претставува зголемување од 3% во однос на минатата година. Од нив 688 се физички лица (2009: 667) и 142 правни лица (2009: 140).

Акционери со над 5% учество на 31.12.2010	% учество според број на обични акции
Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана	60,26
NLB InterFinanz AG Цирих	26,71

Врз основа на Договор за пренос на правата на глас од акции и Анекс 1, 2, 3, 4 и 5 на договорот склучен помеѓу NLB InterFinanz AG Цирих и Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана, правата на глас на акционерот NLB InterFinanz AG Цирих (26,71%), коишто ги носат акциите на НЛБ Тутунска банка, се пренесени на Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана. Со тоа учеството на Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана во вкупните права на глас на 31.12.2010 година изнесува 86,97%.

Во мај 2010 година, на акционерите на Банката им беше исплатена дивиденда од добивката за 2009 година во вкупен износ од 367.246.230 МКД, што претставува 92% од остварената нето-добивка за 2009 година. Дивидендата по акција изнесуваше 430 МКД или 43% од номиналната вредност на акциите.

Банката се води во Регистарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување, кој е во надлежност на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија. Согласно Законот за хартии од вредност и подзаконските акти, Банката редовно доставува до Комисијата информации за работењето, за членовите на органите на управување, за управувањето и правните односи со трети лица и за настани кои се од значење за работењето на Банката.

Деловно окружување на Банката

Во текот на 2010 година економските услови во Македонија се подобрија. Иако заздравувањето беше побавно од очекуваното, подобрените надворешни услови, позитивниот тренд во градежништвото и кредитната поддршка од банкарскиот сектор овозможија БДП да оствари пораст од 0,7% во однос на претходната година. Сепак, и покрај високиот пораст на извозот од 32,4% и порастот на финалната потрошувачка од 0,3%, индустриското производство забележа годишен пад од 4,3% (2009: -7,7%). Дефицитот во тековната сметка значително се намали под влијание на стабилните трансфери од странство и позитивните движења во надворешно-трговската размена, додека недостатокот на капитални приливи сè уште останува еден од основните проблеми за позначителен раст на македонската економија.

Просечната стапка на инфлација во 2010 година изнесува 1,6%. Во текот на годината нивото на цени беше стабилно, во интервал од 0,7% до 1,6%, а најголем пораст е остварен кај регулаторните цени на енергенсите. Кај внатрешниот промет, трговијата на големо во четвртиот квартал забележа пораст од 10,4%, додека трговијата на мало се зголеми за 5,8% во однос на истиот период од 2009 година. Невработеноста, иако сè уште висока, се намали на 30,9%. Реалните нето-плати беа повисоки за 1,4%, што влијаеше на зачувување на нето расположливиот доход кај граѓаните.

На почетокот на 2010 година, буџетот на централната власт беше неизбалансиран, како резултат на пониските приходи од ДДВ и приходи од придонеси (Фонд за ПИОМ), поради што државата се задолжуваше на домашниот пазар со издавање на државни записи. На крајот на годината дефицитот изнесува 171,4 милиони ЕУР (2009: 178,1 мил. ЕУР или 2,8% од БДП). Кон крајот на годината Владата потпиша Договор за кредитна линија за претпазливост со ММФ, на износ од 480 милиони ЕУР, наменета за справување со потенцијални ризици од буџетска и платно-билансна неликвидност.

Вкупната надворешно-трговска размена во 2010 година е зголемена за 22,2%, при повисок пораст на извозот (32,4%) од увозот (16,7%). Стапката на покриеност на увозот со извоз изнесува 60,6% (2009: 53,4%). Ова резултираше со пад на надворешно-трговскиот дефицит на годишно ниво за 1,3% (пресметан по тековни цени во евра) и истиот изнесува 1.618,1 милиони ЕУР (2009: 1.640,1 милиони ЕУР) додека дефицитот во билансот на плаќања на крајот на годината изнесува 191,1 милиони ЕУР.

Курсот на денарот во текот на годината беше стабилен, без поголеми осцилации, што овозможи одржување ниско ниво на инфлација. Со воведување на новиот модел на пресметка на девизниот курс на денарот преку котации на курсеви од домашните банки (market makers), дојде до блага депрецијација (0,5%) на македонскиот денар (МКД) во однос на еврото, со што курсот ја одрази реалната пазарна вредност на домашната валута. Во текот на годината, на девизниот пазар НБРМ се јавуваше во улога на нето купувач на девизи, што овозможи зголемување на нивото на девизни резерви на 1.714,51 милиони ЕУР (+117 мил. ЕУР или + 7,3%).

Ликвидноста на банкарскиот сектор во Република Македонија остана силна, главно поддржана од стабилното приватно штедење. На крајот на 2010 година, паричната маса се зголеми за 12,2% во однос на претходната година, додека порастот на вкупните депозити изнесува 13,7% (2009: 7,1%). Кредитниот раст изнесува 7,1%, што е двојно повисоко во однос на 2009 година (3,5%). И покрај намалувањето на макроекономските ризици, НБРМ ја задржа стапката на задолжителна резерва во денари на 10%, во денари со клаузула на 20% и во девизи на 13%. Во исто време, во насока на релаксирање на монетарната политика и поттикнување на кредитните активности, НБРМ во неколку наврати ја намали каматната стапка на благаяничките записи, која од 8,5% во 2009 година се сведе на 4,0% на крајот на 2010 година. Истовремено, референтната каматна стапка за денари се намали на 5% (2009: 9%).

Вкупниот нето надворешен долг на Република Македонија на 31.12.2010 година изнесува 1.417,79 милиони ЕУР (2009: 1.281,86 милиони ЕУР). Во следниот период главните ризици за економскиот развој на Република Македонија доаѓаат од неизвесноста во економиите на земјите-трговски партнери и меѓународните финансиски пазари, а справувањето со евентуалните ефекти од истите силно ќе зависи од координираноста на економските, фискалните и монетарните мерки на Владата и НБРМ и нивното правовремено прилагодување. Ваквата координирана економска политика ќе мора да ја поттикнува надворешната стабилност и истовремено да ги стимулира домашните инвестиции преку даночни, правни, регулаторни и политички мерки на релаксација.

Резултати од работењето

Преглед на финансиските резултати на Банката за 2010 година

Во 2010 година Банката ги оствари планираните цели со Деловната политика за 2010 година, Стратешките насоки за развојот и работењето на Банката за 2010-2012 година и насоките на НЛБ Групацијата за 2010 година. Во текот на годината, поради промената на економските услови во кои работеше Банката врз база на направените проекции соодветно се прилагодуваа тековните оперативни активности и финансиска политика. Во услови на продолжена рецесија во првата половина од годината и релативно заздравување во втората половина, придружено со релаксирана монетарна политика, Банката ја одржа и ја подобри пазарната позиција во различни сегменти, истовремено обезбедувајќи висока структурна ликвидност, стабилни извори на финансирање, висок квалитет на портфолиото и висока профитабилност.

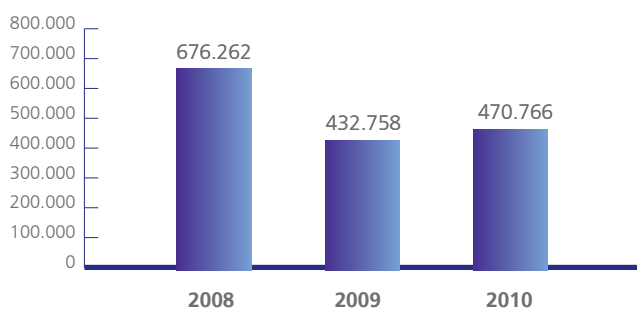
Биланс на успех

Нето-добивката за 2010 година изнесува 470,8 милиони МКД и е повисока од минатогодишната за 8,8%. Во текот на годината беа издвоени 689,0 милиони МКД **резервации за ризични пласмани**, што е за 10,8% повеќе во однос на 2009 година и за 37,8% повеќе во однос на планот, соодветно на квалитетот на активата и насоките на НЛБ Групацијата во однос на стратегијата за управување со ризиците. Остварена е покриеност на портфолиото со резервации од 10,1% (2009: 9,4%).

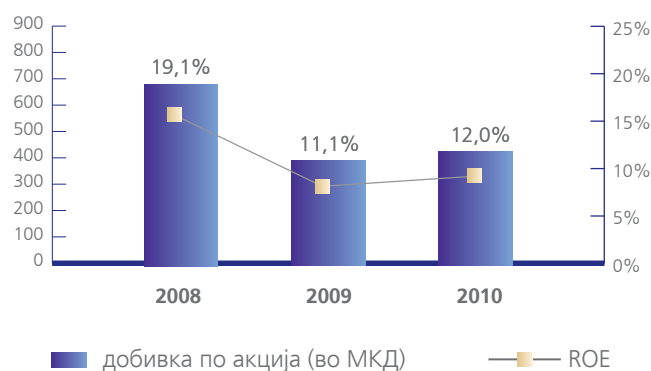
Повратот на капиталот по оданочување (ROE) изнесува 12,0% (2009: 11,1%).

Нето-добивката по акција изнесува 551 МКД (2009: 507).

Нето-добивка (000) МКД

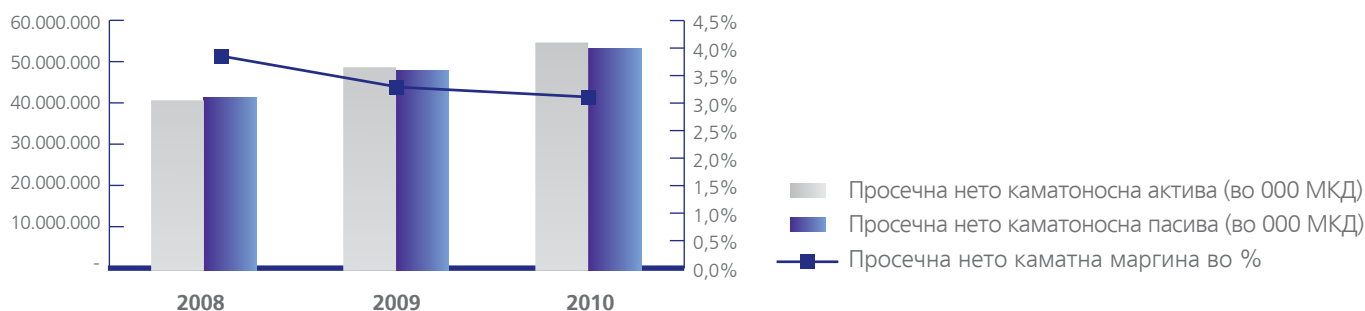

Поврат на капиталот ROE и добивка по акција

Нето каматните приходи изнесуваат 1.833,3 милиони МКД или 4,7% повеќе во однос на 2009 година. Приходите од камата се повисоки како резултат на вложувања во хартии од вредност и порастот на кредитното портфолио на правни лица. На крајот на 2010 година, просечната нето каматна маргина изнесуваше 3,1% (2009: 3,3%). Просечната нето каматоносна актива бележи зголемување во однос на 2009 година за 12,8%.

Каматоносна актива и пасива

Нето некаматните приходи изнесуваат 885,9 милиони МКД или 1,7% помалку од минатата година од кои 81,0% се нето-приходи од провизии.

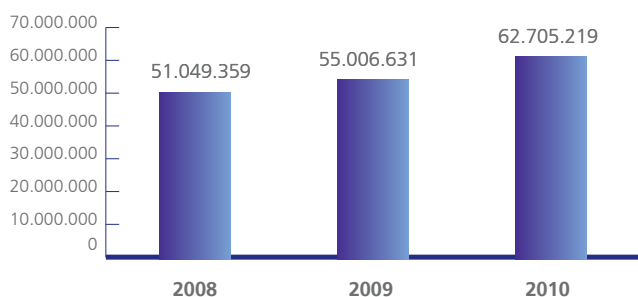
Нето-приходите од провизии изнесуваат 718,0 милиони МКД, што е за 12,2% повеќе во однос на 2009 година. Приходите од дивиденди од капиталните вложувања во финансиски и нефинансиски правни лица изнесуваат 2,6 милиони МКД, односно 33,0% помалку во однос на 2009 година. Банката оствари нето позитивни курсни разлики во износ од 105,6 милиони МКД или 34,9% помалку во однос на 2009 година, додека нето-приходите од хартии од вредност изнесуваат 81,4 милиони МКД.

Расходите од тековно работење во 2010 година изнесуваат 1.647,9 милиони МКД, при што се водеше сметка за исклучителна рационалност во трошењето. Учеството на трошоците во приходите од работење во 2010 година изнесува 58,9% додека учеството на оперативните трошоци во вкупната актива на Банката изнесува 2,8% (2009: 3,0%).

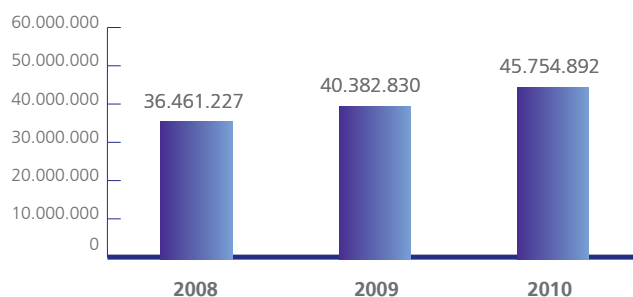
Биланс на состојба

Банката оствари нето билансна сума од 62.705 милиони МКД, што претставува годишен пораст од 14,0% и пазарно учество од 20,5%. Растот во најголем дел беше поддржан од порастот на депозитите од населението. Вкупните депозити од нефинансискиот сектор се зголемени за 13,3% и на 31.12.2010 изнесуваат 45.754,9 милиони МКД.

Нето билансна сума (000) МКД

Депозити на нефинансиски сектор (000) МКД

Обврските по кредити се зголемија за 36,5% во однос на 2009 година, како резултат на користење на средства од новите и постојните кредитни линии.

Вкупниот капитал на Банката изнесува 4.394,3 милиони МКД и претставува 7,0% од вкупните извори на Банката.

Во текот на 2010 година, Банката ја зголеми динамиката на кредитирање на небанкарскиот сектор што резултираше со зголемување на кредитното портфолио на нефинансискиот сектор за 10,3%, додека рочната структура на кредитите се промени во корист на долгорочните кредити кои во вкупните кредити учествуваат со 67,3% во 2010 година (2009: 61,2%).

Дел од изворите на средства беше пласиран и во краткорочни хартии од вредност и краткорочни депозити во банки, со што учеството на овие високоликвидни инструменти во активата на Банката изнесува 26,8% (2009: 24,5%)

Во поглед на валутната структура, 63,7% од финансиските извори и 59,3% од финансиските пласмани се во странска валута и во денари со валутна клаузула.

Банкарство на мало

Банкарството на мало Банката го врши дисперзирано преку својата деловна мрежа која ја сочинуваат 48 експозитури достапни во 21 град во Република Македонија. Експозитурите се организирани како мали банки и овозможуваат непосреден пристап до целокупната продуктна понуда на Банката со брза, квалитетна и ефикасна услуга на комерцијалниот тим. За комитентите е овозможен и пристап преку современите продажни канали (ATM мрежата, POS мрежата, електронското банкарство), за што во 2010 година беа направени значителни инвестиции во проширувањето на капацитетите. На комитентите на располагање им се 154 банкомати и 5.370 платежни места со картичките на Банката низ целата земја.

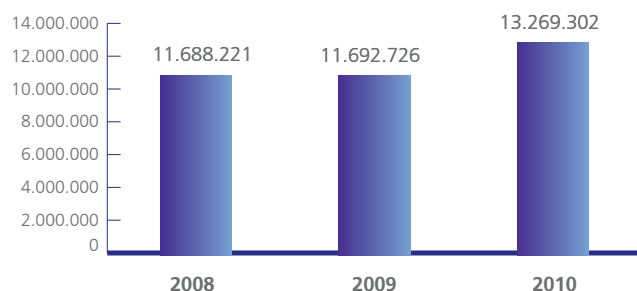
Бројот на комитенти во овој сегмент во 2010 година изнесува 418.309 и е зголемен за 11,8%.

Кредитирањето кај населението опфаќа кредитни продукти прилагодени на потребите и можностите на различни групи комитенти. Кредитната понуда за населението е сегментирана и поделена на: потрошувачки наменски кредити, потрошувачки ненаменски кредити, автомобилски кредити, станбени кредити, кредити по кредитни картички и дозволени лимити на трансакциски сметки.

Во 2010 година, кредитното портфолио беше збогатено со нов Револвинг кредит за физички лица во МКД клаузула, Промотивен туристички кредит и Виолетов потрошувачки кредит во ЕУР клаузула, а истовремено беше направено намалување на каматните стапки и олеснување на условите за одобрување кредити.

Кредитното портфолио на населението беше зголемено за 13,5% во однос на 2009 година и достигна 13.269,3 милиони МКД.

Нето - кредити на население (000) МКД

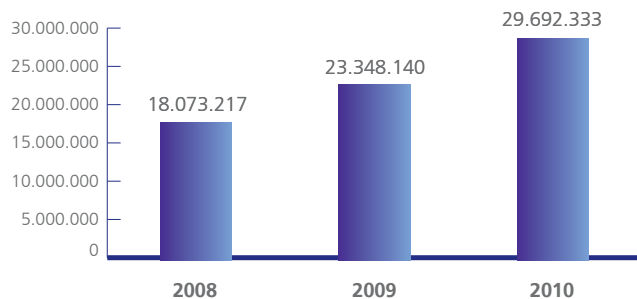
Депозитите од населението претставуваат најголем извор на средства за Банката. Понудата на штедни продукти е разновидна и овозможува орочување на паричните средства на клиентите во широк опсег на рочности.

Во 2010 година депозитите од населението се зголемија за 27,2% и достигнаа 29.692,3 милиони МКД. Пораст

беше остварен кај сите штедно-депозитни продукти на Банката. Од вкупните депозити на население 83,8% се орочени депозити. Учеството на депозитите од население во вкупните депозити од клиенти во 2010 година се зголеми на 64,9% (2009: 57,8%).

Воведени се промотивни депозитни продукти: Пролетен НЛБ Супер депозит и НЛБ Супер депозит.

Депозити од население (000) МКД

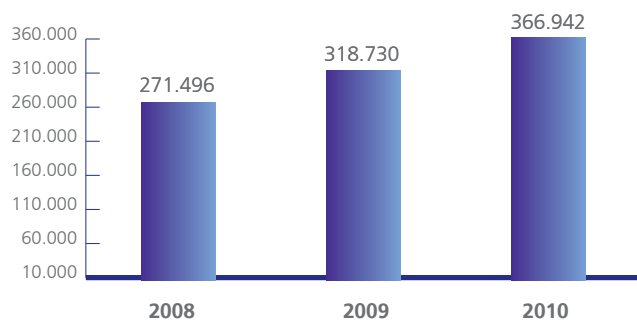

Бројот на картички на Банката кои ги користат комитентите во 2010 година е зголемен за 15,1%, додека остварениот промет со картичките е зголемен за 16,8%. Банката ги унапреди своите картички од програмата на VISA со чип-технологија, со што се постигна зголемување на степенот на безбедност на корисниците на платежни картички.

Кредитните картички на Банката беа збогатени со уште една функционалност - можност за плаќање на рати без камата при купување на производи од трговците со кои Банката има склучено договор за шеми на лојалност.

Банката промовираше нов тип на траен налог од кредитна картичка, кој овозможува плаќање на месечните обврски по пат на автоматизам од сметката на кредитната картичка издадена од Банката.

Вкупен број на картички на Банката

Во доменот на е-банкарството за физички лица, во 2010 година на клиентите им беше овозможено преглед на состојба на кредитите и плаќање на обврските по кредити преку преддефинирани налози.

На комитентите, покрај електронските услуги, на располагање им е и Лично банкарство, услуга која подразбира стручно советување од нивниот личен банкар, известување за доспевање на депозити, лимити и кредити, консалтинг за инвестирање во хартии од вредност, известување за сите новости во работењето на Банката и голем број дополнителни поволности. Услугата Лично банкарство се извршува во 29 експозитури на Банката. Во 2010 година услугата Лично банкарство беше збогатена со дополнителна функционалност - бесплатен консалтинг за инвестирање во хартии од вредност и три бесплатни технички анализи на хартии од вредност кои котираат на Македонската берза.

Мрежа на експозитури на НЛБ Тутунска банка АД Скопје

Скопје

Дирекција

Ул. Водњанска бр. 1
Т: 02 / 3105 - 674
Е: tb.direkcija@tb.com.mk

Кисела Вода

Ул. Сава Ковачевиќ бр. 1
Т: 02 / 2786 - 755
Е: tb.kiselavoda@tb.com.mk

Центар

Ул. Васил Главинов бр. 3/5
Т: 02 / 3219 - 535
Е: tb.centar@tb.com.mk

Драчево

Ул. Ратко Митровиќ бр. 75 б
Т: 02 / 2785 - 110
Е: tb.dracevo@tb.com.mk

Стар Аеродром

Бул. 12 Македонска бригада бр. 20
Т: 02 / 3105 - 833
Е: tb.star-aerodrom@tb.com.mk

Автокоманда

Ул. Јани Лукровски бр. 2
Т: 02 / 3103 - 450
Е: tb.avtokomanda@tb.com.mk

Карпош 4

Бул. Партизански Одреди бр. 88-6/1
Т: 02 / 3091 - 310
Е: tb.karpos3@tb.com.mk

Универзална сала

Бул. Партизански одреди бр. 43
Т: 02 / 3248 - 911
Е: tb.univerzalnasala@tb.com.mk

Карпош 3

Бул. Партизански Одреди бр. 66
Т: 02 / 3069 - 814
Е: tb.karpos3@tb.com.mk

Собрание

Градски сид блок 2
Т: 02 / 3107 - 630
Е: tb.sobranie@tb.com.mk

ГТЦ

Кеј 13 Ноември бр. 3 ГТЦ
Т: 02 / 3297 - 575
Е: tb.gtc@tb.com.mk

Ново Лисиче

Ул. Видое Смилевски Бато бр. 55-1/1
Т: 02 / 2445 - 991
Е: tb.novolisice@tb.com.mk

Улица Македонија

Ул. Маршал Тито бр. 45
Т: 02 / 3203 - 197
Е: tb.ulicamakedonija@tb.com.mk

Капиштец

Ул. Франклин Рузвелт бр. 1
Т: 02 / 3089 - 090
Е: tb.kapistec@tb.com.mk

Три Бисери

Бул. Јане Сандански, ТЦ Три Бисери
Т: 02 / 2403 - 890
Е: tb.tribiseri@tb.com.mk

Аеродром

Бул. Јане Сандански бр. 26/9
Т: 02 / 2403 - 627
Е: tb.aerodrom@tb.com.mk

Клинички Центар

Ул. Водњанска 17
Т: 02 / 3203 - 181
Е: tb.klinickicentar@tb.com.mk

Чаир

Ул. Ферид Бајрам бр. 43
Т: 02 / 2601 - 668
Е: tb.cair@tb.com.mk

Ѓорче Петров

Ул. Исаија Мажовски бр. 42
Т: 02 / 2034 - 902
Е: tb.gjorcepetrov@tb.com.mk

Стара Чаршија

Ул. Битпазарска бр. 58
Т: 02 / 3293 - 053
Е: tb.stara_carsija@tb.com.mk

Битола

Ул. Јосиф Христовски бб
Т: 047 / 202 - 756
Е: tb.bitola@tb.com.mk

Битола - Широк Сокак

Ул. Маршал Тито бр. 45
Т: 047 / 208 - 647
Е: tb.shiroksokak@tb.com.mk

Валандово

Ул. Моша Пијаде бр. 2
Т: 034 / 383 - 355
Е: tb.valandovo@tb.com.mk

Велес

Ул. Маршал Тито бр. 80
Т: 043 / 221 - 282
Е: tb.veles@tb.com.mk

Велес 2

Ул. Гоце Делчев бр. 26
Т: 043 / 214 - 450
Е: tb.veles@tb.com.mk

Гевгелија

Ул. Маршал Тито бб
Т: 034 / 215 - 441
Е: tb.gevgelija@tb.com.mk

Гевгелија 2

Ул. Маршал Тито зграда 1
Т: 034 / 210 - 404
Е: tb.gevgelija@tb.com.mk

Гостивар

Ул. Борче Јовановски бб
Т: 042 / 221 - 330
Е: tb.gostivar@tb.com.mk

Гостивар 2

Ул. Гоце Делчев бр. 104/1
Т: 042 / 219 - 060
Е: tb.gostivar@tb.com.mk

Кавадарци

Ул. Илинденска бр. 81
Т: 043 / 400 - 436
Е: tb.kavadarci@tb.com.mk

Кичево

Бул. Ослободување бб
Т: 045 / 224 - 460
Е: tb.kicevo@tb.com.mk

Кочани

Трговски центар блок 17 А
Т: 033 / 276 - 910
Е: tb.kocani@tb.com.mk

Крива Паланка

Ул. Маршал Тито бр. 172
Т: 031 / 475 - 280
Е: tb.krivapalanka@tb.com.mk

Куманово

Плоштад Маршал Тито бб
Т: 031 / 475 - 240
Е: tb.kumanovo@tb.com.mk

Куманово2

Ул. Октомвриска револуција бр.24
Т: 031 / 475 - 274
Е: tb.kumanovo@tb.com.mk

Неготино

Ул. Маршал Тито бб
Т: 043 / 364 - 010
Е: tb.negotino@tb.com.mk

Охрид

Ул. Партизанска бб
Т: 046 / 251 - 360, 251 – 350
Е: tb.ohrid@tb.com.mk

Прилеп

Ул. Гоце Делчев бб
Т: 048 / 419 - 758
Е: tb.prilep@tb.com.mk

Прилеп 2

Ул. Маркова бр. 44
Т: 048 / 400 - 570
Е: tb.prilep@tb.com.mk

Радовиш

Ул. 22 Октомври бб
Т: 032 / 633 - 771
Е: tb.radovis@tb.com.mk

Ресен

Ул. 11 Октомври бб
Т: 047 / 455 - 071
Е: tb.resen@tb.com.mk

Свети Николе

Ул. Вера Циривири бр. 1
Т: 032 / 226 - 770
Е: tb.svetinikole@tb.com.mk

Струга

Ул. Пролетерски бригади бб
Т: 046 / 788 - 640
Е: tb.struga@tb.com.mk

Струмица

Ул. Маршал Тито бб
Т: 034 / 326 - 780
Е: tb.strumica@tb.com.mk

Струмица 2

Ул. Благој Мучето бр. 4
Т: 034 / 334 - 463
Е: tb.strumica@tb.com.mk

Тетово

ТЦ Мерџан, влез 1, кат 1
Т: 044 / 356 - 705
Е: tb.tetovo@tb.com.mk

Штип

Ул. Тошо Арсов бб
Т: 032 / 391 - 663
Е: tb.stip@tb.com.mk

Корпоративно банкарство и работа со мали и средни претпријатија (МСП)

Понудата за правни лица се извршува централизирано, по моделот на интегрирано управување на односите со комитентите - за големите корпоративни комитенти на Банката, и дисперзирано преку Деловната мрежа - за малите и средни претпријатија (МСП).

Работењето со правни лица претставува најголем дел од активностите на Банката и е главен носител на растот на бизнисот. Опфаќа краткорочно денарско кредитирање за тековни потреби, краткорочни денарски и девизни кредити за поддршка на извозни аранжмани, револвинг кредити, долгорочни денарски и девизни кредити за финансирање инвестициони проекти, кредити за купување деловен простор, кредити за возила за деловна намена, микрокредитирање, наменски кредити за изградба на станбен и деловен простор, комисиони кредити, акредитивно и гаранциско работење, депозитно работење, услуги на платен промет во земјата и во странство и услуги на пренос и чување на готовина. За финансирање големи проекти на стратешките комитенти, Банката овозможува и заедничко кредитирање со Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана, преку Договорот за партиципација во ризикот.

Во 2010 година, понудата за правните лица беше збогатена со краткорочни и долгорочни кредити од кредитна линија на Меѓународната финансиска корпорација (IFC) и нови кредитни продукти од МРФП, и тоа: кредити за финансирање на информатичко-комуникациски технологии, кредити за финансирање туризам, кредити за органско производство и кредити за бизнис-почетници.

Кредитирањето на микро, мали и средни претпријатија се вршеше преку кредитирање на развојни проекти на микро и мали бизниси од кредитните линии ЗКДФ, МРФП, EFSE, агро кредити, авто бизнис кредити и краткорочни кредити од сопствени извори.

Во доменот на депозитното работење, активностите беа насочени кон стимулирање на депозитното работење на корпоративните клиенти преку понуда на денарски и девизни депозитни продукти со различни можности за орочување, каматни стапки и намена.

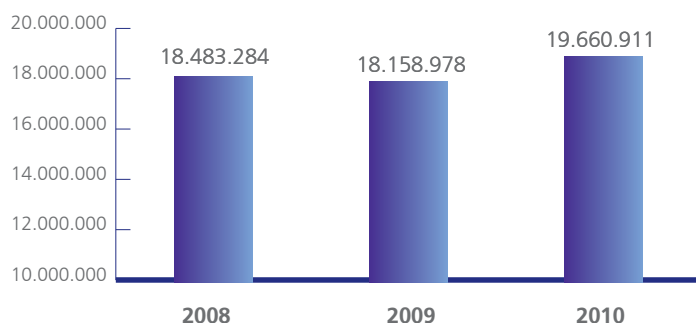
Инвестиционо - кредитни активности

Во текот на 2010 година беа обезбедени две нови кредитни линии наменети за финансирање проекти на микро, мали и средни претпријатија, и тоа:

- Кредитна линија од Меѓународна финансиска корпорација (IFC) во износ од 25 милиони ЕУР;
- Кредитна линија од Македонска развојна фондација за претпријатија во износ од 4,4 милиони ЕУР.

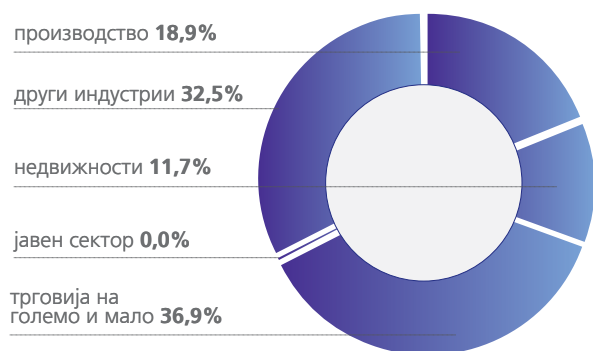
Во 2010 година пласманите по кредити кај нефинансиските правни лица се зголемени за 8,3% во однос на 2009 година и изнесуваат 19.660,9 милиони МКД. Најголем дел од средствата беа одобрувани за тековни потреби на компаниите.

Нето-кредити на претпријатија (000) МКД

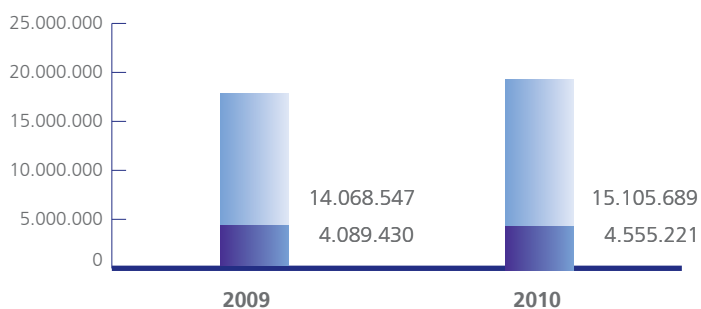
Во поглед на дејностите, кредитите беа пласирани во квалитетни проекти на постојни и нови клиенти од областа на производството (18,9%), трговијата (36,9%), недвижностите (11,7%), јавниот сектор (0,0%) и останати дејности (32,5%).

Нето-кредити на претпријатија по дејности

Во рамки на кредитите на правни лица, 23,2% (2009: 22,5%) се кредити пласирани кај големи претпријатија (класификувани согласно Законот за трговски друштва). Кредитите пласирани кај мали и средни претпријатија во вкупните кредити на правни лица учествуваат со 76,8% (2009: 77,5%).

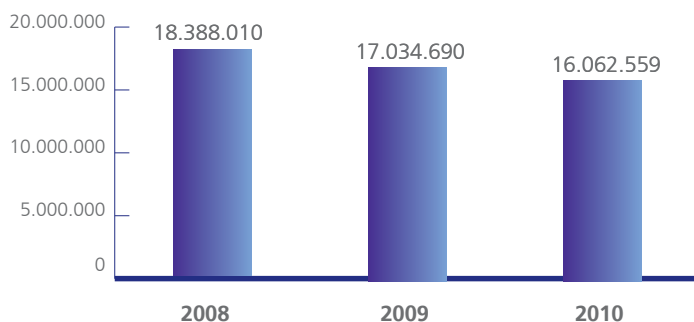
Нето-кредити на претпријатија според големина на комитент (000) МКД

Депозитно работење

Вкупните депозити на нефинансиските правни лица депонирани во Банката во 2010 година, изнесуваа 16.062,6 милиони МКД.

Депозити од нефинансиски правни лица (000) МКД

Документарно-гаранциско работење

Дополнително на фондовите кои Банката ги обезбедува за директно финансирање, на правните лица на располагање им беа банкарски гаранции и акредитиви наменети за извозни аранжмани, како и за поддршка на тендерските учества во меѓународни и во домашни проекти.

Во 2010 година беа издадени нови гаранции во износ од 6.206,4 милиони МКД и отворени нови акредитиви во износ од 2.533,5 милиони МКД.

Платен промет во земјата и во странство и работа со готовина

Во домашниот платен промет Банката направи значително зголемување на пазарното учество во 2010 година кое се зголеми на 20,1%, додека бројот на сметки во вкупниот промет е зголемен за 8,2%.

Платниот промет со странство преку Банката во 2010 година забележа извесно намалување во однос на 2009 година поради намалената економска активност на правните лица со странство.

Банката за своите клиенти, преку единствениот Кеш центар во земјата, врши и услуга за купопродажба, транспорт и обезбедување на готовина дома и од/кон странство за останатите банки и правни лица.

Електронско банкарство

Во делот на електронското банкарство, во 2010 година вкупниот промет (денарски и девизен) реализиран преку e-bank за правни лица е зголемен за 18,9%, а бројот на комитенти кои ја користат оваа услуга на годишно ниво забележа пораст од 31,4%.

Учеството на вкупните налози реализирани преку e-bank во вкупните налози реализирани низ денарскиот платен промет на Банката, изнесува 14,9% (2009: 13,0%) по број на налози и 21,0% (2009: 21,3%) по промет.

Комисиони услуги

Банката управува со средства во име и за сметка на правни и физички лица кои се пласираат како кредити на претпријатија без одредена намена, кредити за самовработување за физички лица - проект на Агенцијата за вработување и хартии од вредност за комитенти. Овие средства се водат одвоено од средствата на Банката.

Вкупното комисионо работење на крајот на 2010 година изнесува 1.945,4 милиони МКД, што претставува намалување од 28,8% во однос на 2009 година.

Финансиски пазари

Управување со ликвидноста

Банката во текот на 2010 година управуваше со ликвидноста запазувајќи ги законските прописи и ограничувања согласно Одлуката за задолжителна резерва и Одлуката за управување со ликвидносниот ризик на банките пропишани од Народна банка на Република Македонија и интерните лимити и насоки на Банката и НЛБ Групацијата.

Вишокот на средства се пласираа во благајнички записи, во државни записи и на меѓубанкарскиот пазар на депозити. Видот, начинот и инструментите кои беа користени за пласирање на вишокот средства, зависеа од тековната и планирана рочна структура на средствата и обврските на краток и долг рок, општата економска ситуација во окружувањето и движењата на пазарите на пари и хартии од вредност.

Просечната каматна стапка на благајничките записи во 2010 година изнесуваше 5,7% (2009: 8,5%).

Банката во 2010 година оствари вкупен промет на девизниот пазар од 2.021,6 милиони УСД, преку 67.761 трансакција, со што прометот на Банката е зголемен за 4,3% (2009: 1.938,0 милиони УСД). Со тоа е остварено рекордно пазарно учество од 26,7% (2009: 26,0%).

На меѓународниот девизен пазар беа истргувани 537,4 милиони ЕУР, преку 10.909 трансакции, што претставува зголемување од 17,3% во однос на минатата година. Прометот по склучените forward договори за клиентите изнесува 2,6 милиони ЕУР.

Брокерски услуги

Во текот на 2010 година, Банката доби дозвола за вршење услуги со хартии од вредност од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија. Склучени се вкупно 776 договори за брокерско посредување, со домашни и со странски физички и правни лица.

Во октомври 2010 година, беше добиена и согласност од НБРМ за започнување со извршување на финансиски активности: инвестиционо советување, дејствување како покровител при котација, извршување на трансакции и активности за сметка на трети лица потребни за преземање на акционерски друштва согласно Законот за преземање на акционерски друштва.

Старателски услуги и услуги на Банка чувар на имот (Депозитарна банка)

Од 2010 година Банката, покрај за нерезиденти, започна да врши старателски услуги и за резиденти согласно Законот за девизно работење.

Во текот на 2010 година, Банката ја извршуваше услугата - Банка чувар на имот за:

- Отворени инвестициски фондови;
- Приватни инвестициски фондови;
- Отворен задолжителен пензиски фонд;
- Отворен доброволен пензиски фонд.

Управување со ризици

Управување со ризици

Банката применува висококонзервативна политика на антиципирање на ризиците во работењето преку одржување на ефикасен систем на интегрирано управување со ризиците. Тоа овозможува да оствари висока наплатливост на пласманите, задоволително ниво на капитална адекватност, заштита од непредвидени случувања и евентуални закани за неостварување на планираната политика.

Управување со кредитен ризик

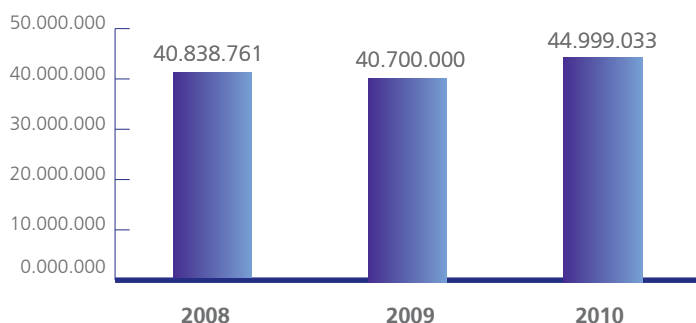
Управувањето со кредитниот ризик вклучува постојана анализа на кредитното портфолио на Банката во поглед на секторската диверзификација и концентрацијата на портфолиото, анализа и оценка на финансиските перформанси на клиентите, следење на редовноста во исполнувањето на обврските и издвојување на задоволително ниво на резервации за пласманите.

Вкупната изложеност на Банката во 2010 година се зголеми за 4.299,0 милиони МКД (10,6%) и изнесува 44.999,0 милиони МКД. Вкупниот фонд за резервации на 31.12.2010 година изнесува 4.537,9 милиони МКД, со што е остварена покриеност на портфолиото од 10,1% (2009: 9,4%).

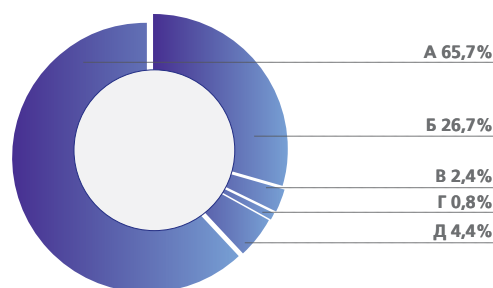
Квалитет на кредитното портфолио

Учеството на А и Б пласманите во вкупното портфолио на крајот на 2010 година изнесува 92,4% (2009: 92,9%). Покриеноста на пласманите класификувани во В, Г и Д ризична категорија со вкупно издвоените резервации изнесува 132,6% (2009: 132,7%).

Кредитно портфолио на кое се пресметуваат резервации (000 МКД)

Структура на кредитното портфолио по ризични категории

Управување со некредитни ризици

Банката има воспоставено политики за следење на некредитните ризици. Во Банката се следат и управуваат ликвидносниот, девизниот, каматниот, оперативниот, правниот, стратегискиот и репутациониот ризик, а истовремено се следи и управува сигурноста на информативниот систем.

Во 2010 година на полугодишна основа беа спроведени стрес-тестови на изложеноста на Банката на ликвидносен ризик, девизен ризик и каматен ризик кои укажуваат на стабилна позиција на Банката.

Управување со оперативен ризик

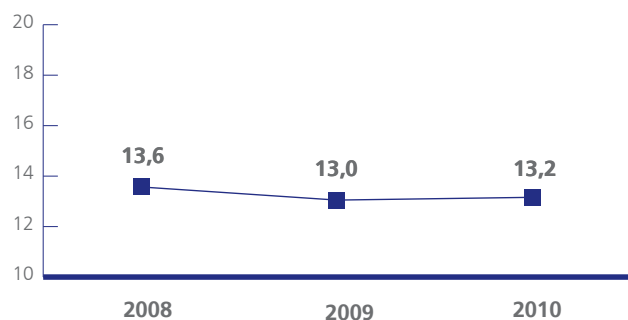
Управувањето со оперативните ризици подразбира поставување систем за евидентирање, следење, контрола и справување со потенцијални или реални штетни настани кои произлегуваат од тековното работење на Банката и од надворешните фактори и имаат негативен ефект врз финансискиот резултат.

Во 2010 година е спроведена повторна идентификација и анализа на оперативните ризици за поголемиот дел од процесите во Банката. Анализите на оперативните ризици, заедно со статусот на спроведените мерки, беа доставувани до Комисијата за оперативни ризици.

Управување со капиталот и адекватноста на капиталот

Во текот на 2010 година адекватноста на капиталот на Банката се одржуваше на нивото од над 12,0%. Во септември беа пролонгирани постојните субординирани заеми од NLB InterFinanz AG Цирих, со што гарантниот капитал на Банката се зголеми на 5.567,9 милиони МКД (2009: 5.103,5 милиони МКД), што придонесе за зголемување и на коефициентот на капиталната адекватност на 13,2% (2009: 13,0%).

Адекватност на капиталот во %

Информатичка технологија

Во 2010 година се остварени повеќе активности од аспект на проширување и одржување на информатичката инфраструктура, системски прилагодувања и имплементирање на нови софтверски решенија што овозможува изградба и одржување на ефективен и ефикасен информационален систем. Со тоа е овозможено Банката лесно да го следи растот на обемот на работа, промените во организацијата, промените во регулативата, воведувањето иновативни продукти и услуги и лесно да се прилагодува кон нив, притоа поддржувајќи непречено и ненамалено остварување на профитабилноста.

Сигурност на информативниот систем

Информативната сигурност на НЛБ Тутунска банка АД Скопје е спроведена во согласност со Циркуларот 9 на Народна Банка на Република Македонија, Одлуката за сигурност на информативниот систем на банката и е во согласност со меѓународните стандарди ИСО 27001 и ИСО 17799-2005 (ИСО 27002). Согласно овие стандарди, во рамките на Банката е воспоставен систем на информативна сигурност, кој ги содржи следните целини:

- Проценка на ризикот - Банката има воспоставено континуиран процес на идентификација на слабостите и заканите кон своите информативни системи;
- Политика за сигурност на информативните системи;
- Имплементација на сигурносни контроли - Преку следење на инцидентите и оперативни контроли Банката воспоставува административни, физички и технички контроли со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и системите на повеќе нивоа;
- Набљудување и надградба - Банката има воспоставено процес на континуирано прибирање и анализа на информации од аспект на појава на нови закани и слабости на информативниот систем.

Човечки ресурси

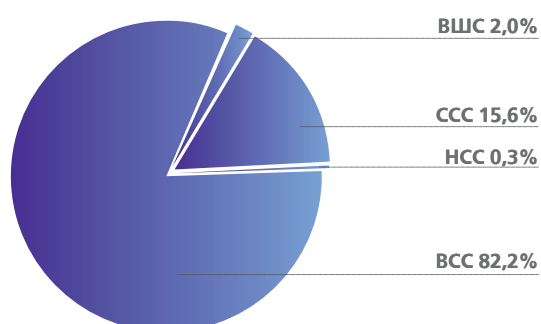
Управување со човечки ресурси

Делувањето и успешноста на Банката се заснова врз функционирање на модерен систематски пристап во управувањето со човечките ресурси. Активностите за зајакнување на капацитетот на Банката со соодветно регрутирање и распоредување на вработените, вреднување на нивните перформанси и резултати од работењето, процесот на промоција и наградување, систематскиот приод во остварување на стручното надградување и обука на вработените претставуваат главни задачи и активности на подрачјето на управување со кадри на Банката.

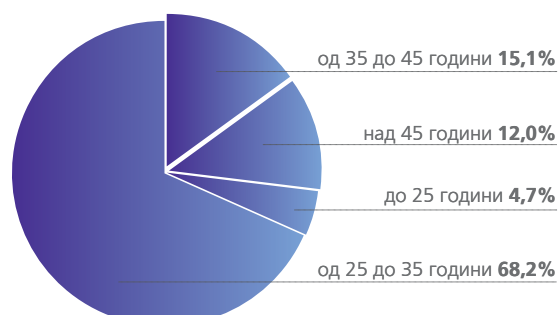
Структура и број на вработени

Заклучно со 31.12.2010 година Банката има вкупно 764 вработени од кои 82,2% се со висока стручна спрема. Најголем дел од вработените или 68,2% се на возраст до 35 години.

Структура на вработените според реалната стручна спрема на 31.12.2010

Структура на вработените според возраста на 31.12.2010

Развој и обуки на вработените

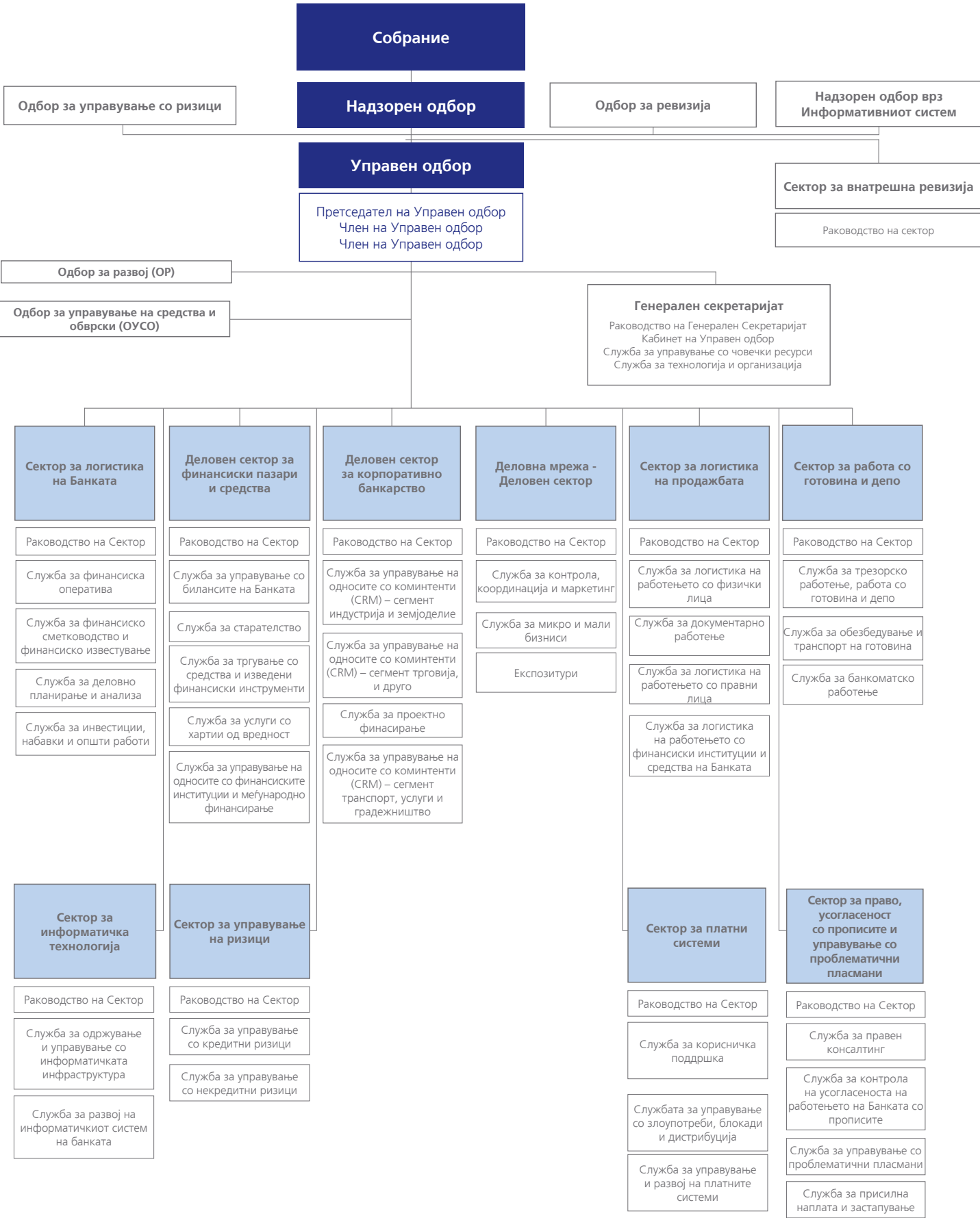
Во текот на 2010 година се реализирани 106 обуки, од кои 23 внатрешни и 83 надворешни обуки. Темите на обука произлегоа од идентификуваните потреби за обука и законските барања за конкретна специјализација и знаење. Најголем број од остварените обуки беа во насока на унапредување на продажните вештини и комуникација кај комерцијалистите, имплементација на нови продукти, услуги и развојни решенија, нови законски барања, управување со ризици, процедури за грижа и развој на човечките ресурси, спречување на перење пари и финансирање тероризам, заштита на лични податоци, сигурност на информативниот систем на Банката, сигурност и безбедност при работата, ИТ ревизија, кодекс на етика и судир на интереси (известување во случај на незаконски и неетички однесувања) и сл.

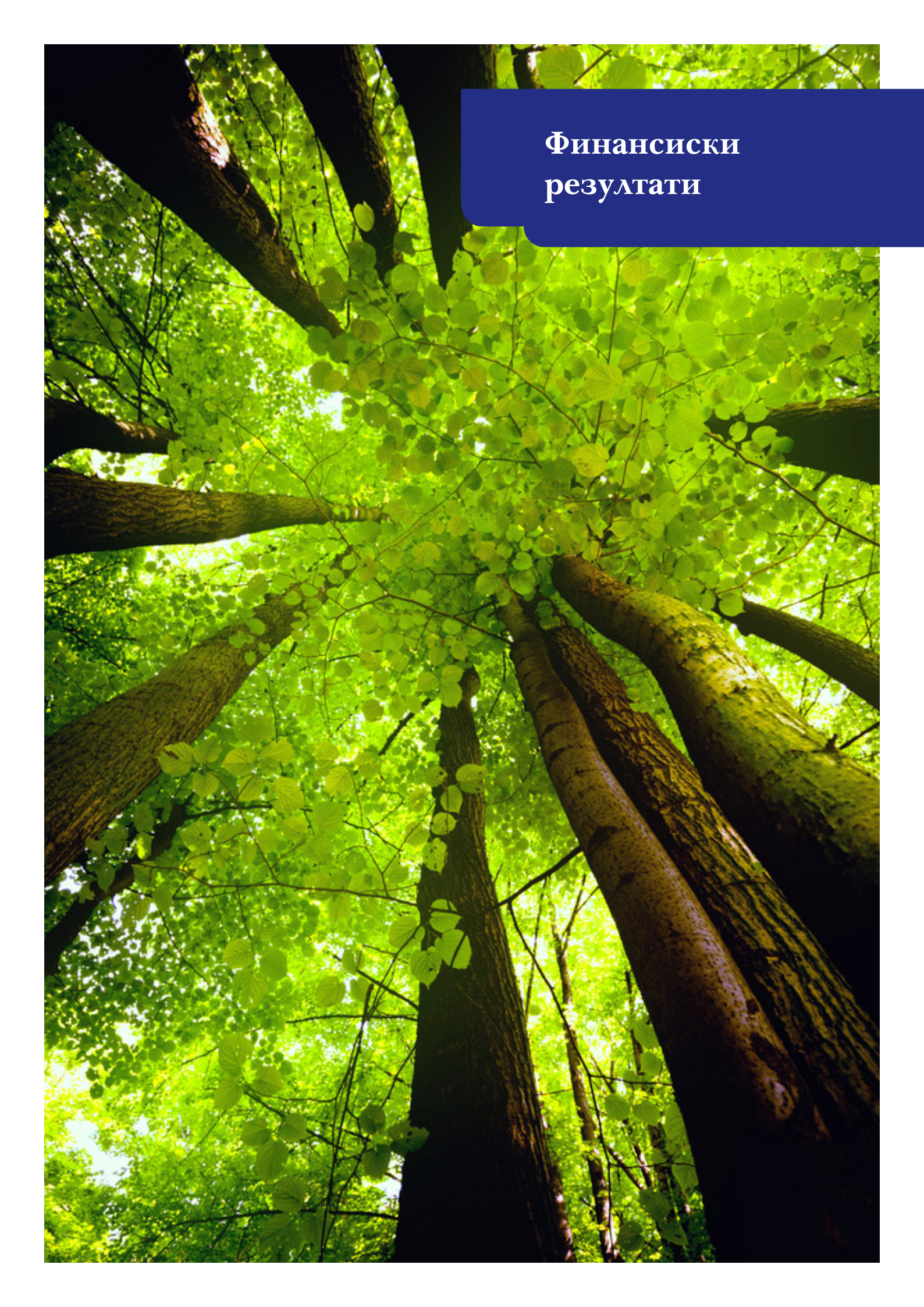
Студентски практики

Како резултат на постојаната соработка со универзитетите во земјата и во странство за стручен развој и стекнување работно искуство на младите кадри кои имаат интерес за работа во банкарскиот сектор во Република Македонија, во текот на 2010 година се реализираа 216 работни практики во рамки на организационите единици на Банката, од кои 117 практики преку Проектот: Моја кариера - УСАИД.

Организација на работа

Во 2010 година, Надзорниот одбор на Банката усвои нов Правилник за организација и систематизација на работните места на НЛБ Тутунска банка АД Скопје, со кој се вовеле организациона структура со цел подобрување на ефикасноста и оптимизацијата на процесите на работење, задржувајќи го принципот на клиентски ориентирана организација на работа.

A low-angle, upward-looking photograph of several tall trees in a forest. The tree trunks are dark brown and textured, extending from the bottom towards the top of the frame. The canopy is filled with vibrant green leaves, with sunlight filtering through, creating a bright, dappled light effect. A dark blue rectangular box is positioned in the upper right corner, containing the text "Финансиски резултати" in white.

Финансиски резултати

НЛБ Тутунска банка АД Скопје

**Финансиски извештаи изготвени во согласност со
Меѓународните стандарди за финансиско известување**

За годината завршена на 31 декември 2010

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Собранието на акционерите на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје, кои што го вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2010 година, како и билансот на успех и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за

да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје заклучно со 31 декември 2010 година, како и на нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

ПрајсватерхаусКуперс РЕВИЗИЈА ДОО Скопје,
7 март 2011

Биланс на успех

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

		За годината завршена на 31 декември	
	Белешки	2010	2009
Приходи од камата	5	3.852.505	3.509.573
Приходи од дивиденда	6	2.648	11.000
Расходи за камата	5	(2.019.188)	(1.751.939)
Нето приходи од камата		1.835.965	1.768.634
Загуби поради оштетување на кредити	7	(757.475)	(710.232)
Нето приходи од камата намалени за загуби поради оштетување на кредити		1.078.490	1.058.402
Приходи од провизии и надомести	8	912.382	796.443
Расходи за провизии и надомести	8	(194.406)	(152.740)
Нето приходи од провизии и надомести		717.976	643.703
Нето добивка / (загуба) од финансиски инструменти за тргување	9	76.521	53.148
Нето добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност	12	4.877	14.901
Нето добивка / (загуба) од курсни разлики	10	105.578	162.133
Трошоци за вработените	13	(607.689)	(602.949)
Општи и административни трошоци	14	(268.351)	(271.878)
Амортизација	15	(198.849)	(177.262)
Нето добивка / (загуба) од ревалоризација на недвижности дадени под закуп	17	-	(8.297)
Други оперативни расходи	16	(594.128)	(549.564)
Други оперативни приходи	11	144.466	135.483
Други даночни расходи	18	(2.056)	-
Добивка од работење		456.835	457.820
Удел во добивката на придружените друштва со примена на метод на главнина	25	13.931	10.560
Добивка пред оданочување		470.766	468.380
Данок од добивка	18	-	(11.914)
Добивка за годината		470.766	456.466

Белешките од страна 46 до 102 се интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за сеопфатна добивка

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

Белешки	За годината завршена на 31 декември	
	2010	2009
Добивка за годината	470.766	456.466
Нето добивка од финансиски средства расположливи за продажба		
• Нереализирана нето добивка за периодот, пред оданочување	(3.263)	(40.513)
• Нето промени од рекласификација на реализирана нето загуба, пред оданочување	(4.877)	(14.901)
Данок од добивка поврзана со други компоненти од сеопфатната добивка	3.132	5.535
Друга сеопфатна добивка за годината, нето од данок	19	(49.879)
Вкупна сеопфатна добивка за годината	465.758	406.587

Белешките од страна 46 до 102 се интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

		За годината завршена на 31 декември	
	Белешки	2010	2009
АКТИВА			
Парични средства и сметки во централната банка	20	8.909.474	8.553.400
Пласмани во и кредити на банки	21	5.011.584	7.133.066
Кредити на и побарувања од комитенти	23	32.930.213	29.850.704
Финансиски средства за тргување	22	10.117	370.325
Вложувања во хартии од вредност			
• Расположливи за продажба	24	13.656.363	7.341.741
• Чувани до достасување	24	227.937	317.030
Вложувања во придружени друштва со примена на метод на главнина	25	79.739	65.200
Недвижности дадени под закуп	26	70.471	70.471
Недвижности и опрема	27	804.543	874.351
Нематеријални средства	28	115.288	93.951
Побарување за данок на добивка (тековен)	38	-	572
Одложени даночни средства	29	-	2.178
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	30	493.005	83.753
Останати средства	31	365.621	371.341
Средства чувани за продажба	32	30.864	-
Вкупна актива		62.705.219	55.128.083
ОБВРСКИ			
Депозити од банки	33	3.867.711	3.176.495
Депозити од други комитенти	34	45.754.892	40.388.538
Обврски по кредити	35	5.633.172	4.127.402
Издадени должнички хартии од вредност	36	616.928	631.786
Посебна резерва за вонбилансни ставки	37	198.906	287.004
Одложени даночни обврски	30	-	5,310
Субординирани обврски	39	1.800.162	1.620.346
Останати обврски	40	439.166	386.480
Вкупно обврски		58.310.937	50.623.361
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ			
Капитал и резерви кој припаѓа на акционерите на банката			
Акционерски капитал	44	854.061	854.061
Акционерска премија	44	2.203.056	2.203.056
Ревалоризациони резерви	44	41.026	28.184
Задржана добивка		685.110	786.533
Останати резерви		611.029	632.888
Вкупно капитал		4.394.282	4.504.722
Вкупно капитал и обврски		62.705.219	55.128.083

Белешките од страна 46 до 102 се интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за промени на капиталот

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

	Припишан на сопствениците на матичното друштво					
	Запишан капитал	Премии од акции	Ревалоризациски резерви	Задржана добивка	Останати резерви	Вкупно капитал
Состојба на 1 јануари 2009	854.061	2.203.056	78.063	1.006.602	579.463	4.721.245
Нето добивка	-	-	-	456.466	-	456.466
Добивки / загуби од промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба - нето од данок	-	-	(49.879)	-	-	(49.879)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	(49.879)	456.466	-	406.587
Дивиденда за 2008 година	-	-	-	(623.110)	-	(623.110)
Пренос во законски резерви	-	-	-	(53.425)	53.425	-
Состојба на 31 декември 2009	854.061	2.203.056	28.184	786.533	632.888	4.504.722
Состојба на 1 јануари 2010	854.061	2.203.056	28.184	786.533	632.888	4.504.722
Нето добивка	-	-	-	470.766	-	470.766
Добивки / загуби од промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба - нето од данок	-	-	(5.008)	-	-	(5.008)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	(5.008)	470.766	-	465.758
Дивиденда за 2009 година	-	-	-	(367,246)	-	(367,246)
Данок на добивка во исплатени дивиденди и други распределби од добивката	-	-	-	(40.805)	-	(40.805)
Пренос во законски резерви	-	-	-	(35.203)	35.203	-
Губење на контрола од вложување во подружница	-	-	17.850	(128.935)	(57.062)	(168.147)
Состојба на 31 декември 2010	854.061	2.203.056	41.026	685.110	611.029	4.394.282

Детална информација е дадена во Белешка 44.

Белешките од страна 46 до 102 се интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за парични текови

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

		За годината завршена на 31 декември	
Белешки		2010	2009
Паричен тек од оперативни активности			
Добивка пред оданочување		470.766	468.380
Корекции за непарични ставки:			
Амортизација на недвижности и опрема	27	163.472	146.218
Амортизација на нематеријални средства	28	35.377	31.045
Загуби од ревалоризација на недвижности дадени под закуп	17	-	8.297
Капитална загуба од продажба на недвижности и опрема		(643)	5.359
Загуба поради оштетување		688.977	621.767
Загуба поради оштетување на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		19.172	13.826
Приходи од дивиденди	6	(2.648)	(11.000)
Приходи од камата	5	(3.852.505)	(3.509.573)
Расходи од камата	5	2.019.188	1.751.939
Наплатени камати		3.851.440	3.516.049
Платени камати		(1.984.276)	(1.624.994)
Удел во добивката на придружени друштва со примена на метод на главнина		(13.931)	(10.560)
Останати непарични ставки		193.820	(8.004)
Оперативна добивка пред промените на оперативна актива		1.588.209	1.398.749
(Зголемување) / намалување на деловна актива:			
Депозити кај НБРМ		(389.372)	(177.032)
Пласмани во и кредити на банки		1.028.055	(176.574)
Кредити на и побарувања од комитенти		(3.835.669)	(391.283)
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		(427.781)	(3.275)
Останата актива		(15.411)	(225.975)
Средства чувани за продажба		(30.864)	-
Зголемување / (намалување) на деловна пасива:			
Депозити од банки		708.654	547.922
Депозити од други комитенти		5.320.413	3.791.559
Останати обврски		51.636	67.368
Нето паричен тек (користен за) / од оперативни активности пред оданочување		3.997.870	4.831.459

Белешките од страна 46 до 102 се интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за парични текови (продолжение)

Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено

Платен данок			
Платен данок на добивка		572	(13.954)
Нето паричен тек (користен за) / од оперативни активности		3.998.442	4.817.505
Паричен тек од инвестициони активности			
Набавка на недвижности и опрема	27	(123.540)	(282.953)
Набавка на нематеријални средства	28	(57.298)	(26.656)
Вложувања во хартии од вредност		(15.371.120)	(3.999.473)
Губење на контрола од вложување во подружница		(27.391)	-
Продажба на хартии од вредност за тргување		360.208	238.191
Продажба на вложувања во хартии од вредност		10.532.071	1.516.445
Продажба на недвижности и опрема		702	1.730
Примени дивиденди	6	2.648	11.000
Нето паричен тек (користен за) / од инвестициони активности		(4.683.720)	(2.541.716)
Паричен тек од финансиски активности			
Зголемување на обврски по кредити и должнички хартии од вредност		25.444.622	20.707.673
Отплата на обврски по кредити и должнички хартии од вредност		(23.958.238)	(20.982.929)
Платени дивиденди		(408.051)	(623.110)
Нето паричен тек (користен за) / од финансиски активности		1.078.333	(898.366)
Нето (намалување) / зголемување на паричните средства и паричните еквиваленти		393.055	1.377.423
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		14.077.215	12.699.792
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	45	14.470.270	14.077.215

Белешките од страна 46 до 102 се интегрален дел на овие финансиски извештаи.

1. Општи информации

1.1 Вовед

НЛБ Тутунска банка АД Скопје (во натамошниот текст: Банката) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија. Банката е подружница на НЛБ Групацијата која поседува 86,97% (2009: 86,97%) од акциите со право на глас.

Адресата на регистрираното седиште е:
ул. Водњанска бр. 1, п.фах 702,
Скопје, Општина Центар
1000 Скопје,
Република Македонија

Банката има овластување да ги извршува сите банкарски активности во согласност со закон. Главните активности вклучуваат одобрување на кредити на клиенти, примања на депозити, посредување при обезбедување на девизни средства на клиенти, платен промет во земјата и странство и банкарски услуги за население. Дополнително, обезбедува средства за финансирање на компании за извозни и увозни цели.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Надзорниот одбор на 23 февруари 2011 година.

Директори

Имињата на членовите на менаџментот на Банката кои работеа во текот на финансиската година до датумот на овој извештај се:

Претседател на Управен одбор	Ѓорѓи Јанчевски
Член на Управен одбор	Љубе Рајевски
Член на Управен одбор	Томе Перински
Директор на Деловен сектор за финансиски пазари и средства	Стојна Стојкоска
Директор на Сектор за логистика на Банката	Јорданка Грујоска
Директор на Сектор за работа со готовина и депо	Драган Пановски
Директор на Сектор за внатрешна ревизија	Љиљана Настоска
Директор на Сектор за логистика на продажбата	Слаѓана Белева
Директор на Деловна мрежа - Деловен сектор	Антонио Аргир
Директор на Деловен сектор за корпоративно банкарство	Страшо Пупулковски
Директор на Центар за координација на соработката со членки на НЛБ Групацијата и нивни комитенти	Дамир Кудер
Директор на Сектор за управување со ризици	Богоја Китанчев
Директор на Сектор за право, усогласеност со прописите и управување со проблематични пласамани	Надица Ценева
Директор на сектор за платни системи	Игор Давчевски
Директор на сектор за информатичка технологија	Александар Мисовски

1.2 Деловно окружување на Банката

Влијание на тековната нестабилност на светските и македонските финансиски пазари

Тековната глобална финансиска и економска криза имаше продолжен ефект што резултираше со пониско ниво на финансирање на пазарот на капитал, повисоки меѓубанкарски каматни стапки, висока нестабилност на берзата и на девизниот пазар. Додека ликвидноста на реалниот сектор во Република Македонија беше на ниско ниво, ликвидноста на банкарскиот сектор се задржа на високо ниво три години по ред. Се очекува дека нема да има ликвидносни шокови во домашниот банкарски сектор во 2011 година.

Во моментот е тешко да се антиципира или да се обезбеди целосна заштита од целокупниот ефект од влијанието на тековната глобална економска и финансиска криза.

Влијание врз ликвидноста

Обезбедувањето со средства на Банката зависи главно од стабилната депозитна база којашто постојано расте. Банката не очекува некои позначителни негативни влијанија на стабилноста на депозитната база и оттука на ликвидноста. Како и да е, севкупниот пазарен притисок насочен кон намалување на каматните стапки на кредитите и на краткорочните хартии од вредност може да влијае на изнаоѓање можни алтернативни начини на финансирање.

Влијание врз клиентите/позајмувачите

Кредитокорисниците (должниците) на Групата и позајмувачите и депонентите можно е да бидат негативно засегнати од финансиското и економското окружување што повратно може да повлијае на нивната ликвидност и способноста да ги вратат позајмените средства. Дополнително, значителен износ на кредити дадени во странска валута директно наметнуваат валутен ризик и индиректно кредитен ризик за клиентите, иако официјалниот среден курс на денарот пресметан преку котација на банките-креаторите на пазарот во Македонија се смета дека ја претставува реалната цена на домашната валута. Влошените услови за позајмувачите може да имаат влијание врз проекциите на паричните текови од страна на менаџментот и проценката на исправките на финансиските и нефинансиските средства. До ниво на кое информациите се достапни, менаџментот соодветно ги одрази ревидираните проценки на очекуваните идни парични текови во исправките на вредноста.

Влијание врз колатералот (особено недвижностите)

Износот на резервацијата за оштетените кредити се заснова на проценките на менаџментот на овие средства на денот на билансот на состојба земајќи ги во предвид и паричните текови коишто може да произлезат од реализацијата намалени за трошоците за здобивање и за продажба на колатералот. Пазарот во Македонија за повеќе видови колатерал, особено за недвижностите не беше значително засегнат од последните промени на глобалните финансиски пазари, бидејќи понудата на недвижностите особено на резиденцијалните е сеуште помала од побарувачката. Сепак, можната намалена ликвидност на компаниите во 2011 може да ја намали ликвидноста за одредени видови колатерал. Како резултат на тоа, актуелната вредност по која може да се реализира колатералот може да се разликува од вредноста припишана при проценката на резервацијата за оштетувањето.

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (исклучувајќи ги финансиските средства и обврски кои директно се погодени од финансиската криза (пр. хартии од вредност обезбедени со колатерал) за кои се потребни специфични обелоденувања)

Објективната вредност на инвестициите котирали на активните пазари се засноваат на тековните куповни цени (кај финансиските средства) или продажни цени (кај финансиските обврски). Доколку не постои активен пазар за одреден финансиски инструмент, Групата ја утврдува објективната вредност користејќи техники за вреднување. Овие техники вклучуваат користење на споредби со последни трансакции со средства со иста доспеаност, анализа на дисконтирани парични текови, модели на вреднување на опции и други техники за вреднување кои вообичаено се користат од страна на пазарните учесници. Моделите за вреднување ги одразуваат тековните пазарни услови на датумот на мерењето кои може да не се соодветни со пазарните услови било пред или по датумот на мерење. На датумот на билансот на состојба, менаџментот ги има ревидирано моделите за да се осигура дека тие соодветно ги одразуваат тековните пазарни услови, вклучувајќи ја и соодветната ликвидност на пазарот и маргините на приносите.

2. Преглед на значајните сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст. Овие политики постојано се применувани на сите прикажани години, освен ако не е наведено поинаку.

2.1 Основа на изготвување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) и се прикажани во македонски денар (МКД).

Банката поседува 49% од капиталот на Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје и претставува вложување во придружено претпријатие. Во одделните финансиски извештаи на Банката вложувањето во придруженото претпријатие се евидентира по набавна вредност.

Надзорниот одбор на Банката на 28 Јануари, 2010 одобри договорна ликвидација на НЛБ Тутунска брокер АД - Скопје (НЛБ Тутунска Брокер), како единствен основач и единствен акционер. Врз основа на Законот за хартии од вредност и Законот за трговски друштва, за

време на ликвидационата постапка, назначен е надворешен ликвидатор. По именувањето на надворешниот ликвидаторот, Банката нема ниту контрола ниту значајно влијание врз НЛБ Тутунска брокер. Оваа инвестиција во НЛБ Тутунска брокер е претставена како нетековни средства кои се чуваат за продажба (види Белешка 32). Менаџментот очекува дека ликвидационата постапка ќе биде завршена до крајот на 2011 година.

Финансиските извештаи се изготвени според концептот на историска вредност освен за ревалоризацијата на финансиските средства расположливи за продажба.

Подготовката на финансиските извештаи во согласност со МСФИ бара користење на определени критични сметководствени проценки и расудување на раководството при примената на сметководствените политики на Банката. Областите коишто бараат повисоко ниво на расудување или сложеност или областите каде што претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи се прикажани во Белешка 4.

(а) Усвојување на нови и ревидирани стандарди и толкувања

-Стандарди кои важат за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2010

Следниве нови стандарди и интерпретации важат за Банката од 1 јануари 2010:

КТМФИ 17, Распределба на непарични средства на сопственици (важечки за годишни периоди што започнуваат на или после 1 јули 2009). Толкувањето појаснува кога и како треба да се признае распределбата во форма на дивиденда на сопствениците. Субјектот треба обврската за распределба на дивидендата во форма на непарични средства на сопствениците да ја вреднува според објективната вредност на средствата кои треба да се распределуваат. Добивката или загубата од отуѓувањето на распределените непарични средства треба да се признае во билансот на успехот кога субјектот ќе ја изврши обврската за исплата на дивиденда. КТМФИ 17 нема влијание врз овој финансиски извештај.

КТМФИ 18, Пренос на средства од купувачите (во примена од 1 јули 2009.) Интерпретацијата го појаснува сметководственото евидентирање на преносите на средства од купувачите, имено, ги појаснува ситуациите во кои се исполнува дефиницијата за одредено средство; признавањето на одредено средство и вреднувањето по набавна вредност при иницијалното признавање; идентификувањето на посебно идентификуваните услуги (една или повеќе услуги во замена на средството што се разменува); признавање на приходот; и сметководственото евидентирање на преносот на парични средства од купувачите. КТМФИ 18 нема влијание врз овој финансиски извештај.

МСС 27, Консолидирани и посебни финансиски извештаи (ревидиран во јануари 2008; важи за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2009). Ревидираниот МСС 27 налага субјектот да ја впише вкупната сеопфатна добивка на сопствениците на матичниот субјект и на не-контролираните учества (претходно наречени „малцински интерес“), дури и ако тоа резултира во тоа да не-контролираните учества имаат негативно салдо (претходниот стандард бараше загубите во повеќето случаи да се префрлат на сопствениците на матичниот субјект). Ревидираниот стандард специфицира дека промените во сопственичкото учество на матичниот субјект во една подружница што не резултира со губење на контролата, треба да се пресметаат како капитални трансакции. Тој исто така специфицира како субјектот треба да вреднува било каква добивка или загуба која произлегува од губењето контрола врз подружницата. На датумот на кој се губи контролата, било кое преостанато вложување во претходно поседуваната подружница треба да се вреднува по неговата објективна вредност.

МСФИ 3, Деловни комбинации (ревидирано во јануари 2008; важи за деловни комбинации за кои датата на стекнување е на, или по почетокот на првиот годишен период на известување што почнува на, или после 1 јули 2009). Ревидираниот МСФИ 3 дозволува субјектите да одберат дали ќе го вреднуваат не-контролираното учество со примена на претходниот МСФИ 3 метод (пропорционален дел од нето средствата на стекнатиот субјект може да се идентификува) или по објективна вредност. Ревидираниот МСФИ 3 е подетален во упатствата за применување на методот на стекнување деловни комбинации. Укината е потребата да се вреднуваат сите средства и обврски по објективна вредност во секој чекор на стекнувањето заради пресметување на делот од гудвилот. Наместо тоа, во деловна комбинација која се одвива во фази стекнувачот треба да го вреднува повторно својот претходен сопственички удел во стекнатиот субјектот по објективната вредност на датумот на стекнување и да ја признае настанатата добивка или загуба ако ги има, во билансот на успехот за таа година. Трошоците од стекнувањето се евидентираат издвоено од деловната комбинација и затоа се признаваат како расходи, наместо да се вклучуваат во гудвилот. Стекнувачот треба да признае обврска за било какви потенцијални надоместоци за купување на денот на купувањето. Промените во вредноста на таа обврска после датата на стекнување се признаваат според другите важечки МСФИ, како што одговара, наместо со прилагодување на гудвилот. Ревидираниот МСФИ 3 во неговите рамки воведува деловни комбинации вклучувајќи ги само заедничките ентитети и деловни комбинации кои се остварени само со договор. Ревидираниот МСФИ 3 нема материјално влијание врз овој финансиски извештај.

Групни трансакции по основ на акции платени со парични средства - Дополнувања на МСФИ 2, Плаќања по основ на акции (важи за годишни периоди што започнуваат на, или после 1 јануари 2010). Дополнувањата обезбедуваат јасна основа за да се одреди класификацијата на наградите кои се исплаќаат врз основа на акции како во консолидираните така и во посебните финансиски извештаи. Дополнувањата ги инкорпорираат во стандардот упатствата од КТМФИ 8 и КТМФИ 11, кои се повлечени. Дополнувањата се прошируваат на насоките дадени во КТМФИ 11 кои се однесуваат на плановите кои претходно не беа земени во предвид при толкувањето. Дополнувањата исто така ги дообјаснуваат дефинираните поими во Додатокот на овој стандард. Дополнувањата немаат материјално влијание врз овој финансиски извештај.

Квалификувани хеџирани ставки - Измена на МСС 39, Финансиски инструменти: Признавање и мерење (важи ретроспективно)

за годишни периоди кои започнале на или после 1 јули 2009). Измената појаснува како принципите кои одредуваат дали хеџираниот ризик или дел од паричните текови кои ги исполнуваат условите за да се означат како хеџирана ставка, треба да се применуваат во одредени ситуации. Оваа измена нема материјално влијание врз овој финансиски извештај.

Подобрување на Меѓународните стандарди за финансиско известување (издадени во април 2009 година; Промените на МСФИ 2, МСС 38, КТМФИ 9 и КТМФИ 16 се ефективни за периодите кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година; промените на МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36 и МСС 39 се ефективни за периодите кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година).

Подобрувањата се состојат од комбинација на значајни промени и појаснувања во следните стандарди и интерпретации: појаснување дека придонесот на претпријатијата при заедничка контрола на трансакции и формирањето на заеднички вложувања не се во делокругот на ИФРС 2; појаснувања за потребните обелоденувања според МСФИ 5 и останатите стандарди за нетековни средства (или групи за отуѓување), коишто се класификувани како расположливи за продажба или прекинати активности; потреба за известување за мерењето на вкупните средства и обврски за секој известувачки сегмент според МСФИ 8 само доколку овие износи континуирано се известувале до менаџери кои донесуваат одлуки; промени на МСС 1 за овозможување класификација на одредени обврски коишто се подмируваат преку сопственички инструменти на самиот ентитет како нетековни обврски; промени на МСС 7 со тоа што само трошоците коишто резултираат во признавање на средства, го задоволуваат критериумот за класификација под вложувачки (инвестициски) активности; овозможување класификација на долгорочен лизинг на земјиште како финансиски лизинг според МСС 17 иако не постои префрлување на сопственоста на земјиштето на крајот од договорот за лизинг; дополнителни упатства во врска со МСС 18 за одредување дали ентитетот е во улога на управител или агент; појаснувања на МСС 36 дека единиците коишто генерираат пари не треба да бидат поголеми од оперативниот сегмент пред самата агрегација; дополнувања на МСС 38 за одредување на објективната вредност на нематеријалните средства стекнати преку деловна комбинација; промена на МСС 39 а) за вклучување на договорите за опции коишто можат да доведат до деловна комбинација во својот делокруг; б) појаснување на периодот за рекласификација на добивките и загубите од инструментите за заштита од ризик на паричните текови од капиталот во добивки или загуби за годината и в) образложување на опцијата за предвремено плаќање дека е тесно поврзано со главниот договор којшто позајмувачот надоместува за економската загуба на заимодавачот; промена на КТМФИ 9 за образложување дека вградените деривати во договори стекнати во трансакции под заедничка контрола и создавање заедничко вложување не се дел од делокругот на стандардот; и отстранување на ограничувањето во КТМФИ 16 со кое инструментите за заштита од ризик не можат да бидат дел од странските работења коишто и самите се заштитени од ризик. Како надополнување, измените појаснувајќи ја класификацијата на средствата расположливи за продажба според МСФИ 5 во случај на губење на контрола врз подружницата како дел од Годишните подобрувања на МСФИ, беа издадени во Мај 2008, а се применуваат за периодите кои почнуваат на или по 1 јули 2009. Измените немаат значајно влијание врз овој финансиски извештај.

Доколку не е поинаку наведено, измените и интерпретациите немаат значајни ефекти на финансиските извештаи.

б) Нови сметководствени објави

Издадени се извесни нови стандарди и толкувања кои се задолжителни за годишните периоди што започнуваат на или по 1 јануари 2011 или подоцна, а кои претходно Банката ги нема усвоено.

Класификација на издадени права на акции - Измена на МСС 32 (издаден на 8 октомври 2009 и се применува за годишните периоди кои започнале на или по 1 февруари 2010). Измената ги отстранува одредени издадени права на акции со приливи искажани во странски валути да бидат класификувани како вградени деривативи. Банката не очекува измената да има материјално влијание врз нејзините финансиски извештаи.

Измени во МСС 24, Трансакции со поврзани субјекти (издаден во ноември 2009 и се применува од 1 јануари 2011). МСС 24 беше ревидиран во 2009 со: а) поедноставување на дефиницијата за поврзани субјекти, појаснување на намената и елиминирање на неконзистентноста; б) одредени делумни исклучоци во барањето за обелоденување за државни поврзани претпријатија. Измените немаат материјално влијание врз овој финансиски извештај.

КТМФИ 19, Згаснати финансиски обврски со капитални инструменти (важи за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2010). Овој КТМФИ ги допрецизира евидентирањето кога субјектот повторно преговара за условите на неговиот долг што резултира во згаснување на неговиот обврски со издавање на сопствени капитални инструменти во корист на доверителот. Добивката или загубата се признава во билансот на успех врз основа на објективната вредност на капиталните инструменти споредени со книговодствениот износ на долгот. Банката не очекува КТМФИ 19 да има материјално влијание врз овој финансиски извештај.

Предвремени уплати на минимални потребни средства - Измена на КТМФИ 14 (важи за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2011). Оваа измена има ограничено влијание бидејќи се применува само за друштва кои се обврзани да уплатат минимален износ на придонеси во определен пензиски план. Со ова се елиминира ненамерната последица од КТМФИ 14 која се однесува на доброволни предвремени уплати кога постои барање за минимално вложување. Банката не очекува измените да имаат било какви материјални влијанија врз нејзините финансиски извештаи.

МСФИ 9, Финансиски инструменти Дел 1: Класификација и мерење: МСФИ 9 беше издаден во ноември 2009 и ги заменува оние делови од МСС 39 коишто се поврзани со класификацијата и мерењето на финансиските средства. МСФИ 9 беше дополнително изменет во октомври 2010. Оваа промена се однесува на класификацијата и мерењето на финансиските обврски. Значајни карактеристики се следните:

- Финансиските средства треба да се класификуваат во две категории: оние што ќе се мерат последователно по објективна

вредност, и оние што ќе се мерат последователно по амортизирана набавна вредност. Одлуката треба да се донесе при иницијалното признавање. Класификацијата ќе зависи од деловниот модел на претпријатието за управување со финансиските инструменти и договорните парични текови карактеристични за инструментот.

- Еден инструмент може да се мери последователно по амортизираната вредност само доколку е должнички инструмент и доколку ги исполнува следните два услова 1) целта на деловниот модел на претпријатието е да се држи средството за да се наплатуваат договорните парични текови. 2) договорните парични текови на средството претставуваат само плаќање на главницата и на камата (т.е. средството има само “основни карактеристики на кредит”). Сите останати должнички инструменти треба да се мерат по објективна вредност преку билансот на успех.
- Сите сопственички инструменти треба да се мерат последователно по објективната вредност. Сопственичките инструменти коишто се чуваат за тргување ќе се мерат по објективната вредност преку билансот на успех. За сите останати сопственички инструменти, неотповиклив избор ќе може да се направи при иницијалното признавање, за да нереализираните и реализираните добивки и загуби од објективната вредност се признаваат во останатиот севкупен приход, а не во билансот на успех. Пренесување на добивките и загубите од објективната вредност во билансот на успех не постои. Овој избор може да се направи на основа инструмент по инструмент. Дивидендите се признаваат во билансот на успех, се додека преставуваат принос од инвестицијата.
- Повеќето од барањата во МСС 39 за класификацијата и мерењето на финансиските обврски се пренесоа и останаа непроменети во МСФИ 9. Клучната промена е дека ентитетот ќе треба да ги прикаже ефектите од промената на сопствениот кредитен ризик од финансиските обврски кои се водат по објективна вредност преку билансот на успех во останата севкупна добивка.

Примената на МСФИ 9 е задолжителна од 1 јануари 2013 година и претходна примена е дозволена. Банката го има во предвид спроведувањето на стандардот, неговото влијание и времето на примена од страна на Банката.

Обелоденувања – Пренос на финансиски средства – Измени на МСФИ 7 (издадени во октомври 2010 и важи за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2011). Измената бара одредени дополнителни обелоденувања во поглед на изложеноста кон ризикот од пренос на финансиските средства. Измената вклучува барање да се обелодени по класа и природа на одредени средства, сметководствената вредност и опис на ризиците и користите на финансиското средство кое се пренесува на другата страна, но сепак останува во билансот на состојба на ентитетот. Обелоденувањата исто така се потребни за да му се овозможи на корисникот да го осознае износот на соодветните обврски и односот помеѓу финансиското средство и поврзаната обврска кон тоа средство. Кога финансиските средства ќе се искнижат но ентитетот се уште е изложен кон одредени ризици и користи поврзани со преносот на средството, дополнителни обелоденувања се потребни за да се овозможи да се разберат ефектите од тие ризици. Банката не очекува измените да имаат материјално влијание врз нејзините финансиски извештаи.

Подобрување на Меѓународни Финансиски Стандарди за Известување (издадени во мај 2010, а важат од 1 јануари 2011). Подобрувањата се состојат од комбинација на значајни измени и појаснувања на следните стандарди и толкувања: МСФИ 1 беше изменет (i) за да овозможи претходната книговодствена вредност по GAAP да се употреби како проценет трошок на ставка од недвижности и опрема или нематеријални средства ако таа ставка се користела во операции регулирани со ревалоризациона стапка, (ii) за да овозможи ревалоризиран настан да се употреби како проценет трошок за недвижности и опрема дури и во случај да настане ревалоризација во текот на период што е опфатен во финансиските извештаи по МСФИ и (iii) за да бара од субјектите кои прв пат ги применуваат да ги објаснат измените во сметководствените политики, или во МСФИ 1 исклучоците помеѓу првите периодични извешти по МСФИ и нивните први финансиски извештаи според МСФИ; МСФИ 3 беше дополнет (i) за да бара проценка по објективна вредност (освен ако не се бара поинаков основ на проценка според други МСФИ стандарди) на не-контролираните учества кои не се сегашно сопственичко учество или не му обезбедува право на акционерот на пропорционален удел во нето средствата во случај на ликвидација, (ii) да обезбеди појаснување за аранжманите при плаќања по основ на акции на стекнатиот субјект кои не беа заменети или доброволно заменети како резултат на деловна комбинација и (iii) да појасни дека потенцијалните надомести за купувањето во деловните комбинации кои настанале пред датата на важност на ревидираниот МСФИ 3 (издаден во јануари 2008) треба да се внесат во пресметките согласно со упатството во претходната верзија на МСФИ 3; МСФИ 7 беше дополнет за да појасни извесни обврски за обелоденување особено (i) со додавање експлицитно значење на интеракцијата помеѓу квалитативните и квантитативните обелоденувања за природата и степенот на финансиските ризици, (ii) преку отстранување на барањето да се објави книговодствената вредност на реструктурираните финансиски средства кои инаку би биле достасани или оштетени, (iii) да се замени барањето да се објавува објективната вредност на колатералот со поопшто барање да се објави нејзиниот финансиски ефект, и (iv) со појаснување дека субјектот треба да го објави износот на колатералот кој постои на датата на известувањето а не износот што е добиен во текот на периодот за кој се известува; МСС 27 беше дополнет со појаснување на транзиционите правила за измените во МСС 21, 28 и 31 направени со ревидираниот МСС 27 (дополнет во јануари 2008); МСС 34 беше дополнет со додавање на дополнителни примери за значајни настани и трансакции кои се бара да бидат прикажани во скратените периодични извештаи, вклучувајќи и пренос во хиерархиските степени на објективната вредност, измени во класификацијата на финансиските средства или промени на деловното или економското опкружување кои влијаат врз објективната вредност на финансиските инструменти на субјектот; и КТМФИ 13 беше дополнет за да се појасни мерењето на објективната вредност на доделените кредити. Банката не очекува измените да имаат материјално влијание врз финансиските извештаи.

Освен горе-описаното, новите стандарди и толкувања не се очекува значително да влијаат врз финансиските извештаи на Банката.

2.2 Странски валути

(а) Функционална и известувачка валута

Ставките вклучени во финансискиот извештај на Банката се мерени користејќи ја валутата на локалната економска средина во којашто работи Банката („функционална валута“).

Финансискиот извештај е претставен во илјади македонски денари („МКД“), којашто е функционална валута и известувачка валута на Банката.

(б) Трансакции и состојби во странска валута

Деловните трансакции во странска валута се искажуваат во функционалната валута според важечкиот среден курс на денарот на датумот на трансакциите. Добивките и загубите од курсни разлики кои произлегуваат од подмирувањето на такви трансакции и од искажувањето на монетарните средства и обврски деноминирани во странска валута според курсот на датумот на известување се вклучени во билансот на успех.

Промените на објективната вредност на монетарните хартии од вредност деноминирани во странска валута, класифицирани како расположливи за продажба, се утврдуваат врз основа на курсни разлики што произлегуваат од промените во набавната вредност на хартиите од вредност и останатите промени во сметководствената вредност на хартиите од вредност. Курсните разлики што произлегуваат од промените во набавната вредност се признаваат во билансот на успех, а останатите промени во сметководствената вредност се признаваат во капиталот.

Пренесените разлики на немонетарните ставки, како на пример акции коишто се вреднуваат по објективна вредност преку билансот на успех, се искажуваат како дел од добивка или загуба од објективната вредност. Пренесените разлики на немонетарните ставки, како на пример акциите класифицирани како финансиски средства расположливи за продажба, се вклучени во ревалоризационите резерви на капиталот.

Странските валути со кои работи Банката главно се еврото (ЕУР) и доларот на САД (УСД). Девизните курсеви кои се користат за искажување на 31 декември 2010 година и 2009 година беа следниве:

	2010	2009
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,51	61,17
1 УСД	42,31	43,67

2.3 Финансиски средства

Банката ги класифицира своите финансиски средства во следниве категории: кредити и побарувања, финансиски средства чувани за тргување, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства чувани до доспевање. Раководството ја определува класификацијата на своите вложувања при почетното признавање.

(а) Кредити и побарувања

Кредити и побарувања се недеривативни финансиски средства со фиксни и определиви отплати кои не котираат на активен пазар.

Кредитите и побарувањата на Банката настануваат кога Банката му обезбедува средства на позајмувачот без намера да тргува со побарувањето.

Кредитите и побарувањата на Банката се признаваат кога парите ќе се дозначат на позајмувачот и последователно се вреднуваат според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

(б) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување

Финансиско средство се класифицира како средство за тргување ако иницијално се набавува со намера да се продаде или да се откупи во краток период и за кое постои веројатен исход за остварување добивка во краток рок. Финансиски средства кои се чуваат за тргување кај Банката се државни и корпоративни обврзници.

Почетното вреднување на средствата за тргување се врши според нивната набавна вредност и трансакционите трошоци се признаваат во билансот на успех.

Нереализираните загуби и добивки кои се јавуваат од промените на објективната вредност се вклучуваат во билансот на успех во периодот во кој настануваат. Приходите и расходите од камата и приходот од дивиденда се вклучени во добивката и загубата која се јавува од промените на објективната вредност.

(в) Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние кои се наменети да се чуваат на неодреден временски период, а кои можат да бидат продадени за потребите на ликвидност.

Банката почетно ги признава финансиските средства расположливи за продажба по објективна вредност, којашто е еднаква на набавната вредност зголемена за трансакционите трошоци и последователно се мерат по објективна вредност. Добивките и загубите коишто се јавуваат од промената на објективната вредност на средствата расположливи за продажба, директно се признаваат во капиталот, се до моментот на депризнавање или оштетување. Во тој момент, кумулативната загуба или добивка претходно призната

во капиталот се признава во билансот на успех. Каматата се пресметува со примена на методот на каматен метод и добивките и загубите од девизните промени се признаваат во билансот на успех. Дивидендите кои произлегуваат од сопственичките вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во билансот на успех, кога ќе се утврди правото на субјектот да се прими плаќањето.

За утврдување на објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активен пазар се користи тековната куповна цена, освен кај вложувањата кои немаат определена пазарна цена и чијашто објективна вредност не може со сигурност да се измери, се мерат според нивната набавна вредност, намалени за загуба поради оштетување.

(г) Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или определени отплати и фиксни датуми на доспевање, кои раководството на Банката има намера и можност да ги чува до доспевање. Доколку Банката има намера да продаде дури и незначаен износ од средствата кои се чуваат до доспевање, целата категорија ќе се рекласифицира како финансиски средства расположливи за продажба.

Банката почетно ги признава финансиските средства кои се чуваат до доспевање по објективна вредност, којашто е еднаква на набавната вредност зголемена за трансакционите трошоци и последователно се мерат по амортизираната набавна вредност со користење на методот на ефективна каматна стапка.

(д) Признавање

Редовните купопродајби на финансиски средства кои се евидентираат по објективна вредност преку билансот на успех, финансиски средства кои се чуваат до достасување и финансиски средства расположливи за продажба се евидентираат на датумот на тргување - датумот на којшто Банката се обврзува да ги купи или продаде средствата.

(ѓ) Депризнавање

Банката ги депризнава финансиските средства кога се истечени правата од договорот за добивање на паричните текови од финансиските средства или кога ги има пренесено на друг сите ризици и правата на награди од сопственоста на финансиското средство. Финансиски обврски се депризнаваат кога се изгасени, односно кога обврската е подмирена, откажана или истечена.

2.4 Нетирање на финансиски инструменти

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да се порамни трансакцијата на нето основа или да се реализира средството и истовремено да се подмири обврската.

2.5 Приходи и расходи од камата

Приходите и расходите по основ на камата за сите каматоносни финансиски инструменти, освен за оние што се класифицирани како чувани за тргување или оние кои се вреднуваат по фер вредност преку билансот на успех, се признати како „приход од камата“ и „расход од камата“ во билансот на успех, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Методот на ефективна каматна стапка е метод на мерење на финансиските средства и обврски според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите и расходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

Ефективната каматна стапка е стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи или одливи до датумот на крајната достасаност на инструментот или, доколку е соодветно, за пократок временски период до нето сметководствената вредност на финансиските средства или финансиските обврски. При пресметувањето на ефективната каматна стапка, Банката го проценува паричниот тек земајќи ги предвид сите договорни услови на финансискиот инструмент (на пример, опции за предвремена отплата), освен идните кредитни загуби. Пресметката ги вклучува сите добиени или исплатени надомести и поени помеѓу договорените страни кои се составен дел од ефективната каматна стапка, трансакционите трошоци и сите други премии или дисконти.

Кога еднаш финансиски средства или група на слични финансиски средства се отпишани како резултат на загуба поради оштетување, приходот од камата се признава со користење на каматната стапка која се користи при дисконтирањето на идните парични текови при мерењето на загуба поради оштетување.

2.6 Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести се состојат од провизии од финансиски услуги коишто ги извршува Банката вклучувајќи издавање на гаранции, отворање на акредитиви, платен промет во земјата и странство. Генерално, провизиите и надоместите се признаваат на пресметковна основа, кога услугата ќе се изврши. Провизиите и надоместите од издавање на гаранции, отворање на акредитиви и работење со картици се признаваат врз основ на временско разграничување на приходот за периодот за кој услугата е извршена.

2.7 Приход од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во билансот на успех кога ќе биде утврдено правото на Банката да прими плаќање и кога се веројатни економски користи од приливот.

2.8 Оштетување на финансиски средства

(а) Средства кои се вреднуваат според амортизирана набавна вредност

На секој датум на билансот на состојба, Банката прави проценка дали постои објективен доказ дека финансиско средство или група на финансиски средства се оштетени. Финансиските средства или група на финансиски средства се оштетени и загубите поради оштетувањето настануваат само доколку има објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани коишто се случиле по првичното признавање на средството („настан на загуба“) и тој настан (или настани) што предизвикува загуба има влијание на очекуваните идни парични текови од финансиското средство или групата на финансиски средства коишто можат веродостојно да се проценат.

Критериумите коишто Банката ги користи за да утврди дека постои објективен доказ за загуба поради оштетување вклучуваат:

- Неисполнување на договорени плаќања на главнина или камата;
- Тешкотии во паричните текови од страна на позајмувачот (на пример, коефициент на акционерски капитал, процент на нето приход од продажба);
- Прекршување на договори или услови за кредити;
- Започнување на постапки за стечај;
- Влошување на конкурентската позиција на позајмувачот;
- Намалување на вредноста на колатералот;
- Регулаторни и други потешкотии при преземањето на колатералот.

Проценетиот период помеѓу појавувањето на загуба и нејзината идентификација, зависи од управувањето за секое поодделно портфолио. Генерално, тој период е еден месец.

Банката првично прави оценка дали постои објективен доказ за оштетување одделно за финансиските средства коишто се поединечно значителни и одделно или групно за финансиските средства коишто не се поединечно значителни. Доколку Банката утврди дека не постои објективен доказ за оштетување за поединечно оценето финансиско средство, било да е значително или не, Банката го вклучува средството во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и групно ги оценува за оштетување. Средствата коишто се оценуваат на поединечна основа за оштетување и за коишто се признава загуба поради оштетување или истата била признаена и понатаму останува признаена, не се вклучуваат во групната оценка за оштетување.

Загуба поради оштетување е износот утврден како разлика помеѓу сметководствената вредност на средствата и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи идни кредитни загуби кои не се настанати) дисконтирани со оригиналната (пресметана при почетното признавање) ефективна каматна стапка на финансиските средства. Сметководствената вредност на средството се намалува преку употреба на сметка за исправка на вредноста и износот на загубата се признава во билансот на успех. Доколку кредитот или средството кое се чува до достасување има променлива каматна стапка, дисконтната стапка за мерење на загубата поради оштетување е тековната ефективна каматна стапка утврдена со договорот.

Пресметката на сегашната вредност на проценетите идни парични текови на финансиското средство кое е обезбедено, ги искажува паричните текови коишто можат да настанат од реализација на колатералот, намалени за трошоците за стекнување и продажба на колатералот, без разлика дали стекнувањето е веројатно.

За целите на групна оценка за оштетување, финансиските средства се групираат врз основа на слични карактеристики на кредитен ризик, т.е. врз основа на постапката за одредување на категоријата на финансиските средства на Банката, земајќи ги предвид типот на средствата, индустријата, географската локација, типот на колатералот, денови на доцнење и други релевантни фактори. Тие карактеристики се релевантни за проценка на идните парични текови за групите на овие средства бидејќи се показатели за способноста на должниците да ги платат сите износи кои се доспееани, согласно условите од договорот за средствата за кои се врши проценка.

Идните парични текови за група финансиски средства коишто се групно оценети за оштетување се проценуваат врз основа на договорните парични текови на средствата на Банката и искуството со претходни загуби на средства со карактеристики на кредитен

ризик слични на оние на Банката. Искуството со претходните загуби се дополнува со тековните расположливи податоци за да ги одразат тековните услови кои не влијаеле на периодот на којшто искуството со минатите загуби се засноваат и да ги отстранат ефектите од условите од минатиот период кои во моментот не постојат.

Проценката на промените во идните парични текови за група средства треба да соодветствува и директно да е конзистентна со промените во расположливите податоци од период до период (на пример, промени во стапката на невработеност, цените на недвижностите, платежната состојба, или други фактори кои ги покажуваат промените во веројатноста за загуби на Банката и нивниот обем). Методологијата и претпоставките кои се користат за проценување на идни парични текови се разгледуваат редовно од страна на Банката за да се намалат секакви разлики помеѓу веројатноста за загуба и вистинската загуба.

Кога еден кредит е ненаплатлив тогаш се отпишува во износ на соодветната резервација за оштетување на кредитот. Такви кредити се отпишуваат откако се преземени сите неопходни постапки за наплата и кога износот на загубата е утврден.

Доколку, во наредниот период, износот на загубата поради оштетување се намалува и намалувањето може објективно да се поврзе со настан којшто се случил откако оштетувањето било признаено (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба од оштетување се ослободува со коригирање на сметката за исправка на вредноста. Износот на ослободувањето се признава во билансот на успех во позиција „загуби поради оштетување на кредити“.

(б) Средства класифицирани како расположливи за продажба

На секој датум на билансот на состојба, Банката оценува дали има објективен доказ дека финансиското средство или групата на финансиски средства е оштетена. Во случај на капитални вложувања класифицирани како расположливи за продажба, значајно или пролонгирано намалување на објективната вредност на хартијата од вредност под својата набавна вредност се зема предвид при утврдување дали средствата се оштетени. Доколку постои таков доказ, кај средствата расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност, намалена за која било загуба поради оштетување на тие финансиски средства претходно признаени во билансот на успех – се отстранува од капиталот и се признава во билансот на успех. Загубата поради оштетување признаена во билансот на успех за сопственичките вложувања, последователно не може да се ослободи преку билансот на успех.

Доколку, во последователниот период, објективната вредност на должничките инструменти класифицирани како расположливи за продажба се зголемува и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил откако загубата поради оштетување била признаена во билансот на успех, загубата поради оштетување се ослободува преку билансот на успех.

(в) Кредити со повторно обновени услови

Кредитите кои се предмет на групна оценка за оштетување или на поединечна оценка и чии услови се повторно обновени повеќе, не се сметаат како достасани кредити туку како нови кредити. Во наредните години, средствата треба да се признаат како достасани кредити и да се обелоденат само ако се повторно обновени.

2.9 Вложувања во недвижности

Вложувања во недвижности претставуваат недвижности кои се чуваат за заработка на приход од наемнини или за зголемување на вредноста на капиталот или двете заедно. Банката има вложувања во недвижности кои биле стекнати преку реализација на колатералот на кредити и побарувања и стекнати преку трансфер на недвижности на Банката во вложувања во недвижности. Приходот од наемнините од вложувањата во недвижности е признат во билансот на успех по праволиниска основа според условите на наемот.

Вложувањата во недвижности се мерат според објективна вредност која ги одразува пазарните услови на датумот на подготвување на билансот на состојба. Добивките или загубите кои произлегуваат од промени во објективната вредност на вложувањата во недвижности се вклучени во билансот на успех во годината во која промените настанале.

Кога Банката донесува одлука да ги користи овие средства за сопствена употреба, истите се рекласификуваат како недвижности и опрема.

2.10 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се стекнати од Банката, се искажани според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби поради оштетување.

Последователните издатоци се капитализираат само кога се зголемуваат идните економски добивки на средствата со кои се поврзани. Сите други издатоци се признаваат во билансот на успех како што настануваат.

Амортизацијата се признава во билансот на успех по праволиниска основа преку отпишување на набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет век на употреба. Нематеријалните средства се амортизираат од датумот кога се расположливи за употреба.

	2010	2009
Софтвер	5 години	5 години
Патенти и лиценци	5 години	5 години
Останато	5 години	5 години

2.11 Недвижности и опрема

Недвижностите и зградите се состојат од експозитури и канцеларии. Сите недвижности, постројки и опрема се искажуваат според набавна вредност намалена за амортизација. Набавната вредност ги вклучува трошоците што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Последователните издатоци се вклучени во сметководствената вредност на средствата или се искажани како посебно средство, соодветно, само кога е веројатно дека идните економски добивки поврзани со средството ќе претставуваат прилив во Банката и цената на средството може веродостојно да се измери. Сите други поправки и одржувања се признаваат во билансот на успех како други оперативни трошоци во период кога тие настанале.

Земјиштето не се амортизира. Амортизацијата на другите средства се пресметува со примена на методот на праволиниска основа за да се распредели нивната вредност до остатокот на вредноста во текот на нивниот корисен век на употреба. Корисниот век на употреба на средствата е следниот:

	2010	2009
Згради	40 години	40 години
Мебел и опрема	4-10 години	4-10 години

На секој датум на билансот на состојба, Банката ја разгледува преостаната вредност на средствата и корисниот век на употреба на средствата и се прилагодуваат, ако е потребно. Средствата кои се предмет на амортизација се ревидираат за оштетувањето кога настаните и промените покажуваат дека сметководствената вредност не може да се надомести. Ако сметководствената вредност на средството е поголема од пресметаниот надоместлив износ, тогаш сметководствената вредност на средството веднаш се сведува до надоместливиот износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ од објективната вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност.

Добивките и загубите од оттуѓување на средствата се утврдуваат како разлика на приходот од продажбите и сметководствената вредност на средствата. Истите се вклучени во билансот на успех во позицијата „други оперативни приходи или расходи“.

2.12 Наеми

(а) Банката како наемопримач

Наемите кои го користи Банката се главно оперативни наеми. Вкупните плаќања од оперативните наеми се искажани како други оперативни трошоци во билансот на успех и тоа според праволиниска основа во периодот на наемот.

Кога оперативниот наем е прекинат пред да истече периодот на наем, секоја исплата која треба да му се исплати на наемодавачот како казна се препознава како трошок во периодот во кој прекинувањето на наемот настанал.

2.13 Парични средства и парични еквиваленти

За извештајот за паричен тек, паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат средствата со рок на доспевање помалку од три месеци од датумот на стекнување вклучувајќи ги паричните средства во благајна и неограничените сметки во централната банка, благајничките и други записи и пласманите во банки.

2.14 Резервации

Резервирање се признава, ако, како резултат на минат настан, Банката има законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и, каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

Резервации за неповолен договор се признаваат кога очекуваните користи стекнати од Банката од договор се пониски од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот. Резервациите се мерат според сегашната вредност на пониската од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервацијата од неповолниот договор, Банката признава загуба за оштетување на средствата кои се опфатени со договорот.

2.15 Користи за вработените

а) Планови за дефинирани придонеси

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, коишто се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога доспеваат за плаќање.

б) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како трошок кога соодветната услуга ќе се добие.

Банката признава обврска за износ којшто се очекува да биде исплатен како краткорочен паричен бонус или како удел од добивката доколку Банката има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени од вработениот во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

в) Долгорочни користи за вработените

Нето обврската на Банката во однос на долгорочните користи за вработените е износот на идни користи кои вработените ги заработиле како возврат за нивната услуга во тековниот и минатиот период; износот на тие идни користи е дисконтиран за да се процени неговата сегашна вредност. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во билансот на успех во периодот во кој настанале. Долгорочните користи за вработените вклучуваат јубилејни награди и отпремнини при одење во пензија. Вреднувањето на овие обврски го врши независен квалификуван актуар. Главни актуарски претпоставки вклучени во пресметката на обврската за долгорочни користи за вработените се следните:

- Дисконтна стапка од 10%
- Број на вработени кои ги исполнуваат условите за искористување на правото на користи и
- Идните зголемувања на платите земајќи го предвид општиот индекс на инфлација на платите, унапредувањата, како и зголемувањата на платите врз основа на минат труд.

2.16 Оданочување

Данок на добивка

Од 2009 година компаниите не се должни да плаќаат данок на добивка на нивната добивка пред оданочување (заработена од 1 јануари 2009 година) до распределба на добивката во форма на дивиденда или друга форма на распределба на добивка. Ако дивидендата е исплатена, 10% данок на добивка се плаќа во моментот на исплата на дивидендата, без оглед дали е во паричен или непаричен облик. На 7 јули 2010 дивидендите распределени од страна на компаниите на резиденти правни лица се ослободени од данок на добивка на ниво на субјектот кој ја распределува дивидендата. Дивидендите распределени на физички лица и странски правни лица не се ослободени од данок на добивка и подлежат на 10% данок на ниво на претпријатие, а даночната обврска настанува во моментот на исплата на дивидендата. Овој данок се обезбедува од задржаната добивка, и како таков се евидентира во капиталот. Спротивно од распределбата на дивиденда, данок сепак треба да се плати на износот на непризнаени расходи кои настанале во текот на фискалната година, намален за износот на побарувањата за повеќе платен данок и други даночни ослободувања (погледни го следниот пасос).

Данок на непризнаените расходи

Поради промените во Македонската даночна регулатива применлива од 1 јануари 2009, како и дополнителните промени во текот на 2010, на крајот на фискалната година компаниите се должни да платат данок на непризнаените расходи, без оглед на финансискиот резултат. Основата на овој данок се расходите кои не се во доменот на работењето на компанијата т.е непризнаените расходи (трошоци за репрезентација, резервирања, подароци и слично) намалени за износот на побарувањата за повеќе платен данок и други даночни ослободувања

Данокот на непризнаените расходи се признава во Билансот на Успех за годината како други даночни расходи.

Одложен данок на добивка

Поради измените во Македонската даночна регулатива, која стапи во сила од 1 јануари 2009 година, и дополнителните измени во текот на 2010, даночната стапка за нераспределена добивка беше ефективно сведена на нула, бидејќи данок се плаќа само кога добивката се распределува. Според МСС 12.52А, одложените даночни средства и обврски треба да бидат мерени користејќи ја

даночната стапка применлива за нераспределената добивка.

Одложените даночни средства и обврски на 31 декември 2009 беа признаени до степенот, и само до тој степен, до кој е веројатно дека времените разлики ќе бидат признати во иднина и дека ќе биде расположива оданочива добивка на товар на која ќе може да се искористи времената разлика. Дополнителните промени во Македонската даночна регулатива во текот на 2010 година резултираа со укинување на сите одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2010.

2.17 Депозити, обврски по кредити, субординирани обврски и издадени должнички хартии од вредност

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените должнички хартии од вредност претставуваат извори на финансирање на Банката.

Банката ги класифицира капиталните инструменти како финансиски обврски или како инструменти на капиталот во согласност со содржината на договорните услови на инструментот.

Банката почетно ги признава депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените должнички хартии од вредност на датумот кога настанале.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност првично се искажани според нивната објективна вредност намалена за трансакциските трошоци, а последователно се мерат по амортизирана вредност користејќи го методот на ефективна камата, освен кога Банката одбира да ги прикаже обврските по објективната вредност преку билансот на успех кога одредени услови се исполнети.

2.18 Акционерски капитал

(а) Приоритетни акции

Приоритетните акции кои не се откупливи се прикажуваат како капитал.

(б) Трошоци за емисија на акции

Дополнителните трошоци кои директно се припишани на емисијата на нови акции се искажани во капиталот како одбиток, нето од данок, од приливите.

(в) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обични акции се признати во капиталот во периодот во кој тие се одобрени од акционерите на Банката.

Дивидендите за годината кои се објавени по датумот на билансот на состојба се образложени во белешката за настани по денот на составување на билансот.

(г) Сопствени акции

Кога Банката откупува сопствени акции, износот на платениот надомест претставува негативна ставка на вкупниот акционерски капитал како сопствени акции и се чуваат се додека не се поништат. Кога такви акции последователно се продадени или реиздадени, секој примен надомест се вклучува во акционерскиот капитал на Банката.

2.19 Комисионо работење

Банката делува како доверител и во останати доверителски улоги кои се резултат на чување и пласирање на средства во име на поединци, фондови, пензиски планови и други институции. Овие средства и приходи кои произлегуваат од нив се исклучени од овие финансиски извештаи, бидејќи не се средства на Банката.

2.21 Договори за финансиски гаранции

Договорите за финансиски гаранции се договори кои од издавачот бараат да изврши одредени плаќања со цел да му ја надомести на корисникот загубата на која е изложен поради тоа што одреден должник не го извршил плаќањето навреме. Таквите финансиски гаранции се даваат на банки, финансиски институции и други институции во име на комитенти со цел да се обезбеди кредит, дозволено пречекорување и други банкарски продукти.

Финансиските гаранции почетно се признаваат во финансиските извештаи според објективната вредност на датумот кога гаранцијата е издадена. По почетното признавање обврските на Банката по овие гаранции се мерат според повисоката вредност од првичната вредност намалена за амортизацијата на провизијата и најдобрата проценка на трошоците за подмирување на која било финансиска обврска која произлегува на датумот на билансот на состојба.

Овие проценки се одредуваат според искуството од слични трансакции и од загуби кои се случиле во минатото, дополнети со проценката на менаџментот. Приходот од провизија се признава во билансот на успех на праволиниска основа за периодот на важење на гаранцијата. Секое зголемување на обврските поврзани со гаранциите се прикажуваат во билансот на успех во позицијата „други оперативни расходи“.

3. Управување со финансиски ризици

Активностите на Банката се изложени на разни финансиски ризици и тие активности вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со одреден степен на ризик или комбинација на ризици. Преземањето на ризикот е основа на финансискиот бизнис и оперативните ризици се неизбежна последица на работењето. Затоа, целта на Банката е да постигне одредена рамнотежа помеѓу ризикот и повратот на средствата и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти на финансиското работење на Банката.

Политиката за управување со ризици на Банката е изготвена на начин за да ги идентификува и анализира овие ризици, да определи одредени лимити и контроли, да врши мониторинг на ризиците и да се држи до лимитите со користење на веродостојни и современи информациски системи. Банката редовно ја ревидира политиката и системите на управување со ризици, со цел да се рефлектираат промените на пазарот, производите и најдобрата пракса што произлегува од нив.

Управувањето со ризици се спроведува од страна на Секторот за управување со ризици во Банката, согласно политиката која е одобрена од страна на Надзорниот одбор. Одборот обезбедува, во пишана форма, принципи за управување со сите ризици и политики кои ги покриваат специфичните области како што се кредитниот ризик, валутниот ризик, каматниот ризик и ликвидносниот ризик. Понатаму, внатрешната ревизија е одговорна за независно надгледување на управувањето со ризици и начинот на контрола.

Најважните видови на ризик на кои Банката е изложена се кредитен ризик, ликвидносен ризик, пазарен ризик и други оперативни ризици. Пазарниот ризик ги опфаќа валутниот ризик, каматниот ризик и други ценовни ризици.

3.1 Кредитен ризик

Банката е изложена на кредитен ризик, што претставува ризик дека договорната страна ќе предизвика финансиска загуба од неисполнување на својата обврска кон Банката. Кредитниот ризик е најзначајниот ризик во работењето на Банката и затоа менаџментот внимателно ја разгледува изложеноста на кредитниот ризик. Изложеноста на кредитниот ризик примарно настанува кај кредитните активности односно кредитите и побарувањата и инвестиционите активности од кои произлегуваат должничките хартии од вредност и други записи во портфолиото на средства на Банката. Исто така, кредитен ризик постои и кај вонбилансните финансиски инструменти. Управувањето и контролата на кредитниот ризик е централизирано кај тимот за управување со кредитен ризик во рамките на Секторот за управување со ризици, кој е одговорен пред Управниот одбор.

3.1.1 Мерење на кредитен ризик

(а) Кредити и побарувања

При мерењето на кредитниот ризик поврзан со кредити и аванси дадени на клиенти и на банки на поединечно ниво, Банката укажува на три аспекта:

- “веројатноста од неисполнување на обврските” кои произлегуваат од договорот помеѓу договорените страни;
- тековната изложеност кон клиентот и можноста за пратење на неговиот иден деловен развој, од каде Банката ја утврдува “изложеноста од неисполнување на обврската” и
- коефициент на поврат на ненаплатени побарувања (“загуба од неисполнување на обврската”)

Мерењето на кредитниот ризик кој претставува очекувана загуба (модел на очекувана загуба), кое е условено од Базелскиот одбор за банкарска регулатива и супервизорска пракса (Basel Committee on Banking Regulations and the Supervisory Practices (the Basel Committee)), е вградено во секојдневното оперативно управување со Банката.

Оперативните мерења може да отстапуваат од оштетувањата според МСС 39, кои се базираат на загубите што настанале на денот на билансот на состојба на Банката (модел на настаната загуба), а не на очекуваните загуби (белешка 3.1.3).

(i) Банката ја мери веројатноста од неисполнување на обврските помеѓу договорните страни користејќи интерен систем за класификација модификуван за различни категории на комитенти. Системот за класификација е развиен интерно и ја комбинира статистичката анализа со оценките на кредитниот референт и истиот е потврден, каде што е потребно, со споредување на екстерни расположливи податоци. Клиентите на Банката се класификуваат во четири ризични категории. Табелата за системот за класификација на Банката, која е прикажана подолу, ја одразува веројатноста од неисполнување на обврските за секоја поединечна

категорија. Ова значи дека, во основа, изложеноста може да се движи помеѓу ризични категории во зависност од проценката за промена на веројатноста од неисполнување на обврските. Системот за класификација се ревидира и надградува по потреба. Банката редовно ги проверува перформансите на системот за класификација и нивната способност за предвидување, имајќи ги предвид реално настанатите неисполнувања на договорните обврски.

Систем за класификација на Банката

Категории на Банката	Опис на категоријата
А	Инвестиционен рејтинг
Б	Стандарден мониторинг
В	Посебен мониторинг
Г+Д	Суб-стандард

Критериумот за класификација на финансиските средства или преземените обврски во ризичните категории А, Б, В, Г или Д е како што следи:

Финансиските средства или преземените обврски се класификуваат во ризичната категорија А доколку се однесуваат на побарувања од:

- Народна банка на Република Македонија и Република Македонија;
- должници за кои не постои веројатност од неисполнување на обврските и кои ги подмируваат своите обврски до датумот на доспевање или со задоцнување од 30 дена; и
- изложеност обезбедена со колатерал оценет како првокласен колатерал.

Финансиските средства или преземените обврски кои се класификуваат во ризичната категорија Б доколку се однесуваат на побарувања од должници:

- чии парични текови се оценети како соодветни за навремено подмирување на доспеаните обврски, иако моменталната финансиска состојба е проценета како слаба, без знаци за понатамошно влошување во иднина;
- кои ги подмируваат обврските со задоцнување од 31 до 60 дена.

Финансиските средства или преземените обврски се класификуваат во ризичната категорија В доколку се однесуваат на побарувања од должници:

- за кои е проценето дека нивните парични текови не се доволни за редовно подмирување на доспеаните обврски,
- кои ги подмируваат обврските со задоцнување од 61 до 120 дена,
- кои не се соодветно капитализирани,
- кои немаат доволно долгорочни извори на средства за финансирање на долгорочните инвестиции,
- од кои Банката не добива задоволителни информации или адекватна документација во врска со подмирувањето на обврските.

Финансиските средства или преземените обврски се класификуваат во ризичната категорија Г и Д доколку се однесуваат на побарувања од должници:

- за кои постои голема веројатност за загуба на дел од пласираните средства или за плаќање на преземените обврски,
- кои ги подмируваат обврските со задоцнување повеќе од 121 до 270 дена, а повремено и со задоцнување од 271 до 360 дена или повеќе од 360 дена,
- кои се несолвентни,
- кои се во фаза на отпочнување процес на ликвидација или стечај што е пријавено во надлежниот суд,
- кои се во процес на реструктурирање или во процес на ликвидација,
- кои објавиле стечај,
- од кои не се очекува подмирување на обврските,
- за кои постои сомнителна законска основа.

(ii) Изложеноста кон комитентите кои не ги исполнуваат обврските претставува износот кој Банката очекува да го должат во време на неисполнување на обврските. На пример, за кредитот тоа е неговата главнина. Како обврски кои ги има претпријатието, Банката го вклучува износот кој е веќе повлечен и износот кој можел да биде повлечен до моментот на неисполнување на обврските, кој требало да настане.

(iii) Загубата од неисполнување на обврските ги претставува очекувањата на Банката за големината на загубата во случај на неисполнување на обврските. Овој показател се прикажува како процентуален износ на загубата по единица изложеност и вообичаено варира согласно класификацијата на комитентот, типот, редот (предноста) во наплата на побарувањата и достапноста на колатералот или други начини на ублажување на кредитниот ризик.

(б) Должнички и останати хартии од вредност

За должничките и останатите хартии од вредност, Секторот за управување со ризици кој управува со изложеноста на кредитен ризик употребува класификации во зависност од издавачот: Народна банка на Република Македонија, Република Македонија и банки. Вложувањата во таквите хартии од вредност претставуваат начин да се зголеми кредитниот квалитет и во исто време да се одржуваат достапни извори за пресретнување на барањата за финансирање.

Вложувања се дозволени само во ликвидни хартии кои имаат висок кредитен рејтинг. Со високиот кредитен ризик, менаџментот на Банката не очекува договорната страна да не ги исполнува своите обврски. Максималната изложеност кон кредитниот ризик е претставена со сметководствената вредност на секое финансиско средство во билансот на состојба.

3.1.2 Политика на контрола на лимити и политика на ублажување на ризикот

Банката управува, ги ограничува и контролира концентрациите на кредитни ризици, каде и да се забележани, особено кај поединечните клиенти и групи, како и кај различни индустрии и држави.

Банката ги структурира нивоата на кредитен ризик кои таа ги презема со поставување на ограничувања на износот на прифатен ризик во однос на еден заемобарател или група на заемобаратели и во однос на географска и индустриска секторизација. Таквите ризици се следат постојано и подлежат на ревизии на годишно или почесто ниво, кога тоа се смета за потребно. Нивоата на ограничувања на кредитен ризик по производи и индустриски сектор се одобруваат од страна на Надзорен одбор.

Изложеноста на кредитниот ризик, исто така, се управува преку редовни анализи на способноста на заемобарателите и потенцијалните заемобаратели, да ги исполнат обврските за плаќање на камата и главница и со менување на овие лимити при одобрување на кредити каде тоа е соодветно.

Неколку други специфични мерки за контрола и ублажување на ризикот се прикажани подолу:

(а) Колатерал

Банката применува голем број политики и искуства за намалување на кредитниот ризик. Највообичаениот начин е земање - колатерал како гаранција за одобрените средства, што е и често применувано. Банката имплементира насоки за прифатливоста на специфичните класи на колатерал или ограничување на кредитниот ризик. Главни типови на колатерал за кредити и побарувања се:

- Готовина, банкарски гаранции и гаранции од првокласни компании;
- Хипотека на станбен имот;
- Залог на деловен имот како што се работни простории, опрема и побарувања;
- Залог на финансиски инструменти како што се должнички и сопственички хартии од вредност.

Кредитите одобрени на претпријатија и население вообичаено се обезбедени; пречекорувањата на сметки и кредитни картички издадени на население се обезбедени со меници во полн износ на главнината, камата и други трошоци. Со цел да се минимизира загубата од кредити, Банката ќе побара дополнителен колатерал од клиентите веднаш штом ќе се забележат индикатори за загуби поради оштетување за релевантните поединечни кредити и побарувања.

Должничките хартии од вредност, благајничките и други записи обично не се обезбедени.

(б) Кредитни обврски

Примарната цел на овие инструменти е да осигураат дека средствата се расположливи по барање на клиентите. Гаранциите и акредитивите го имаат истиот кредитен ризик како кредитите и се обезбедени со ист колатерал како кредитите.

3.1.3 Политики на оштетување и резервирање

Интерните системи на рангирање кои се опишани во Белешка 3.1.1 се фокусираат на прикажување на квалитетот на кредитот од почетокот на активностите на одобрување на кредитите и вложувањата. Спротивно на тоа, резервациите за оштетување се признаваат за потребите на финансиското известување само за загуби кои настанале на датумот на билансот на состојба врз основа на објективни докази за оштетување (види Белешка 2.8).

Резервациите за оштетување прикажани во билансот на состојба на крајот на годината произлегуваат од секоја од четирите интерни категории на рангирање. Меѓутоа, поголем дел од резервациите за оштетување произлегуваат од последните две категории. Табелата подолу го прикажува процентуалното учество на билансните и вонбилансните ставки на Банката кои се однесуваат на кредити и побарувања, како и соодветните резервации за оштетување на секоја категорија од интерната класификација на Банката:

Рангирање на Банката				
	2010		2009	
	Кредити и побарувања (%)	Резервации за оштетување (%)	Кредити и побарувања (%)	Резервации за оштетување (%)
1. Инвестиционен рејтинг	92	5	93	5
2. Стандарден мониторинг	2	27	3	26
3. Посебен мониторинг	1	62	1	52
4. Суб-стандард	5	99	3	93
	100	10,2	100	8,7

Интерниот систем за класификација му помага на менаџментот да одреди дали објективните докази за оштетување постојат според МСС 39, засновани на следните критериуми кои се поставени од страна на Банката:

- Неисполнување на договорно плаќање на главнина или камата;
- Потешкотии во паричниот тек на заемопримачот (пр. коефициент на акционерски капитал, процент на нето приход од продажби);
- Прекршување на договорот и условите на кредитот;
- Започнување на постапка за стечај;
- Намалување на конкурентната положба на заемопримачот и
- Намалување на вредноста на колатералот.

Политиката на Банката бара разгледување на поединечните финансиски средства кои се над прагот на материјалност, најмалку еднаш годишно или почесто, кога тоа го бараат поединечните околности. Исправката за оштетување на поединечно проценетите средства се одредува со проценка на загубата која се појавува на датумот на билансот на состојба, за секој случај поединечно, и се применува на поединечно значајни договори.

Проценката обично го вклучува примениот колатерал (вклучувајќи ја повторната потврда за нејзината способност да стапи на сила), и очекуваните парични приливи за поединечен договор.

Пресметката на групната исправка за оштетување се однесува на: (i) портфолија на хомогени средства кои поединечно се под прагот на материјалност, и (ii) загуби кои настанале но сè уште не се одредени, со користење на расположливите минати искуства, проценка врз основа на искуство и статистички техники.

3.1.4 Максимална изложеност на кредитен ризик пред давање колатерал или други кредитни зајакнувања

	Максимална изложеност	
	2010	2009
Изложеност на кредитен ризик од билансни ставки:		
Пласмани во и кредити на банки	5.011.584	7.133.066
Кредити на и побарувања од комитенти		
Кредити на физички лица		
• Пречекорување на сметка	737.403	659.904
• Кредитни картици	1.249.899	1.114.508
• Други кредити	7.654.612	6.787.170
• Хипотеки	3.627.389	3.131.147
Кредити на претпријатија		
• Големи корпоративни претпријатија	4.555.221	4.089.430
• Мали и средни претпријатија	15.105.689	14.068.545
Финансиски средства за тргување	10.117	355.713
Вложувања во хартии од вредност		
• Должнички хартии од вредност	13.864.360	7.587.970
Останати средства	365.621	371.341
Изложеност на кредитен ризик од вонбилансни ставки:		
Финансиски гаранции	8.225.083	7.741.082
На 31 Декември	60.406.978	52.039.876

Погоренаведената табела претставува сценарио за најлошиот можен случај за изложеност на кредитен ризик на Банката на 31 декември 2010 и 2009 година, без да се земе предвид кој било примен колатерал или други додадени кредитни зајакнувања. За средствата од билансот на состојба, изложеноста прикажана погоре се базира на нето сметководствена вредност како што е прикажана во билансот на состојба.

Како што е прикажано погоре, 63% од вкупната максимална изложеност произлегува од кредити и побарувања од банки и останати комитенти (2009: 69%); 23% претставува вложувања во хартии од вредност (2009: 15%).

Менаџментот е убеден во неговата способност дека ќе води контрола и дека ќе ја одржува минималната изложеност на кредитен ризик на Банката која произлегува од портфолиото на кредити и побарувања и од должничките хартии од вредност врз основа на следново:

- 94% од портфолиото на кредити и побарувања се категоризирани во првите два степена на интерниот систем за класификација (2009: 96%);
- Кредитите дадени на мали и средни претпријатија, кои претставуваат најголема група во портфолиото, се обезбедени со колатерал;
- 85% од портфолиото на кредити и побарувања се обезбедени со колатерал;
- 89% од портфолиото на кредити и побарувања се сметаат дека не се достасани ниту оштетени (2009: 90%);
- Зголемувањето на портфолиото на кредитите резултираше во повисока загуба поради оштетување во билансот на успех, прикажувајќи 6,7 % зголемување;
- Банката има воведено построг процес на избор при одобрувањето на кредити и побарувања и
- 100% од вложувањата во должничките хартии од вредност и други хартии од вредност се издадени од Република Македонија и Народна банка на Република Македонија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се прикажани на следниот начин:

	31 декември 2010		31 декември 2009	
	Кредити на и побарувања од комитенти	Пласмани во и кредити на банки	Кредити на и побарувања од комитенти	Пласмани во и кредити на банки
Ниту достасани ниту оштетени	33.348.354	4.359.529	29.940.192	6.417.672
Достасани, но не оштетени	589.782	659.868	597.617	723.947
Оштетени	3.274.102	317	2.822.760	350
Бруто:	37.212.238	5.019.714	33.360.569	7.141.969
Намалени за посебна резерва	(4.282.025)	(8.130)	(3.509.865)	(8.903)
Нето	32.930.213	5.011.584	29.850.704	7.133.066
Индивидуални исправки	2.406.558	79	1.514.123	350
Групна исправка	1.875.467	8.051	1.995.742	8.553
Вкупно	4.282.025	8.130	3.509.865	8.903

Вкупната резервација за оштетување на кредити и побарувања е МКД 4.290.155.000 (2009: МКД 3.518.768.000). Подетални информации за исправките за оштетување на кредитите и побарувањата од банки и комитенти се прикажани во Белешка 21 и 23.

За време на годината завршена на 31 декември 2010 година, вкупните нето кредити и побарувања на Банката се зголемени за 2,6%. При навлегување во нови пазари или нови индустрии, а со цел да се минимизира потенцијалниот пораст на изложеност на кредитен ризик, Банката повеќе се фокусира на големи корпоративни претпријатија или банки со добар кредитен рејтинг или на кредити на население кое обезбедува доволен колатерал.

(а) Кредити и побарувања кои ниту се достасани, ниту оштетени

Кредитниот квалитет на портфолиото на кредити и побарувања кои ниту се достасани ниту се оштетени може да се процени со користење на интерниот систем за класификација кој е прифатен од Банката.

31 декември 2010								
Кредити на и побарувања од комитенти								
	Пречеко- рување на сметка	Кредитни картици	Физички лица		Правни лица		Кредити на и побарувања од комитенти	Вкупно Пласмани во и кредити на банки
			Други кредити	Хипотеки	Големи корпоративни претпријатија	Мали и средни претпријатија		
Категории:								
1. Инвестиционен рејтинг	733.961	960.326	7.636.373	3.672.923	4.616.515	15.728.256	33.348.354	4.359.529
Вкупно	733.961	960.326	7.636.373	3.672.923	4.616.515	15.728.256	33.348.354	4.359.529

31 декември 2009								
Кредити на и побарувања од комитенти								
	Пречеко- рување на сметка	Кредитни картици	Физички лица		Правни лица		Кредити на и побарувања од комитенти	Вкупно Пласмани во и кредити на банки
			Други кредити	Хипотеки	Големи корпоративни претпријатија	Мали и средни претпријатија		
Категории:								
1. Инвестиционен рејтинг	692.877	873.974	6.794.524	3.099.688	3.875.611	14.603.517	29.940.192	6.417.672
Вкупно	692.877	873.974	6.794.524	3.099.688	3.875.611	14.603.517	29.940.192	6.417.672

(б) Кредити и побарувања кои се достасани, но не се оштетени

Бруто износот на кредити и побарувања кон комитенти и банки кои се достасани но не се оштетени е следниот:

(i) Кредити на и побарувања од комитенти

31 декември 2010					
Физички лица					
	Пречекорувања на сметка	Кредитни картици	Други кредити	Хипотеки	Вкупно
Во задоцнување до 30 дена	10.330	191.642	24.925	8.589	235.486
Во задоцнување од 30-60 дена	263	66.955	3.710	2.319	73.247
Во задоцнување од 60 - 90 дена	253	21.234	1.642	680	23.809
Вкупно	10.846	279.831	30.277	11.588	332.542
Објективна вредност на колатералот	-	-	70.061	33.045	103.106

31 декември 2010			
Правни лица			
	Големи корпоративни претпријатија	Мали и средни претпријатија	Вкупно
Во задоцнување до 30 дена	18.215	157.077	175.292
Во задоцнување од 30-60 дена	7.458	52.911	60.369
Во задоцнување од 60-90 дена	2.318	19.261	21.579
Вкупно	27.991	229.249	257.240
Објективна вредност на колатералот	63.175	834.214	897.389

31 декември 2009					
Физички лица					
	Пречекорувања на сметка	Кредитни картици	Други кредити	Хипотеки	Вкупно
Во задоцнување до 30 дена	804	68.143	14.665	4.829	88.441
Во задоцнување од 30-60 дена	378	24.406	3.529	814	29.127
Во задоцнување од 60-90 дена	10.950	192.657	14.273	3.372	221.252
Вкупно	12.132	285.206	32.467	9.015	338.820
Објективна вредност на колатералот	-	-	109.727	22.264	131.991

31 декември 2009			
Правни лица			
	Големи претпријатија	Мали и средни претпријатија	Вкупно
Во задоцнување до 30 дена	8.760	133.442	142.202
Во задоцнување од 30-60 дена	6.776	71.446	78.222
Во задоцнување од 60-90 дена	96	38.277	38.373
Вкупно	15.632	243.165	258.797
Објективна вредност на колатералот	46.600	705.214	751.814

(ii) Пласмани во и кредити на банки

Бруто износот на пласмани во и кредити на банки кои се достасани но не се оштетени на 31 декември 2010 е МКД 659.868.000 (2009: МКД 723.947.000). Генерално, Банката не чува колатерал по основ на пласмани во и кредити на банки.

(в) Кредити на и побарувања кои се поединечно оштетени

(i) Кредити на и побарувања од комитенти

Поединечно оштетени кредити на и побарувања од комитенти, не земајќи го предвид паричниот тек од примениот колатерал е МКД 2.406.558 (2009: МКД 1.514.123.000).

Прегледот на бруто износот на поединечно оштетените кредити на и побарувања по класи, заедно со објективната вредност на соодветниот колатерал земен од страна на Банката како обезбедување, е следниот:

	Физички лица					Правни лица		Пласмани во и кредити на банки
	Пречекорувања на сметка	Кредитни картици	Други кредити	Хипотеки	Големи корпоративни претпријатија	Мали и средни претпријатија	Вкупно	
31 декември 2010								
Бруто	52.235	169.669	542.663	126.874	323.831	2.058.830	3.274.102	316
Индивидуално оштетени кредити	45.027	125.969	370.913	79.534	170.706	1.614.409	2.406.558	79
Објективна вредност на колатералот	-	-	-	293.994	415.782	2.876.808	3.586.584	-

	Физички лица					Правни лица		Пласмани во и кредити на банки
	Пречекорувања на сметка	Кредитни картици	Други кредити	Хипотеки	Големи корпоративни претпријатија	Мали и средни претпријатија	Вкупно	
31 декември 2009								
Бруто	53.076	159.022	497.049	159.515	1.113.895	840.199	2.822.755	-
Индивидуално оштетени кредити	43.791	98.135	156.332	35.194	677.259	503.412	1.514.123	350
Објективна вредност на колатералот	-	-	-	56.578	1.109.224	777.324	1.943.126	-

Објективната вредност на колатералот која е прикажана погоре е утврдена од страна на локалните овластени проценители и ја претставува реалната вредност која законските сопственици на средствата можат да ја остварат. Менаџментот го смета кредитот кој е покриен со колатерал како оштетен, затоа што досегашното искуство покажало дека значаен дел од колатералот не може да се искористи поради административни и законски пречки. Резервациите за оштетување ја одразуваат веројатноста дека менаџментот не може да ги користи правата кои произлегуваат од колатералот и не може да го преземе колатералот од ненаплативите кредити во своја сопственост.

И покрај потешкотиите во спроведувањето на правата на сопственост на колатералот, менаџментот на Банката ќе вложи напори за наплата на долговите со сите можни средства кои стојат на располагање.

(ii) Пласмани во и кредити на банки

Вкупниот бруто износ на пласмани во и кредити на банки кои се индивидуално оштетени на 31 декември 2010 е МКД 317.000 (2009: МКД 350.000). Генерално Банката не чува колатерал по основ на пласмани во и кредити на банки.

3.1.5 Должнички инструменти, благајнички записи и други записи

Следнава табела претставува анализа на должнички хартии од вредност, благајнички записи и други записи.

Издавачи на хартиите од вредност се НБРМ и Република Македонија. Според Standard & Poor's Ratings Services Република Македонија е рангирана со ВВ за странски долг и ВВ+ за Република Македонија.

2010			
	Финансиски средства за тргување	Вложувања во хартии од вредност	Вкупно
НБРМ	-	3.894.681	3.894.681
РМ	10.117	9.969.679	9.979.796
Вкупно	10.117	13.864.360	13.874.477
2009			
	Финансиски средства за тргување	Вложувања во хартии од вредност	Вкупно
НБРМ	-	2.288.009	2.288.009
РМ	135.956	5.299.961	5.435.917
Банки	219.757	-	219.757
Вкупно	355.713	7.587.970	7.943.683

3.1.6 Колатерал кој е земен во сопственост

За време на 2010, Банката се здобила со средства преку стекнување на сопственост на колатерал:

	2010	2009
Природа на средствата	Сметководствена вредност	Сметководствена вредност
Градежни објекти	258.140	5.658
Станбени згради	-	3.950
Опрема	99.689	-
Останато	60.940	-

Колатералот кој е земен во сопственост вклучува станови, опрема и деловен имот кој не се користи од страна на Банката за нејзини основни деловни цели. Недвижностите со кои Банката се стекнала се продаваат штом е тоа изводливо со цел да се намали постоечката задолженост кон Банката.

3.1.7 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик

(а) Географска секторизација

Следната табела ја прикажува кредитната изложеност на Банката на ден 31 декември 2010 година според нивната сметководствена вредност, категоризирано во географски регион. Во оваа табела, Банката ја има распределено изложеноста по региони врз основа на домицилната земја на комитентите.

	Држави во ЕУ	Европски држави вон ЕУ	Република Македонија	Други држави	Вкупно
Пласмани во и кредити на банки	3.153.630	506.439	1.273.995	77.520	5.011.584
Кредити на и побарувања од комитенти:					
Кредити на физички лица					
• Пречекорувања на сметка	1	-	737.374	28	737.403
• Кредитни картици	123	74	1.249.549	153	1.249.899
• Други кредити	-	-	7.654.354	258	7.654.612
• Хипотеки	-	-	3.627.389	-	3.627.389
Кредити на корпоративни претпријатија					
• Големи претпријатија	-	-	4.555.221	-	4.555.221
• Мали и средни претпријатија	-	-	15.105.689	-	15.105.689
Финансиски средства за тргување	-	-	10.117	-	10.117
Вложувања во хартии од вредност	-	-	13.864.360	-	13.864.360
Останати средства	-	-	365.621	-	365.621
На 31 декември 2010	3.153.754	506.513	48.443.669	77.959	52.181.895

	Држави во ЕУ	Европски држави вон ЕУ	Република Македонија	Други држави	Вкупно
Пласмани во и кредити на банки	5.151.117	6.411	1.504.053	471.485	7.133.066
Кредити на и побарувања од комитенти:					
Кредити на физички лица					
• Пречекорувања на сметка	194	-	659.678	32	659.904
• Кредитни картици	23	17	1.114.468	-	1.114.508
• Други кредити	-	-	6.786.883	287	6.787.170
• Хипотеки	-	-	3.131.147	-	3.131.147
Кредити на корпоративни претпријатија					
• Големи претпријатија	-	-	4.089.430	-	4.089.430
• Мали и средни претпријатија	-	-	14.068.545	-	14.068.545
Финансиски средства за тргување	-	-	355.713	-	355.713
Вложувања во хартии од вредност	-	-	7.587.970	-	7.587.970
Останати средства	-	-	371.341	-	371.341
На 31 декември 2009	5.151.334	6.428	39.669.228	471.804	45.298.794

(6) Индустриска секторизација

Следната табела ја прикажува кредитната изложеност на Банката според нивната сметководствена вредност, категоризирано според индустрискиот сектор на комитентите.

	Финансиски институции	Производство	Недвижности	Трговија на големо и мало	Јавен сектор	Други индустрии	Физички лица	Вкупно
31 декември 2010								
Пласмани во и кредити на банки	5.011.584	-	-	-	-	-	-	5.011.584
Кредити на и побарувања од комитенти:								
Кредити на физички лица								
• Пречекорувања на сметка	-	-	-	-	-	-	737.403	737.403
• Кредитни картици	-	-	-	-	-	-	1.249.899	1.249.899
• Други кредити	-	-	-	-	-	-	7.654.612	7.654.612
• Хипотеки	-	-	-	-	-	-	3.627.389	3.627.389
Кредити на корпоративни претпријатија								
• Големи претпријатија	-	508.013	21	1.800.083	367	2.246.737	-	4.555.221
• Мали и средни претпријатија	-	3.209.305	2.312.287	5.446.452	1.180	4.136.465	-	15.105.689
Финансиски средства за тргување	-	-	-	-	10.117	-	-	10.117
Вложувања во хартии од вредност	3.894.681	-	-	-	9.969.679	-	-	13.864.360
Останати средства	-	-	-	-	-	159.643	205.978	365.621
На 31 декември 2010	8.906.265	3.717.318	2.312.308	7.246.535	9.981.343	6.542.845	13.475.281	52.181.895

	Финансиски институции	Производство	Недвижности	Големо-продажба и малопродажба	Јавен сектор	Други индустрии	Физички лица	Вкупно
Пласмани во и кредити на банки	7.133.066	-	-	-	-	-	-	7.133.066
Кредити на и побарувања од комитенти:								
Кредити на физички лица								
• Пречекорувања на сметка	-	-	-	-	-	-	659.904	659.904
• Кредитни картици	-	-	-	-	-	-	1.114.508	1.114.508
• Други кредити	-	-	-	-	-	-	6.787.170	6.787.170
• Хипотеки	-	-	-	-	-	-	3.131.147	3.131.147
Кредити на корпоративни претпријатија								
• Големи претпријатија	-	1.140.103	50.406	1.139.698	-	1.759.223	-	4.089.430
• Мали и средни претпријатија	-	3.397.965	1.829.268	5.525.075	16.247	3.219.514	80.476	14.068.545
• Останато	219.757	-	-	-	135.956	-	-	355.713
Финансиски средства за тргување	2.288.009	-	-	-	5.299.961	-	-	7.587.970
Останати средства	-	-	-	-	-	371.341	-	371.341
На 31 декември 2009	9.640.832	4.538.068	1.879.674	6.664.773	5.452.164	5.350.078	11.773.205	44.298.794

3.2 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик дека промената на пазарните цени како што се промена на каматните стапки, цената на капиталот, промена на девизните курсеви и кредитното проширување (со исклучок на промените во односите помеѓу должникот и доверителот) ќе влијае врз приходите на Банката или врз вредноста на нејзините финансиски инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки, при оптимизирање на приносот.

3.2.1 Девизен ризик

Банката е изложена на валутен ризик преку трансакциите во странски валути. Банката е убедена дека нето изложеноста се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на странски валути заради надоместување на краткорочни отстапувања.

Концентрација на девизниот ризик - билансни и вонбилансни финансиски инструменти:

На 31 декември 2010					
	ЕУР	УСД	МКД	Останати	Вкупно
Актива					
Парични средства и сметки во централна банка	3.427.340	60.611	5.023.049	398.474	8.909.474
Пласмани во и кредити на банки	2.325.028	1.748.306	622	937.628	5.011.584
Кредити на и побарувања од комитенти	20.539.756	21.799	11.834.960	533.698	32.930.213
Финансиски средства за тргување	10.117	-	-	-	10.117
Вложувања во хартии од вредност					
• Расположливи за продажба	6.067.559	-	7.588.804	-	13.656.363
• Чувани до достасување	227.937	-	-	-	227.937
Вложувања во придружени претпријатија и заеднички вложувања со примена на метод на главнина	-	-	79.739	-	79.739
Останати средства	8.776	827	355.957	61	365.621
Вкупно финансиски средства	32.606.513	1.831.543	24.883.131	1.869.861	61.191.048
Обврски					
Депозити од банки	2.259.316	235.674	1.170.907	201.814	3.867.711
Депозити на други комитенти	24.489.094	1.548.243	19.347.180	370.375	45.754.892
Обврски по кредити	5.251.480	43.352	138.009	200.331	5.633.172
Издадени должнички хартии од вредност	616.928	-	-	-	616.928
Останати обврски	4.085	108	434.917	56	439.166
Субординирани обврски	749.006	-	-	1.051.156	1.800.162
Вкупно финансиски обврски	33.369.909	1.827.377	21.091.013	1.823.732	58.112.031
Нето финансиска позиција на билансот на состојба	(763.396)	4.166	3.792.118	46.129	3.079.017
Вонбилансна евиденција	3.159.478	315.774	5.051.789	(103.143)	8.423.898
На 31 декември 2009					
Вкупно финансиски средства	30.135.629	1.519.770	20.850.842	1.499.316	54.005.557
Вкупно финансиски обврски	30.348.411	1.511.016	16.935.238	1.541.692	50.336.357
Нето финансиска позиција на билансот на состојба	(212.782)	8.754	3.915.604	(42.376)	3.669.200
Вонбилансна евиденција	2.758.677	406.674	4.915.388	(34.772)	8.045.967

На 31 декември 2010, доколку МКД ослабне за 5% во однос на странските валути, а останатите променливи останат непроменети, профитот пред оданочување за дванаесет месечен период, заклучно со 31 декември 2010 година, ќе се намали за околу МКД 34.000.000 (2009: МКД 13.200.000). Спротивно, ако МКД зајакне за 5% во однос на странските валути, а останатите променливи останат непроменети, профитот пред оданочување ќе се зголеми за околу МКД 37.500.000 (2009: МКД 16.070.000).

3.2.2 Каматен ризик

Банката е изложена на ризик од променливоста на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства (вклучувајќи ги и вложувањата) и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки, како што се на пример каматната стапка на штедните влогови на населението, ЛИБОР и различни видови на камати.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката.

Активностите за управување со ризикот на средствата и обврските се спроведуваат од аспект на реагирање на сензитивноста на Банката на промените на каматните стапки. Генерално. Банката е осетлива на промените во средствата бидејќи за најголемиот дел на каматоносните средства и обврски Банката го задржува правото за истовремено менување на каматните стапки.

Во услови кога се намалуваат каматните стапки, ќе се намалат и каматните маргини како резултат на тоа што каматните стапки на обврските ќе се намалат со понизок процент во споредба со каматните стапки на средствата. Како и да е, крајниот ефект ќе зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, опкружувањето и стапката на инфлација.

Анализата на вкупните средства и обврски на Банката според рочноста врз основа на останатиот период до следниот датум кога ќе се променат каматните стапки е прикажана подолу:

	До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3-12 месеци	Од 1-5 години	Над 5 години	Некаматоносни	Вкупно
На 31 декември 2010							
Актива							
Парични средства и сметки во централната банка	6.590.580	-	-	-	-	2.318.894	8.909.474
Пласмани во и кредити на банки	3.660.735	123.300	761.518	441.402	-	24.629	5.011.584
Кредити на и побарувања од комитенти	9.867.027	3.776.620	7.214.107	8.060.641	3.434.818	577.000	32.930.213
Финансиски средства за тргување	10.117	-	-	-	-	-	10.117
Вложувања во хартии од вредност:							
• Расположливи за продажба	3.894.682	3.674.783	5.677.665	386.726	50.576	(28.069)	13.656.363
• Чувани до достасување	-	-	102.703	139.298	780	(14.844)	227.937
Вложувања во придружени претпријатија и заеднички вложувања со примена на метод на главнина	-	-	-	-	-	79.739	79.739
Останати средства	-	-	-	-	-	365.621	365.621
Вкупно финансиски средства	24.023.141	7.574.703	13.755.993	9.028.067	3.486.174	3.322.970	61.191.048
Обврски							
Депозити од банки	979.183	120.990	2.158.641	529.810	15.309	63.778	3.867.711
Депозити на други комитенти	21.162.702	5.126.842	10.832.424	7.466.930	399.895	766.099	45.754.892
Обврски по кредити	907.035	1.443.749	1.975.779	1.268.752	16.062	21.795	5.633.172
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	615.050	-	-	1.878	616.928
Останати обврски	-	-	-	-	-	439.166	439.166
Субординирани обврски	-	1.785.740	-	-	-	14.422	1.800.162
Вкупно финансиски обврски	23.048.920	8.477.321	15.581.894	9.265.492	431.266	1.307.138	58.112.031
Нето каматен ризик	974.221	(902.618)	(1.825.901)	(237.425)	3.054.908	2.015.832	3.079.017
На 31 декември 2009							
Вкупно финансиски средства	20.389.981	7.152.265	11.013.680	8.217.416	3.264.979	3.967.236	54.005.557
Вкупно финансиски обврски	23.589.577	10.212.371	9.478.143	5.563.777	492.431	1.000.058	50.336.357
Нето каматен ризик	(3.199.596)	(3.060.106)	1.535.537	2.653.639	2.772.548	2.967.178	3.669.200

Анализата на сензитивноста на каматните стапки е дефинирана врз основа на изложеноста на каматниот ризик на датумот на известување. На 31 декември 2010 година, доколку каматните стапки се поголеми / помали за 50 базични поени, а останатите променливи останат непроменети, профитот на Банката пред оданочување за дванаесетмесечен период, заклучно со 31 декември 2010 година, ќе се зголеми / намали за околу МКД 39.800.000 (2009: МКД 16.873.000) и останатите компоненти на капиталот соодветно ќе се намалат / зголемат за МКД 4.100.000 (2009: МКД 5.585.000).

3.3 Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик е ризикот кога Банката не е во можност да ги исполни своите обврски на плаќање соодветно кога тие ќе достасаат и да ги замени средствата кога ќе бидат повлечени. Последица од ова може да биде неисполнување на обврската да се исплатат депонентите и да се реализираат обврските по основ на пласирање на кредитите.

3.3.1 Процес на управување со ликвидносен ризик

Процесот на управување со ликвидносниот ризик на Банката, којшто се спроведува во Банката и се следи од тимот на Секторот за управување со ризици, вклучува:

- Финансирање на дневна основа, управувано по пат на следење на идни парични текови, за да се осигура дека сите барања ќе се исполнат. Ова вклучува обезбедување на средства како тие доспеваат или се позајмени од комитентите. Банката одржува активно присуство на пазарите на пари за тоа да се овозможи;
- Одржување на портфолио на високо ликвидни средства кои лесно може да се продадат, како заштита од какви било непредвидени прекини во паричниот тек;
- Следење на показатели на ликвидност од билансот на состојба согласно интерните и регулаторни барања; и
- Управување на концентрацијата и профилот на достасаноста на долговите.

Следењето и известувањето се во форма на мерења на паричниот тек и планирања за наредниот ден, недела и месец, соодветно, бидејќи овие се клучните периоди за управување со ликвидноста. Почетна точка за овие планирања е анализата на договорната достасаност на финансиските обврски и очекуваната наплата на финансиските средства (Забелешки 3.3.3 - 3.3.4).

Секторот за управување со ризици исто така ги следи неусогласените среднорочни средства, нивото на типот и искористеноста, на пречекорувањата и влијанието на потенцијалните и преземени обврски како што се акредитивите и гаранциите.

3.3.2 Извори на финансирање

Изворите на ликвидност редовно се разгледуваат од тимот во Секторот за управување со ризици за да се одржи широка разновидност според валута, географска секторизација, добавувач, производ и услови.

3.3.3 Недеривативни парични текови

Табелата подолу ги претставува одливите на парични текови на Банката на недеривативните финансиски обврски според преостанатата договорна достасаност на датумот на билансот на состојба. Износите кои се прикажани во табелата подолу се договорните недисконтирани парични текови, а Банката управува со ликвидносните ризици врз основа на очекуваните недисконтирани текови на парични средства.

При утврдување на паричниот тек за инструменти со променлива стапка Банката користи актуелна каматна стапка.

На 31 декември 2010	До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3-12 месеци	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Пасива						
Депозити од банки	1.027.483	122.113	2.173.107	622.239	15.671	3.960.613
Депозити на други комитенти	18.865.465	6.998.305	11.590.997	8.693.465	542.161	46.690.393
Обврски по кредити	307.108	313.288	660.595	4.302.033	183.187	5.766.211
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	616.928	-	-	616.928
Субординирани обврски	-	14.421	-	501.248	2.256.288	2.771.957
Останати обврски	334.656	8.534	83.765	-	12.211	439.166

Вкупно обврски

(договорна достасаност)	20.534.712	7.456.661	15.125.392	14.118.985	3.009.518	60.245.268
-------------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------

Вкупна актива

(договорна достасаност)	15.705.536	6.113.729	16.907.703	19.058.568	3.909.770	61.695.306
-------------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------

На 31 декември 2009

Пасива

Депозити од банки	927.835	1.452.854	384.092	590.892	9.713	3.365.386
Депозити на други комитенти	17.754.144	7.820.123	9.523.283	5.450.682	855.725	41.403.957
Обврски по кредити	372.236	246.199	591.044	2.725.885	387.259	4.322.623
Издадени должнички хартии од вредност	1.702	-	-	663.871	-	665.573
Субординирани обврски	-	12.541	-	1.239.966	1.017.877	2.270.384
Останати обврски	248.952	9.237	115.254	-	13.038	386.481
Одложени обврски за данок	5.310	-	-	-	-	5.310

Вкупно обврски

(договорна достасаност)	19.310.179	9.540.954	10.613.673	10.671.296	2.283.612	52.419.714
-------------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------

Вкупна актива

(договорна достасаност)	15.905.446	5.741.458	12.997.429	15.602.507	3.842.470	54.089.310
-------------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------

Средствата со кои можат да се исполнат сите обврски се паричните средства, средствата во централната банка, средствата по пат на наплата, благајнички и други записи, пласмани во и кредити на банки и кредити и побарувања од комитенти. Банката, исто така, може да се справи со неочекуваните нето одливи на парични средства, со продавање на хартии од вредност и изнаоѓање на дополнителни извори на финансирање како што се пазарите обезбедени со средства.

3.3.4 Вонбилансна евиденција

	До 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
На 31 декември 2010				
Акредитиви и гаранции	4.414.628	1.255.531	320.903	5.991.062
Лимити на трансакциони сметки и кредитни картици	1.282.057	1.005.740	145.130	2.432.927
Вкупно	5.696.685	2.261.271	466.033	8.423.989

На 31 декември 2009

Акредитиви и гаранции	4.561.996	1.186.898	524.686	6.273.580
Лимити на трансакциони сметки и кредитни картици	1.107.939	646.567	-	1.754.506
Вкупно	5.669.935	1.833.465	524.686	8.028.086

3.4 Финансиски инструменти

А. Објективна вредност на финансиски средства и обврски

Финансиски инструменти кои не се мерат според објективна вредност

Табелата подолу ги резимира сметководствените и објективните вредности на оние финансиски средства и обврски кои во билансот на состојба на Банката не се презентирани по нивната објективна вредност.

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2010	2009	2010	2009
Финансиски средства				
Пласмани во и кредити на банки	5.011.584	7.133.066	5.075.895	7.245.052
Кредити на и побарувања од комитенти	32.930.213	29.850.704	34.055.423	30.896.830
• Физички лица	13.269.303	11.692.729	13.922.166	12.487.420
• Големи корпоративни претпријатија	4.555.221	4.089.430	4.934.567	4.136.864
• Мали и средни претпријатија	15.105.689	14.068.545	15.198.690	14.272.546
Финансиски обврски				
Депозити на банки	3.867.711	3.176.495	3.867.711	3.176.495
Депозити на други комитенти	45.754.892	40.388.538	45.754.892	40.388.538
• Физички лица	29.692.333	23.348.140	29.692.333	23.348.140
• Големи корпоративни претпријатија	8.764.164	7.689.933	8.764.164	7.689.933
• Мали и средни претпријатија	7.298.395	9.350.465	7.298.395	9.350.465
Обврски по кредити	5.633.172	4.127.402	5.633.172	4.127.402
Издадени должнички хартии од вредност	616.928	631.786	616.928	631.786
Субординирани обврски	1.800.162	1.620.346	1.800.162	1.620.346

(i) Пласмани во и кредити на други банки

Пласманите во и кредити на други банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани.

Објективната вредност на пласманите со варијабилна каматна стапка и депозитите орочени преку ноќ е иста со нивната сметководствена вредност.

Проценетата објективна вредност на депозитите со фиксна камата е базирана на дисконтираниот паричен тек, користејќи ја преовладувачката каматна стапка на пазарот на пари за долгови со сличен кредитен ризик и резидуална рочност.

(ii) Кредити на и побарувања од комитенти

Кредитите на и побарувањата од комитентите се прикажани по амортизирана вредност намалени за резервации за оштетување. Проценетата објективна вредност на кредитите и побарувањата претставува дисконтирана сума на идните приливи на парични средства кои се очекуваат да бидат примени. Со цел да се утврди објективната вредност, очекуваните приливи се дисконтираат со примена на тековните пазарни каматни стапки.

(iii) Депозити на останати банки и комитенти, други депозити, други позајмици и субординирани обврски

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување.

Проценетата објективна вредност на депозитите со фиксна камата и други позајмици кои не котираат на активен пазар се утврдува врз основа на дисконтираните текови на парични средства, користејќи каматни стапки за новите долгови со слична резидуална рочност.

Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е приближна со нивната сметководствена вредност на датумот на билансот на состојба.

Субординираните обврски носат варијабилни каматни стапки и нивната пазарна вредност ја претставува сметководствената вредност на датумот на билансот на состојба.

В. Хиерархија на објективна вредност

МСФИ 7 ја одредува хиерархијата на методите за вреднување за тоа дали инпутите кои се користат при вреднувањето може да бидат надгледувани или не. Овие два вида инпути ја претставуваат следната хиерархија на објективна вредност:

- Ниво 1 - Котирани цени (непроменети) на активните пазари за идентични средства и обврски. Ова ниво вклучува котирани сопственички хартии од вредност и должнички инструменти на размена и размена на деривати за тргување како фјучерси.
- Ниво 2 - Други инпути освен котирани цени вклучени во рамките на Ниво 1 кои можат да бидат надгледувани за средства или

обврски, или директно (како цени) или индиректно (произлезени од цени).

- Ниво 3- Инпути за средства или обврски кои не се базирани на надгледувани податоци од пазар (ненадгледувани инпути). Ова ниво вклучува вложувања во капитал и должнички инструменти со значителни ненадгледувани компоненти.

3.4.1 Средства и обврски мерени по објективна вредност

На 31 декември 2010	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски инструменти за тргување				
• Должнички инструменти	10.117	-	-	10.117
• Сопственички хартии од вредност	-	-	-	-
• Деривати	-	-	-	-
Финансиски инструменти назначени по објективна вредност				
• Должнички инструменти	-	-	-	-
• Сопственички хартии од вредност	-	-	-	-
Финансиски средства расположливи за продажба:				
• Хартии од вредност вложувања - должнички	557.946	-	13.078.477	13.636.423
• Хартии од вредност вложувања - сопственички	-	-	-	-
Вкупно средства	568.063	-	13.078.477	13.646.540

3.5 Управување со капиталот

Целите на Банката при управување со капиталот, кој е поширок концепт од прикажаниот „акционерски капитал“ во билансот на состојба, се:

- Да се придржува до капиталните барања поставени од регулаторот;
- Да ја заштити способноста на Банката за одржување на континуитетот во работењето за да може да продолжи да дава принос на акционерите и останатите заинтересирани страни; и
- Да одржи силна капитална основа за да го поддржи развојот на својот бизнис.

Капиталната адекватност и пропишаниот капитал се надгледуваат на месечна основа од менаџментот на Банката, применувајќи техники кои се базирани на насоките развиени од Базелскиот одбор и директивите на Европската заедница, а се имплементирани од Народна банка на Република Македонија за целите на супервизија, Бараните информации се доставуваат до Народна банка на Република Македонија на квартална основа.

Народна банка на Република Македонија пропишува секоја банка или банкарска група да: (а) држи минимално ниво на капитал од ЕУР 5.000.000; (б) го одржува показателот за вкупен пропишан капитал во однос на ризично пондерираната актива („Basel ratio“) на или над нивото на меѓународно усогласениот минимум од 8%.

Пропишаниот капитал на Банката е управуван од страна на Службата за деловно планирање и контрола и е поделен во два дела:

- Ниво 1: Основен капитал: акционерски капитал (намален за сметководствената вредност на сопствените акции), задржана добивка и резерви издвоени од распределбата на задржаната добивка; и
- Ниво 2: Дополнителен капитал: квалификуван субординиран заем, нереализирани добивки кои потекнуваат од фер вредноста на сопственичките и должничките инструменти кои се класифицирани како расположливи за продажба.

Ризично пондерираната актива се пресметува применувајќи хиерархија од пет пондери на ризичност, класифицирани според нивната природа и одразувајќи ја проценката за кредитниот, пазарниот и другите ризици поврзани со секое средство и договорна страна, земајќи го предвид секој правен колатерал или гаранции. Сличен третман е прифатен и за вонбилансната изложеност, со некои прилагодувања за да ја одразат природата на потенцијалните загуби.

Табелата подолу го резимира составот на сопствените средства и показателите на Банката за годините кои завршуваат со 31 декември. За време на тие две години, Банката се придржува до сите пропишани капитални барања.

	2010	2009
Ниво 1 Основен капитал		
Акционерски капитал (нето од сопствени акции)	3.057.117	3,057,117
Законски резерви	611.029	575,826
Задржана добивка	226.232	226,232
Намалување за нематеријални средства (патенти, лиценци)	(49.026)	(61,721)
Вкупен основен капитал од Ниво 1	3.845.352	3,797,454
Ниво 2 Дополнителен капитал		
Субординирани обврски	1.785.740	1,365,217
Ревалоризациони резерви	32.821	36,827
Вкупен дополнителен капитал од Ниво 2	1.818.561	1,402,044
Одбитни ставки од пропишаниот капитал	(95.988)	(96,039)
Вкупно пропишан капитал	5.567.925	5,103,459
Ризично пондерирана актива		
• Билансна актива	35.533.680	32,421,572
• Вонбилансна актива	6.773.234	6,701,472
Вкупна ризично пондерирана актива	42.306.914	39,123,044
Стапка на адекватност на капиталот	13,16%	13,04%

Вложувањата во капиталот на друга банка или финансиски институции кои претставуваат повеќе од 10% од капиталот на тие институции и директните вложувања на Банката во капиталот на друштвата за осигурување и реосигурување и на друштвата за управување со пензиски фондови, претставуваат одбитни ставки од основниот и дополнителниот капитал.

Зголемувањето на дополнителниот капитал во 2010 година главно се должи на пролонгирањето на субординираните обврски за наредните 7 години.

4. Значајни сметководствени проценки и расудувања

Банката прави проценки и претпоставки кои влијаат на прикажаните износи на средствата и обврските во рамки на следната финансиска година. Проценките и расудувањата постојано се оценуваат и се базираат врз основа на претходното искуство и други фактори, вклучувајќи очекувања за идни настани кои се сметаат за разумни во дадените околности.

(а) Загуби поради оштетување на пласмани и кредити

Банката ги разгледува нејзините портфолија за кредити за да го процени оштетувањето на вредноста најмалку на квартална основа. При одредувањето дали една загуба поради оштетување треба да се прикаже во билансот на успех, Банката расудува во однос на тоа дали постојат забележливи податоци кои навестуваат дека има мерливо намалување на проценетиот иден паричен тек од некое портфолио на кредити пред намалувањето да може да биде идентификувано со поединечен кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува забележливи податоци кои навестуваат дека постои неповолна промена во статусот на исплата на заемопримачите на Банката или во државните или локалните економски услови кои се однесуваат на неизвршувањата на обврските на Банката.

Менаџментот користи проценки кои се базираат на историско искуство за евидентирани загуби на активата која е изложена на кредитниот ризик и на објективни докази за оштетување слични на оние во портфолиото кога се проектира идниот готовински тек. Методологијата и претпоставките кои се употребуваат за проценка на износот и времето на идните готовински текови се ревидираат на редовна основа за да се намали какви било неусогласености помеѓу проценетите загуби и стварно настанатите загуби. При вкупна промена на нето сегашната вредност на очекуваните готовински текови од +/-5%, проценетите резервации би се зголемиле, односно намалиле за МКД 217.000.000 (2009: МКД 177.000.000).

(б) Оштетување на вложувања во сопственички инструменти расположливи за продажба

Банката одредува дека вложувањата во сопственички инструменти расположливи за продажба се оштетени кога постои значително или продолжено опаѓање на објективната вредност под нивната набавна вредност. Ова одредување на тоа што е важно или продолжено бара расудување. Во донесувањето на овој заклучок, меѓу другите фактори, Банката ја оценува променливоста на цената на акциите. Дополнително, оштетувањето може да биде соодветно кога постојат докази за опаѓање на финансиската состојба на издавачот, остварувањата на индустријата и секторот, промените во технологијата, и оперативни и финансиски парични текови.

Ако објективната вредност на вложувањата во сопственички инструменти расположливи за продажба има значајно и продолжено опаѓање под набавната вредност, Банката во финансиските извештаи за 2010 ќе има дополнителна загуба од МКД 1.944.000, преку трансфер на ревалоризационите резерви во билансот на успех (2009: МКД 1.869.000).

(в) Оштетување на превземените средства

Процесот за пресметување на загубата поради оштетување бара да се направат важни и комплексни претпоставки во однос на планираниот период за продажба на превземените средства, нивните проценети нето продажни вредности и соодветната дисконтна стапка, со цел да се дисконтираат очекуваните парични текови од продажбата на одредени делови на превземените имоти до нивната нето сегашна вредност.

Менаџментот на Банката е сигурен дека превземените средства ќе бидат продадени без загуби, во разумен временски период. Во спротивно, ќе бидат направени прилагодувања во идните периоди доколку идната пазарна активност посочи дека таквите прилагодувања се соодветни.

5. Нето приходи од камати

	2010	2009
Приходи од камати		
Пласмани во и кредити		
• На банки	78.485	140.172
• На комитенти	3.038.761	2.853.990
Парични средства и сметки во централната банка	67.864	49.061
Вложувања во хартии од вредност		
• Расположливи за продажба	648.864	318.838
• Чувани до достасување	18.531	147.512
	3.852.505	3.509.573
Расходи од камати		
Депозити на банки	136.838	121.028
Депозити на комитенти	1.653.397	1.389.381
Издадени должнички хартии од вредност	14.016	23.439
Обврски по кредити	136.874	136.458
Субординирани обврски	78.063	81.467
Останати обврски	-	166
	2.019.188	1.751.939

Приходот од камати на оштетени финансиски средства изнесува МКД 191.526.000 (2009: МКД 228.632.000).

6. Приходи од дивиденди

	2010	2009
Хартии од вредност расположливи за продажба	2.648	11.000
	2.648	11.000

7. Загуби поради оштетување на кредити

	2010	2009
Пласмани во и кредити на банки		
Зголемување на исправката на вредност	1.451	26.630
Ослободување на исправката на вредност	(2.417)	(33.059)
Кредити на и побарувања од комитенти		
Зголемување на исправката на вредност	1.225.209	1.262.106
Ослободување на исправката на вредност	(466.768)	(545.445)
	757.475	710.232

8. Нето приходи од провизии

	2010	2009
Приходи од провизии и надомести		
Акредитиви и гаранции	119.084	123.523
Платен промет	367.118	308.247
Комисионо работење	8.103	10.062
Административни услуги	192.754	172.581
Брокерски услуги	2.412	4.335
Останати провизии	222.911	177.695
	912.382	796.443
Расходи од провизии и надомести		
Банкарски услуги	7.659	10.381
Акредитиви и гаранции	11.486	7.550
Платен промет	63.856	39.565
Останати провизии	111.405	95.244
	194.406	152.740

Банката обезбедува старателски услуги, комисиони услуги, корпоративна администрација, управување со вложувања и советодавни услуги на трети лица, кои ја вклучуваат Банката во донесувањето одлуки за распределба набавка и продажба во однос на широк опсег на финансиски инструменти. Комисионите средства не се вклучени во овие финансиски извештаи. Некои од овие договори ја инволвираат Банката во прифаќање цели за остварување на референтните нивоа на поврат на средствата кои ги чува за трети лица. Овие услуги создаваат ризик дека Банката може да биде обвинета за лошо управување или за лошо извршување.

9. Нето добивка / (загуба) од финансиски инструменти за тргување

	2010	2009
Нето приходи од тргување	53.539	30.414
Приходи од камати од средства за тргување	22.982	22.734
	76.521	53.148

Нето приходот од тргување вклучува добивки и загуби од обврзници. Инструментите на каматната стапка ги вклучуваат резултатите од создавањето на пазарни инструменти во државни обврзници.

10. Нето приходи од курсни разлики

	2010	2009
Позитивни курсни разлики	79.117.133	32.822.630
Негативни курсни разлики	(79.011.555)	(32.660.497)
	105.578	162.133

11. Други оперативни приходи

	2010	2009
Приход од наемнини	13.036	10.088
Капитални добивки	643	-
Ослободени резервации за вонбилансна изложеност	89.612	97.752
Останато	41.175	27.643
	144.466	135.483

12. Нето добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност

	2010	2009
Финансиски средства расположливи за продажба	4.877	14.901
	4.877	14.901

13. Трошоци за вработените

	2010	2009
Хонорари и плати	406.264	369.746
Трошоци за социјално осигурување	135.124	130.992
Пензиско осигурување		
• Планови за дефинирани придонеси	11.054	2.822
Регрес за годишен одмор	15.510	12.372
Награди за членови на Управниот одбор, менаџментот и вработените	34.945	69.800
Трошоци за неискористени годишни одмори	2.036	1.508
Други трошоци	2.756	15.709
	607.689	602.949

14. Општи и административни трошоци

	2010	2009
Трошоци за информатичка технологија и софтвер	15.517	10.872
Закуп, мебел и опрема	104.391	97.142
Маркетинг и односи со јавноста	18.510	28.902
Трошоци за превоз	11.079	13.444
Телекомуникациски и поштенски трошоци	51.813	59.192
Други административни трошоци	67.041	62.326
	268.351	271.878

15. Амортизација

	2010	2009
Амортизација и оштетување на недвижности и опрема	163.472	146.217
Амортизација на софтвер и други нематеријални средства	35.377	31.045
	198.849	177.262

16. Други оперативни расходи

	2010	2009
Расходи / (приходи) од продажба на нематеријални средства и недвижности и опрема	-	5.359
Премии за осигурување на депозити	181.000	135.801
Премии за осигурување на средства и друго	14.675	21.048
Расходи по актуарска пресметка	940	805
Консултантски и ревизорски трошоци	2.995	5.320
Судски трошоци	1.807	5.202
Кирии и закупнини	202.149	204.714
Намалување на вредноста на средства стекнати преку наплата на побарувања	19.172	13.826
Оштетување на други средства	21.113	9.287
Електронско банкарство	22.574	61.202
Трошоци за обезбедување на имот	47.406	42.997
Друго	80.297	44.003
	594.128	549.564

17. Нето добивки / (загуби) од ревалоризација на недвижности дадени под закуп

	2010	2009
Нето добивки / (загуби) од ревалоризација на недвижности дадени под закуп	-	8.297
	-	8.297

18. Данок на добивка

а) Тековен данок на добивка

	2010	2009
Тековен данок на добивка за годината		11.914
		11.914

Данокот на добивка пресметан на добивката на Банката пред оданочување се разликува од теоретски пресметаниот износ што би произлегол со користење на законската стапка на данок од добивка и е прикажан подолу:

	2010	2009
Добивка пред оданочување	-	468.316
Данок пресметан на пондنديран просек	-	-
Ефект од:		
• Приходи кои не се предмет на оданочување	-	-
• Непризнаени расходи за даночни цели	-	11.914
• Користење на претходно непрепознати даночни загуби	-	-
Данок на добивка	-	11.914

б) Други даночни расходи

	2010	2009
Данок на непризнаени расходи	2,056	-
	2.056	11.914

Почнувајќи од 1 јануари 2009 година и во текот на 2010 година Владата на Република Македонија вовеле модификации и измени на Законот за данок на добивка. Во согласност со овие измени, основата за пресметка на данок се непризнаените расходи кои настанале во текот на фискалната година. Затоа на 31 декември 2010 година данокот пресметан врз основа на непризнаените расходи е прикажан како дел од Други даночни расходи во Билансот на успех за годината. Согласно промените во Македонската даночна регулатива, данокот на добивка се плаќа во моментот кога добивката (заработена од 1 јануари 2009) е распределена во форма на дивиденда. Од 7 јули 2010 дивидендите распределени од страна на компаниите на резиденти правни лица се ослободени од данок на добивка на ниво на субјектот кој ја распределува дивидендата.

Како резултат на тоа, доколку нераспределените добивки се задржани во компанијата, данок на добивка не се пресметува и плаќа. Ако Банката ја исплати нето добивката за 2010 година во форма на дивиденда, потенцијалниот тековен данок на добивка (без ефектот на непризнаените расходи) би изнесувал МКД 47.077.000.

Управата за јавни приходи може во кое било време, по 5 до 10 години од завршување на даночната година за која се известува, да направи контрола на сметководствената евиденција, и може да изрече додатни даночни пресметки и казни. Менаџментот на Банката нема сознание за какви било околности кои би можеле да предизвикаат потенцијална материјална обврска.

19. Ефекти на данокот од добивка поврзан со компоненти од друга сеопфатна добивка

	2010			2009		
	Пред оданочување	Даночна добивка / (загуба)	Нето од данок	Пред оданочување	Даночна добивка / (загуба)	Нето од данок
Добивки од вреднување по објективна вредност на финансиски средства расположливи за продажба	(8.140)	3.132	(5.008)	(55.414)	5.535	(49.879)
Друга сеопфатна добивка за годината (прикажана на нето основа)	(8.140)	3.132	(5.008)	(55.414)	5.535	(49.879)

20. Парични средства и сметки во централната банка

	2010	2009
Парични средства во благајна	1.617.113	1.736.111
Сметки кај централната банка различни од задолжителна резерва	4.291.278	4.205.578
Вклучени во пари и парични еквиваленти (Белешка 45)	5.908.391	5.941.689
Задолжителна резерва кај НБРМ	3.001.083	2.611.711
	8.909.474	8.553.400

Банката мора да чува задолжителна резерва во МКД и во девизи кај НБРМ.

Задолжителната резерва во МКД во износ од МКД 3.593.864.882,00 на 31 декември 2010 година претставува пропишан процент од просечната месечна состојба на депозити по видување и орочени депозити со доспеаност до 3 месеци и доспеаност над 3 месеци. Ефективната каматна стапка на задолжителната резерва во МКД е 2% (2009: 2%). Задолжителната резерва се чува на жиро сметка на Банката кај НБРМ.

Задолжителната резерва во странска валута на 31 декември 2010 година претставува пропишан процент од просечната месечна состојба на депозити по видување и орочени депозити изразен во евра според средниот девизен курс на денарот кај НБРМ на датумот на билансот на состојба. Каматната стапка на задолжителната резерва во странска валута е 0,10% (од Ноември 2009: 0,10%). Банката е обврзана да ја префрли сумата во евра од пресметаната задолжителна резерва на сметка на НБРМ кај Deutsche Bundesbank Zentrale.

21. Пласмани во и кредити на банки

	2010	2009
Пласмани кај други банки	3.477.128	4.559.581
Вклучено во пари и парични еквиваленти (Белешка 45)	3.477.128	4.559.581
Пласмани кај други банки со рок над 3 месеци	888.093	1.689.534
Кредити и побарувања од други банки	654.493	892.854
Намалено за исправки за оштетување	(8.130)	(8.903)
	5.011.584	7.133.066
Тековни	4.379.368	5.870.509
Нетековни	632.216	1.262.557

Движење на сметката за резерва за оштетување за кредити и побарувања од банки:

	2010		2009	
	Поединечна исправка на вредност	Групна исправка на вредност	Поединечна исправка на вредност	Групна исправка на вредност
На 1 јануари	350	8.553	15.439	-
Ослободување на резерва од оштетување	(464)	(502)	(14.982)	-
Зголемување на резерва за оштетување	-	-	-	8.553
Курсни разлики и други измени	193	-	(107)	-
На 31 декември	79	8.051	350	8.553

Кредитите и побарувањата од банки и други финансиски институции се со ефективни каматни стапки од 3,5% до 10% (2009: 2,51% до 10%) годишно. Пласманите кај странски банки се со ефективни каматни стапки од 0,10% до 4,76% (2009: 0,05% до 3,90%) годишно и пласманите кај домашните банки се со ефективни каматни стапки од 1,48 % (2009: 1,19%) годишно.

На 31 декември 2010 година дел од пласманите на Банката кај странски банки во износ од МКД 334.397.000 (2009: МКД 1.423.167.000) претставуваат заложени депозити кои се чуваат кај странски банки како обезбедувања.

22. Финансиски средства чувани за тргување

	2010	2009
Други државни обврзници	10.117	135.956
Корпоративни обврзници	-	219.757
Вкупно должнички хартии од вредност	10.117	355.713
Вкупно деривати за тргување	-	14.612
Вкупни средства чувани за тргување	10.117	370.325

Објективната вредност на деривативните инструменти се прикажани долу:

	2010			2009		
	Номинална договорна вредност	Објективна вредност		Номинална договорна вредност	Објективна вредност	
		Средства	Обврски		Средства	Обврски
Деривати зависни од промената на курсот	-	-	-	-	-	-
Свопови зависни од промената на курсот	-	-	-	629.592	14.612	-
Вкупно деривати преку шалтер	-	-	-	-	14.612	-
Вкупно деривати чувани за тргување	-	-	-	-	14.612	-

Државните обврзници чувани за тргување се со рочност од 1 месец и со ефективна каматна стапка од 2% (2009:2%) годишно.

23. Кредити на и побарувања од комитенти

	2010	2009
Кредити на физички лица		
• Пречекорување на сметка	797.042	705.877
• Кредитни картици	1.409.826	1.370.371
• Други кредити	8.209.313	7.324.082
• Хипотеки	3.811.385	3.268.218
	14.227.566	12.668.548
Кредити на претпријатија		
• Големи корпоративни претпријатија	4.968.337	5.005.138
• Мали и средни претпријатија	18.016.335	15.686.883
	22.984.672	20.692.021
Бруто	37.212.238	33.360.569
Намалено за посебна резерва за оштетување	(4.282.025)	(3.509.865)
Нето	32.930.213	29.850.704
Тековни	14.224.609	15.227.003
Нетековни	18.705.604	14.623.701

Кредитите се со ефективни стапки од 2,5% до 15,68% (2009: 2,8% до 19,5%) годишно.

Посебна резерва за оштетување

Движењето на посебната резерва за загуби од кредити и побарувања по класа се следните:

Кредити на физички лица	2010		2009	
	Поединечна исправка на вредност	Групна исправка на вредност	Поединечна исправка на вредност	Групна исправка на вредност
На 1 јануари	333.452	642.367	904.830	-
Ослободување од оштетување	-	(308.539)	(570.718)	-
Зголемување на резерва за оштетување	282.163	-	-	642.531
Курсни разлики и други измени	5.828	2.993	(660)	(164)
На 31 декември	621.443	336.821	333.452	642.367

Кредити на претпријатија	2010		2009	
	Поединечна исправка на вредност	Групна исправка на вредност	Поединечна исправка на вредност	Групна исправка на вредност
На 1 јануари	1.180.671	1.353.375	1.893.065	-
Ослободување од оштетување	-	-	(708.719)	-
Зголемување на резерва за оштетување	599.824	184.993	-	1.353.567
Курсни разлики и други измени	4.620	278	(3.675)	(192)
На 31 декември	1.785.115	1.538.646	1.180.671	1.353.375

24. Вложувања во хартии од вредност

	2010	2009
Хартии од вредност расположливи за продажба вклучени во парични еквиваленти		
Должнички хартии од вредност - по објективна вредност		
• Некотирани	5.084.751	3.575.945
Вкупно хартии од вредност расположливи за продажба вклучени во парични еквиваленти (Белешка 45)	5.084.751	3.575.945
Хартии од вредност расположливи за продажба		
Должнички хартии од вредност - по објективна вредност		
• Котирани	557.946	763.109
• Некотирани	7.993.726	2.931.886
Сопственички хартии од вредност - по објективна вредност		
• Котирани	-	39.398
Сопственички хартии од вредност - по набавна вредност		
• Некотирани	19.940	31.403
Вкупно хартии од вредност расположливи за продажба	13.656.363	7.341.741
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање вклучени во парични еквиваленти		
Хартии од вредност - по амортизирана вредност		
• Некотирани	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање		
Должнички хартии од вредност - по амортизирана вредност		
• Котирани	227.937	317.030
Вкупно хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	227.937	317.030
Вкупно хартии од вредност	13.884.300	7.658.771
Тековни	13.341.491	6.773.233
Нетековни	542.809	885.538

Благајничките записи се должнички хартии од вредност издадени од Народната банка на Република Македонија со рок на достасување до 28 дена. Банката добива ефективна каматна стапка од 4% до 8% (2009: 7% - 9%) на годишно ниво. Државните записи се со достасување до 90 дена и над 90 дена, издадени во МКД и МКД со клаузула во евра, и со ефективни каматни стапки од 4,15% до 5,2% (2009: 5,25% - 9,5%).

Условите за државните обврзници расположливи за продажба се следниве:

- Обврзници издадени од Владата за старо девизно штедење во странска валута во износ од МКД 49.885.000 (2009: МКД 96.566.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 20 полугодишни рати на 1 април и 1 октомври, почнувајќи од 1 април 2002 година заклучно со 1 октомври 2011 година;
- Обврзници за денационализација (02) во износ од МКД 69.722.000 (2009: 100.438.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2004 година сè до 1 јуни 2013 година;
- Обврзници за денационализација (03) во износ од МКД 116.890.000 (2009: 140.386.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2005 година сè до 1 јуни 2014 година;
- Обврзници за денационализација (04) во износ од МКД 140.852.000 (2009: 219.985.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2006 година сè до 1 јуни 2015 година;
- Обврзници за денационализација (05) во износ од МКД 56.805.000 (2009: 70.815.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2007 година сè до 1 јуни 2016 година;
- Обврзници за денационализација (06) во износ од МКД 97.765.000 (2009: 105.589.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2009 година сè до 1 јуни 2017 година;
- Обврзници за денационализација (07) во износ од МКД 19.263.000 (2009: 19.820.000), со каматна стапка од 2% (2009: 2%) годишно. Главнината се исплаќа во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2009 година сè до 1 јуни 2018 година.

Вкупниот износ на обврзници за старо девизно штедење и обврзници од денационализација вклучуваат камата од МКД 6.764.000 (2009: МКД 9.127.000).

Условите на вложување во финансиски средства чувани до доспевање се:

Финансиските средства чувани до достасување ги сочинуваат државни обврзници со рок на доспевање над 90 дена, кои имаат ефективна каматна стапка од 2% годишно. Вкупниот износ на државните обврзници вклучува камата во износ од МКД 2.486.000 (2009: 3.311.000).

Движењата кај обврзниците можат да бидат сумирани на следниот начин:

	Расположливи за продажба	Чувани до доспевање	Вкупно
На 1 јануари 2010	7.341.741	317.030	7.658.771
Зголемувања	79.058.214	29.883	79.088.097
Намалувања	(72.629.331)	(118.976)	(72.748.307)
Губење на контрола од вложување во подружница	(109.015)	-	(109.015)
Добивка од промена на објективна вредност	(5.246)	-	(5.246)
На 31 декември 2010	13.656.363	227.937	13.884.300
На 1 јануари 2009	1.244.499	7.131.889	8.376.388
Зголемувања	6.785.125	414.410	7.199.535
Намалувања	(647.370)	(7.229.269)	(7.876.639)
Добивка од промена на објективна вредност	(40.513)	-	(40.513)
На 31 декември 2009	7.341.741	317.030	7.658.771

25. Вложувања во придружени друштва (по методот на главнина)

	2010	2009
Нов Пензиски Фонд	79.739	65.200
Вкупно вложувања во придружени друштва	79.739	65.200

	% на учество	
	2010	2009
Нов Пензиски Фонд А.Д. Скопје	49%	49%

Преглед на финансиските информации за придруженото друштво кое е вклучено во сметководствената евиденција по методот на главнина, некорегирано за процентот на сопственоста кој го поседува Банката:

2009				
	Средства	Обврски	Приходи	Добивка / (Загуба)
Нов пензиски фонд А.Д. Скопје	142.773	10.233	120.867	21.551
	142.773	10.233	120.867	21.551

2010				
Нов пензиски фонд А.Д. Скопје	170.660	9.160	123.684	28.430
	170.660	9.160	123.684	28.430

26. Вложување во недвижности дадени под закуп

	2010	2009
Вложување во недвижности дадени под закуп по објективна вредност на 1 јануари	70.471	-
Пренос од / во недвижности и опрема	-	78.768
Нето загуби / добивки од промени од објективна вредност	-	(8.297)
Вложување во недвижности дадени под закуп по објективна вредност на 31 декември	70.471	70.471

27. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште и згради	Мебел и опрема	Инвестиции во тек	Друго	Вкупно
На 1 јануари 2009					
Набавна вредност	546.836	662.590	50.271	30.309	1.290.006
Акумулирана амортизација	(92.574)	(366.782)	-	(12.466)	(471.822)
Нето сметководствена вредност	454.262	295.808	50.271	17.843	818.184
На 31 декември 2009					
Почетна сметководствена вредност	454.262	295.808	50.271	17.843	818.184
Зголемувања	63.665	207.273	4.969	7.046	282.953
Пренос	-	23.955	(38.027)	14.072	-
Пренос во недвижности дадени под закуп	(78.768)	-	-	-	(78.768)
Отуѓување и расходување	-	(1.801)	-	-	(1.801)
Амортизација за годината	(13.209)	(124.962)	-	(8.046)	(146.217)
Крајна сметководствена вредност	425.950	400.273	17.213	30.915	874.351
На 31 декември 2009					
Набавна вредност	531.733	892.017	17.213	51.427	1.492.390
Акумулирана амортизација	(105.783)	(491.744)	-	(20.512)	(618.039)
Нето сметководствена вредност	425.950	400.273	17.213	30.915	874.351
На 31 декември 2010					
Почетна сметководствена вредност	425.950	400.273	17.213	30.915	874.351
Зголемувања	78.095	42.522	-	2.923	123.540
Пренос	-	-	(449)	449	-
Отуѓување и расходување	-	(177)	-	(525)	(702)
Губење на контрола од вложување во подружница	(26.777)	(2.397)	-	-	(29.174)
Амортизација за годината	(13.586)	(140.875)	-	(9.011)	(163.472)
Крајна сметководствена вредност	463.682	299.346	16.764	24.751	804.543
На 31 декември 2010					
Набавна вредност	583.051	931.965	16.764	54.274	1.586.054
Акумулирана амортизација	(119.369)	(632.619)	-	(29.523)	(781.511)
Нето сметководствена вредност	463.682	299.346	16.764	24.751	804.543

На 31 Декември 2010 година Банката нема никакви недвижности дадени како колатерал (2009: 0)

28. Нематеријални средства

	Лиценци за софтвер	Други нематеријални средства	Вкупно
Набавна вредност	72.115	86.729	158.844
Акумулирана амортизација	(30.185)	(30.319)	(60.504)
Нето сметководствена вредност	41.930	56.410	98.340

На 31 декември 2009

Почетна сметководствена вредност	41.930	56.410	98.340
Зголемувања	2.506	24.150	26.656
Амортизација	(12.725)	(18.320)	(31.045)
Крајна сметководствена вредност	31.711	62.240	93.951

На 31 декември 2009

Набавна вредност	74.621	110.879	185.500
Акумулирана амортизација	(42.910)	(48.639)	(91.549)
Нето сметководствена вредност	31.711	62.240	93.951

На 31 декември 2010

Почетна сметководствена вредност	31.711	62.240	93.951
Зголемувања	49.567	7.731	57.298
Губење на контрола од вложување во подружница	(65)	(519)	(584)
Амортизација	(14.951)	(20.426)	(35.377)
Крајна сметководствена вредност	66.262	49.026	115.288

На 31 декември 2010

Набавна вредност	124.123	118.091	242.214
Акумулирана амортизација	(57.861)	(69.065)	(126.926)
Нето сметководствена вредност	66.262	49.026	115.288

29. Одложени даночни средства/обврски

	2010	2009
На 1 јануари	3.132	8.667
Расход од биланс на успех	-	-
Хартии од вредност расположливи за продажба		
• повторно мерење по објективна вредност	(3.132)	(5.535)
На 31 декември	-	3.132

	2010	2009
Одложени даночни средства		
Хартии од вредност расположливи за продажба	-	2.178
	-	2.178

	2010	2009
Одложени даночни обврски		
Хартии од вредност расположливи за продажба	-	5.310
	-	5.310

30. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

	2010	2009
Градежни објекти	319.188	70.095
Станбени објекти	13.188	13.658
Опрема	99.689	-
Останато	60.940	-
	493.005	83.753

31. Останати средства

	2010	2009
Претплати	21.543	97.734
Друго	177.764	144.657
Пензии платени однапред	205.978	147.483
Намалено за исправки за оштетување	(39.664)	(18.533)
	365.621	371.341
Тековни	365.621	371.341
Нетековни	-	-

Движење на сметката за исправка за оштетување на други средства

	2010		2009	
	Поединечна исправка за оштетување	Групна исправка за оштетување	Поединечна исправка за оштетување	Групна исправка за оштетување
На 1 јануари	18.533	-	9.269	-
Ослободување на оштетување	-	-	-	-
Зголемување на резервата на оштетување	21.045	68	9.287	-
Курсни разлики и други промени	18	-	(23)	-
На 31 декември	39.596	68	18.533	-

Средствата стекнати преку наплата на побарувања вклучуваат апартмани, опрема и деловни простории кои не се користени од Банката за нејзините основни операции.

Пазарот за одредени видови колатерал во Македонија е во рана фаза на развој. Раководството направи проценка на очекуваниот надоместлив износ нето од трошокот да ги реализира средствата, врз основа на неколку фактори, вклучувајќи независни проценки. Меѓутоа, имајќи го предвид претходното, фактичките реализирани износи можат да бидат различни од направените проценки.

32. Средства чувани за продажба

	2010	2009
Вложување во НЛБ Тутунска брокер	30.864	-
	30.864	-

33. Депозити од банки

	2010	2009
Депозити по видување		
• Банки и штедилници	445.650	319.584
• Осигурителни друштва	42.016	95.170
• Други финансиски институции	146.297	150.982
Орочени депозити		
• Банки и штедилници	1.899.042	1.415.907
• Осигурителни друштва	304.994	375.842
• Други финансиски институции	791.129	769.789
Ограничени депозити		
• Банки и штедилници	189.170	3.138
• Осигурителни друштва	13.753	12.018
• Други финансиски институции	35.660	34.065
	3.867.711	3.176.495
Тековни	3.322.703	2.706.942
Нетековни	545.008	469.553

Ефективните каматни стапки на депозитите по видување од банки и финансиски институции се движат од 0,04% до 0,5% (2009: 0,2% - 0,6%) годишно, додека, ефективните каматни стапки на орочените депозити се од 0,6 % до 9,5 % (2009: 0,1% - 9,5%) годишно.

34. Депозити од комитенти

	2010	2009
Препријатија		
• Тековни / трансакциски сметки	7.180.222	6.342.827
• Орочени депозити	6.042.456	7.598.637
• Ограничени депозити	2.031.554	2.526.576
Јавни институции		
• Тековни / трансакциски сметки	808.005	566.650
• Орочени депозити	322	-
Население		
• Тековни / трансакциски сметки	4.503.012	4.184.094
• Орочени депозити	23.453.096	17.501.674
• Ограничени депозити	1.736.225	1.668.080
	45.754.892	40.388.538
Тековни	37.454.767	35.155.390
Нетековни	8.300.125	5.233.148

Ефективните каматни стапки на тековните сметки се движат од 0,1% до 4% (2009: 0% до 1,8%) годишно, додека ефективните каматни стапки на орочените депозити се движат од 0% до 13,5 % (2009: 0,02% до 14%) годишно.

35. Обврски по кредити

	Каматна стапка (%)	2010	2009
Домашни извори:			
Македонска банка за поддршка и развој	3м. EURIBOR + 2,5%; 1-5%	1.438.435	636.397
Македонска развојна фондација за претпријатијата	4,25% - 6,3%	153.773	186.946
Министерство за финансии (ПСДЛ)	3м. EURIBOR + 0,25%; 0,5-1% 4%	526.965	701.447
Народна банка на Република Македонија	6м. USDLIBOR - 0,5%; 0,39-4%	43.352	51.319
Централна Кооперативна банка	6,2%	-	20.003
Охридска банка	6,2%	-	150.026
Комерцијална банка	6,2%	-	100.017
Еуростандард банка	2%	40.002	40.007
Универзална Инвестициона банка	2%	40.002	-
ТТК Банка	2%	30.002	-
Странски извори:			
	3м. EURIBOR + 0,073%; 3м. EURIBOR + 0,078%; 3м. EURIBOR + 0,061%; 3м. EURIBOR + 0,044%; 3м EURIBOR + 0,0740%; 3м EURIBOR + 1,318%; 3м. EURIBOR + 0,516%;		
European Investment Bank	3м. EURIBOR + 0,39; 1,06%-1,55%,	980.278	1.078.002
LHB Internationale Handelsbank	3м. EURIBOR + 0,75%	-	941
NLB InterFinanz AG Zurich	3м. CHFLIBOR + 2,5%; 3,4%-2,51%	510	29.391
	3м. EURIBOR + 2%; 3м. EURIBOR+2,25%; 6м. EURIBOR +1,8%; 1м. CHFLIBOR + 2,25%; 1,5%-3,28%		
Nova Ljubljanska Banka d.d.		352.461	641.415
EFSE Western Balkan B.V.	6м. EURIBOR 4%	499.064	491.491
International finance corporation (IFC)	6м. EURIBOR+4%	1.528.328	-
		5.633.172	4.127.402
Тековни		1.280.991	1.209.479
Нетековни		4.352.181	2.917.923

Кредитите доделени од страна на МБПР, Министерство за финансии, МРФП, НБРМ (Меѓународен фонд за соработка и развој Тајван) се обезбедени со меници од НЛБ Тутунска Банка АД. ЕИБ кредитната линија преку МБПР е обезбедена со меници и Меница како Нотарски Акт.

За ЕФСЕ кредитната линија, ЕФСЕ Субординираниот кредит и ИФЦ долгорочната кредитна линија има обезбедено конфирмирани писма од НЛБ д.д. Љубљана (Comfort Letter).

ЕИБ кредитот од 2006 година е обезбеден со Банкарска Гаранција издадена од НЛБ дд Љубљана, а ЕИБ кредитот од 2008 година е обезбеден со Банкарска Гаранција издадена од COMMERZBANK FRANKFURT AG со Контра-Гаранција издадена од НЛБ дд Љубљана.

Кредитите од ЛХБ беа целосно отплатени во текот на 2010 година.

Кредит од Меѓународна Финансиска Корпорација (ИФЦ)

На 31-ви Март, 2010 година, НЛБ Тутунска Банка потпиша Договор за кредит со ИФЦ во износ од 25 милиони ЕУР. Целиот износ на кредитот беше повлечен во 2 транши како што следи:

- На 04.02.2010 беа повлечени 15 милиони ЕУР;
- На 30.06.2010 беа повлечени 10 милиони ЕУР.

Кредити од Македонска Банка за Поддршка и Развој (МБПР)

Во текот на 2010 година беа повлечени следните транши од кредитната линија аранжирана преку МБПР со средства од Европска Инвестициона Банка:

- ЕУР 1.521.000,00 со 1% годишно каматна стапка на 17.02.2010
- ЕУР 3.326.000,00 со 1% годишно каматна стапка на 16.04.2010
- ЕУР 1.257.750,00 со 1% годишно каматна стапка на 16.07.2010
- ЕУР 2.760.000,00 со 1% годишно каматна стапка на 16.09.2010
- ЕУР 3.690.700,00 со 1% годишно каматна стапка на 10.12.2010

Кредити од Македонска Развојна Фондација на Претпријатија (МРФП)

На 15 Јануари 2010 година, НЛБ Тутунска Банка АД Скопје потпиша нов Рамковен Финансиски Договор со МРФП во износ од 4,4 милиони ЕУР за понатамошно финансирање на микро и мали претпријатија и специфични сектори.

Во текот на 2010 година, Банката повлече неколку транши од оваа кредитната линија од МРФП во вкупен износ од 625 илјади ЕУР наменети за понатамошно финансирање на микро и мали претпријатија, специфични проекти како и индивидуални претприемачи.

36. Издадени должнички хартии од вредност

	Каматна стапка (%)	2010	2009
Должнички хартии од вредност	6 месечен EURIBOR + 1,2%	616.928	631.786
Вкупно		616.928	631.786
Тековни		616.928	1.702
Нетековни		-	630.084

Банката издаде должнички хартии од вредност – обврзници преку јавна понуда на 17 Ноември 2008 година. Издадените должнички хартии од вредност се неконвертибилни преносливи обврзници и со право на камата и право на исплата на номиналниот износ на обврзницата. Кумулативната количина на издадените обврзници е 10.663 обврзници, секоја во износ од ЕУР 1.000. Издадените должнички хартии од вредност на Банката доспеваат на 17 Ноември 2011 година.

Каматната стапка е 6 месечен EURIBOR + 1,2% годишно, со полугодишна исплата на камата. Номиналниот износ на обврзниците ќе биде исплатен на денот на доспевање на обврзницата.

Вкупниот износ на издадени должнички хартии од вредност вклучува камата во износ од МКД 1.877.000 денари (2009: МКД 1.702.000 денари).

37. Посебни резерви за вонбилансни ставки

	2010	2009
На 1 јануари	287.004	386.658
Во билансот на успех (белешка 11)		
• Дополнителни резерви	61.408	149.786
• Неискористени ослободени износи	(151.020)	(247.537)
Курсни разлики	1.514	(1.903)
На 31 декември	198.906	287.004
Тековни	134.736	192.803
Нетековни	64.170	94.201

38. Обврски за данок на добивка (тековен)

	2010	2009
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	572
	-	572

39. Субординирани обврски

	Каматна стапка (%)	2010	2009
European Fund for Southeast	6 месечен EURIBOR + 4,2%		
Europe (EFSE)	по 22.09.2013 + 6,3%	749.006	744.754
NLB InterFinanz AG Zurich	3 месечен CHFLIBOR + 5,5%	1.051.156	875.592
		1.800.162	1.620.346
Тековни		14.421	12.541
Нетековни		1.785.741	1.607.805

Субординирани кредити од NLB Interfinanz беа одобрени со каматна стапка од 3 месечен CHFLIBOR + 3,25% годишно и рок на доспевање од 7 години. Во Септември 2010 година, рокот на кредитите беше продолжен за дополнителни 7 години и каматната маргина беше зголемена од 3,25% годишно на 5,5% годишно. Конверзија во капитал е возможна доколку се исполнат одредени услови.

Субординираниот кредит од ЕФСЕ во износ од 12 милиони ЕУР беше одобрен со каматна стапка 6 месечен EURIBOR + 4,20 % годишно (од 22 септември 2013 година, 6 месечен EURIBOR + 6,30%) со рок на доспевање од 10 години.

Конверзијата во капитал ќе биде одредена во согласност со условите дадени од Договорот потпишан помеѓу ЕФСЕ и НЛБ Тутунска банка АД.

40. Останати обврски

	2010	2009
Обврски за дивиденди објавени за исплаќање	5.949	5.702
Временски разграничени обврски	47.119	36.392
Обврски за предвремени уплати	175.253	149.217
Обврски кон добавувачи	54.581	41.603
Обврски по примени аванси	24.782	6.608
Обврски за пресметани награди на членови на Управен одбор, управата и вработените	34.945	71.241
Долгорочни користи за вработените	12.211	13.038
Обврски за неискористени годишни одмори	14.514	12.672
Останато	69.812	50.007
	439.166	386.480

Движење на долгорочните користи за вработените

	2010	2009
Состојба на 1 јануари	13.038	12.771
Платени користи	(1.767)	(538)
Актуарски загуби (Белешка 16)	940	805
Состојба на 31 декември	12.211	13.038

Долгорочните користи за вработените вклучуваат јубилејни награди и отпремнини при одење во пензија.

41. Преземени обврски

Банката издава банкарски гаранции и акредитиви во име на своите комитенти со трети страни. Овие договори имаат фиксни услови и обично се издаваат во период од најмногу три години. Истекувањата на роковите на кои се издадени не се концентрирани во еден период.

Следната табела укажува на договорните износи на преземените обврски на Банката по категории.

	2010	2009
Гаранции		
• во МКД валута	3.528.765	3.151.524
• во странска валута	1.903.716	2.014.100
Акредитиви		
• во странска валута	558.581	1.107.956
Лимити на сметки и картици	2.432.927	1.754.506
	8.423.989	8.028.086
Намалено за посебна резерва за оштетување	(198.906)	(287.004)
	8.225.083	7.741.082

Овие преземени обврски имаат кредитен ризик на вонбилансната состојба, бидејќи во билансот на состојба се признаени само временски разграничените побарувања по основ на надоместок за издавање и за можни загуби се додека обврските не се исполнат или истечат. Голем број од преземените обврски ќе истечат без да бидат целосно или делумно авансирани. Поради тоа, износите не претставуваат очекуван иден паричен тек.

42. Трансакции со поврзани страни

Според Статутот, највисоко тело на Банката е Собранието, кое е составено од сите иматели на регистрираните обични акции на Банката. Свкупната контрола врз Банката е во рацете на неизвршниот одбор на директори („Надзорниот одбор“) кој е назначен од страна на акционерите.

Банката е контролирана од страна на Nova Ljubljanska Banka („NLB“), која поседува 86,97% (2009: 86,97%) од акциите со право на глас.

Обемот на трансакции со поврзаните страни, како и состојбите на крајот на годината се следните:

За годината завршена на 31 декември 2010:			
	Матично друштво	Придружени претпријатија	Други поврзани страни
Биланс на успех			
Приходи од камати	5.428	-	3.394
Приходи од провизии и надомести	3.363	262	2.978
Расходи за камати	(91.659)	(9.854)	(20.463)
Расходи за провизии и надомести	(24.276)	-	-
Нето добивки / загуби од финансиски инструменти чувани за тргување	(17.423)	-	-
Други оперативни приходи		22	2.425
Други оперативни расходи	(146.733)	-	(149.583)
Биланс на состојба			
Пари и парични еквиваленти			
Состојба на 1 јануари	552.326	-	-
Кредити издадени во текот на годината	99.439.877	-	-
Кредити отплатени во текот на годината	(99.676.632)	-	-
Состојба на 31 декември	315.571	-	-
Кредити			
Состојба на 1 јануари	925.934	-	37.472
Кредити издадени во текот на годината	-	-	113.824
Кредити отплатени во текот на годината	(925.934)	-	(109.554)
Состојба на 31 декември	-	-	41.742

Финансиски инструменти чувани за тргување			
Состојба на 1 јануари	14.612	-	-
Средства за тргување издадени во текот на годината	-	-	-
Средства за тргување отплатени во текот на годината	(14.612)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-
Други средства			
Состојба на 1 јануари	75	(57)	(46)
Други средства издадени во текот на годината	33.959.002	70	46
Други средства отплатени во текот на годината	(33.896.031)	-	-
Состојба на 31 декември	63.046	13	-
Депозити			
Состојба на 1 јануари	1.254.130	190.041	370.187
Депозити примени во текот на годината	3.545.348	851.065	6.589.632
Депозити отплатени во текот на годината	(2.909.013)	(915.800)	(6.562.780)
Состојба на 31 декември	1.890.465	125.306	397.039
Обврски по кредити			
Состојба на 1 јануари	1.546.398	-	-
Кредити настанати во текот на годината	656.599	-	-
Кредити отплатени во текот на годината	(798.869)	-	-
Состојба на 31 декември	1.404.128	-	-
Други обврски			
Состојба на 1 јануари	606	-	-
Други обврски настанати во текот на годината	24.946	-	128.219
Други обврски отплатени во текот на годината	(20.160)	-	(98.897)
Состојба на 31 декември	5.392	-	29.322

За годината завршена на 31 декември 2009			
	Матично друштво	Придружени претпријатија	Други поврзани страни
Биланс на успех			
Приходи од камати	21.800	40	6.228
Приходи од провизии и надомести	1.505	262	2.243
Расходи за камати	(94.147)	(17.230)	(18.907)
Расходи од провизии и надомести	(15.356)	-	-
Нето добивки / загуби од финансиски инструменти чувани за тргување	(14.658)	-	-
Други оперативни приходи	-	-	-
Други оперативни расходи	-	-	-
Биланс на состојба			
Пари и парични еквиваленти			
Состојба на 1 јануари	1.288.074	-	-
Кредити издадени во текот на годината	353.538.308	-	-
Кредити отплатени во текот на годината	(354.274.056)	-	-
Состојба на 31 декември	552.326	-	-
Кредити			
Состојба на 1 јануари	723.047	-	35.601
Кредити издадени во текот на годината	495.894	-	275.929
Кредити отплатени во текот на годината	(293.007)	-	(274.058)
Состојба на 31 декември	925.934	-	37.472
Финансиски инструменти чувани за тргување			
Состојба на 1 јануари	-	-	-
Средства за тргување издадени во текот на годината	14.612	-	-
Средства за тргување отплатени во текот на годината	-	-	-
Состојба на 31 декември	14.612	-	-
Други средства			
Состојба на 1 јануари	-	-	-
Други средства издадени во текот на годината	136.097	565	6166
Други средства отплатени во текот на годината	(136.022)	(622)	(6.212)
Состојба на 31 декември	75	(57)	(46)
Депозити			
Состојба на 1 јануари	1.144.836	187.563	467.471
Депозити примени во текот на годината	32.541.828	1.390.243	19.431.210
Депозити отплатени во текот на годината	(32.432.534)	(1.387.765)	(19.528.494)
Состојба на 31 декември	1.254.130	190.041	370.187

Обврски по кредити			
Состојба на 1 јануари	2.002.322	-	-
Кредити настанати во текот на годината	2.063.553	-	-
Кредити отплатени во текот на годината	(2.519.477)	-	-
Состојба на 31 декември	1.546.398	-	-

Други обврски			
Состојба на 1 јануари	-	-	-
Други обврски настанати во текот на годината	21.610.258	-	-
Други обврски отплатени во текот на годината	(21.609.652)	-	-
Состојба на 31 декември	606	-	-

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести за клучниот менаџерски персонал се следните:

	2010	2009
Извршни директори	21.850	47.228
Неизвршни директори	742	2.439
	22.592	49.667

Сите надомести на клучниот менаџерски персонал се краткорочни користи за вработените.

43. Комисионо работење

	2010	2009
Претпријатија	1.888.031	2.009.855
Физички лица	4.244	4.483
Останато	53.141	718.535
	1.945.416	2.732.873

Банката управува со средства во име на трети лица, кои главно се во облик на кредити на различни комитенти. Банката прима приходи од надомести за обезбедување на овие услуги. Комисионите средства не се средства на Банката и не се признаени во билансот на состојба. Банката не е изложена на каков било кредитен ризик поврзан со ваквите пласмани бидејќи таа не ги гарантира овие вложувања.

44. Акционерски капитал

	Број на акции	Обични акции	Премија на акции	Акции без право на глас	Вкупно
На 1 јануари 2009	854.061	854.061	2.203.056	-	3.057.117
На 31 декември 2009	854.061	854.061	2.203.056	-	3.057.117
На 31 декември 2010	854.061	854.061	2.203.056	-	3.057.117

Акционерскиот капитал на Банката се состои од 854.061 обични акции (2009: 854.061 обични акции). Обичните акции имаат номинална вредност од МКД 1.000 (2009: МКД 1.000). Сите издадени акции се платени во целост.

Имателите на обични акции имаат право да примаат дивиденди како што е најавено од време на време и имаат право на еден глас по акција на Собранието на акционери на Банката.

Долунаведените акционери имаат повеќе од 5% од издадените акции со право на глас.

	% на акции со право на глас	
Акционери	2010	2009
NLB InterFinanz AG - Цирих	26,7%	26,7%
Nova Ljubljanska Banka d.d. - Љубљана	60,3%	60,3%

Врз основа на Договор и Анекс на договорот бр. 1, 2, 3, 4 и 5 за пренос на правата на глас од акциите што ги поседува NLB InterFinanz AG Цирих во НЛБ Тутунска банка, правата на глас од акционерот NLB InterFinanz AG Цирих (26,7%) се пренесени на Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана. Со тоа учеството на Nova Ljubljanska Banka d.d. Љубљана во вкупните права на глас во Банката на 31 декември 2010 година изнесува 86,97%.

Законски резерви

Според законската регулатива Банката треба да издвојува законска резерва, 15% од нето добивката за годината сè додека законската резерва не достигне износ еднаков од една петтина од регистрираната основна главнина. Сè додека не се достигне минималното ниво, законската резерва може да се користи само за покривање на загуби.

Кога ќе се достигне минималниот износ законските резерви може да се употребат за распределба на дивиденда врз основ на одлука на Собранието на акционери но само доколку дивидендата за тековната деловна година не го достигнала најмалиот износ пропишан со Законот за трговски друштва или со Статутот на Банката.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационата резерва го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба сè до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

	% на акции со право на глас	
	2010	2009
Ревалоризациони резерви на хартии од вредност расположливи за продажба	41.026	28.184
	41.026	28.184

Движење на ревалоризационите резерви:

	2010	2009
Ревалоризациони резерви на хартии од вредност расположливи за продажба		
На 1 јануари	28.184	78.063
Нето добивки/ (загуби) од промени во објективната вредност (Белешка 24)	(3.263)	(40.513)
Приход во билансот на успех од продажба (Белешка 12)	(4.877)	(14.901)
Одложен данок (Белешка 29)	3.132	5.535
Губење на контрола од вложување во подружница	17.850	-
На 31 декември	41.026	28.184

Дивиденди

По датумот на билансот на состојба нема предложени или објавени дивиденди.

45. Парични средства и парични еквиваленти

За целта на паричните текови, паричните средства како и паричните еквиваленти се состојат од следните ставки со доспеаност помала од 3 месеци од денот на стекнување:

	2010	2009
Пари и парични средства во НБРМ (Белешка 20)	5.908.391	5.941.689
Државни обврзници (Белешка 24)	5.084.751	3.575.945
Кредити и побарувања од банки (Белешка 21)	3.477.128	4.559.581
	14.470.270	14.077.215

46. Настани по денот на составување на билансот

По денот на составување на билансот на состојба, не се настанати материјални настани, а кои имаат влијание врз финансискиот извештај.

